

Til
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, Undervisningsministeriet

Dokumenttype
Rapport

Dato
Oktober 2018

UNDERSØGELSE AF SKOLEBESTYRELSENS ARBEJDE OG ROLLE I FOLKESKOLEN I 2014-2018

UNDERSØGELSE AF SKOLEBESTYRELSENS ARBEJDE OG ROLLE I FOLKESKOLEN I 2014-2018

Rambøll
Olof Palmes Allé 20
DK-8200 Aarhus N

T +45 5161 1000
F +45 5161 1001
www.ramboll.dk

INDHOLD

1.	Sammenfatning	2
2.	Indledning	5
3.	Skolebestyrelsens mandat og indflydelse på skolen	8
4.	Skolebestyrelsens samarbejde med andre aktører	14
5.	Implementering af skolereformen	20
6.	Skolebestyrelsens arbejde med formulering af principper	26
7.	Dataindsamling og -behandling	36
8.	Bilag: Resultater fra analyse af skolekarakteristika	39

1. SAMMENFATNING

Dette kapitel indeholder en sammenfatning af hovedpointer fra undersøgelsen af skolebestyrelsens rolle i folkeskolen fra 2014 til 2018, som Rambøll har gennemført på opdrag af Undervisningsministeriet.

Undersøgelsen er baseret på data indsamlet af VIVE blandt skolebestyrelsesformænd i omkring 200 folkeskoler, som fra 2014 til 2018 indgik i et skolepanel. Rapporten bidrager med en analyse af skolebestyrelsernes mandat og indflydelse samt deres samarbejde med andre aktører. Derudover bidrager rapporten med viden om implementeringen af skolereformen samt skolebestyrelsernes arbejde med fastsættelse af principper. Hvert af disse temaer er analyseret med fokus på at gøre status i 2018 og at undersøge udviklingen fra før skolereformen. Det bemærkes i den sammenhæng, at der på baggrund af undersøgelsen ikke kan konkluderes på skolereformens effekter. De præsenterede resultater baserer sig udelukkende på skolebestyrelsesformændenes vurderinger, og eventuelle udviklinger kan ikke tilskrives reformen. Sammenfatningen præsenterer undersøgelsens hovedpointer i kortfattet form nedenfor.

Skolebestyrelserne oplever generelt stor indflydelse

Undersøgelsen viser, at skolebestyrelserne i langt de fleste tilfælde oplever stor indflydelse på den retning, skolerne udvikler sig i, på skole-hjem-samarbejdet samt på skolens generelle rammer og målsætninger. Hhv. 89, 86 og 81 pct. af bestyrelsesformændene er delvist eller helt enige heri. I forhold til skolebestyrelsernes indflydelse på retningen, skolerne udvikler sig i, samt på skole-hjem-samarbejdet er der sket en positiv udvikling fra 2014 til 2018 – særligt i skolebestyrelsernes indflydelse på retningen, skolerne udvikler sig i. Skolebestyrelsesformændene oplever markant mindre indflydelse på, hvordan en undervisningsdag er organiseret end på de øvrige forhold.

Skolebestyrelsesformændene vurderer, at skolens ledelse er den aktør, der har størst indflydelse på skolebestyrelsens arbejde, efterfulgt af henholdsvis forældrerepræsentanter og lærerrepræsentanter. Elevrepræsentanterne vurderes at være den aktørgruppe, der har mindst indflydelse på skolebestyrelsens arbejde. Undersøgelsen indikerer dog, at netop elevrepræsentanternes indflydelse er steget markant siden baselinemålingen i 2014.

Der er lavet uddybende analyser af betydningen af en række skolekarakteristika: Om skolen har mindre eller mere end 25 pct. forældre med lav indkomst, om skolen har udskoling eller ej, samt om der blandt skolens elever er mindre eller mere end 4 pct. ikke-vestlige indvandrere. På området for indflydelse viser den uddybende analyse, at elevernes indflydelse på skolebestyrelsens arbejde er størst på skoler med udskoling.

Skolebestyrelserne samarbejder mest med skolens ledelse

Skolebestyrelsernes forældrerepræsentanter samarbejder mest med skolens ledelse og mindst med det lokale foreningsliv. I skoleåret 2017/2018 er 93 pct. af skolebestyrelserne mødtes med skoleledelsen, mens 42 pct. er mødtes med det lokale foreningsliv. Herudover er kontakten til skolens pædagoger størst på skoler uden udskoling.

I årene efter 2014 steg skolebestyrelsens grad af kontakt med skolens pædagoger samt kommunens forvaltning og politikere, men graden af kontakt faldt igen i 2018. Desuden er der sket et lille fald i hyppigheden af kontakten med skolens ledelse og lærere fra 2014 til 2018.

Undersøgelsen viser desuden, at skolebestyrelsens forældrerepræsentanter er overvejende enige med skolens ledelse, skolens lærere og skolens pædagoger, når de samarbejder. Hhv. 86, 70 og 70 pct. af bestyrelsesformændene vurderer, at der er enighed eller stor enighed med disse grup-

per i 2018. Derimod er skolebestyrelsens forældrerepræsentanter sjældnere enige med kommunens politikere og forvaltning samt forældre, som ikke er en del af skolebestyrelsen, og aktører i det lokale foreningsliv. Blandt bestyrelsesformændene vurderer mellem 49 og 33 pct. i 2018, at der er enighed eller stor enighed med disse aktørgrupper. Undersøgelsen viser herudover, at skolebestyrelserne overordnet set er blevet mere enige med alle de nævnte aktører fra 2014 til 2018, dog ikke med kommunens politikere.

Skolebestyrelserne har stor indflydelse på implementeringen af folkeskolereformen

70 pct. af skolebestyrelsesformændene er i 2018 helt eller delvist enige i, at skolebestyrelsen har stor indflydelse på, hvordan folkeskolereformen implementeres og arbejdes med på skolen. Andelen er på niveau med de to sidste år og signifikant højere end det første år med reformen i 2015 og året før reformen i 2014. Herudover oplever størstedelen af skolebestyrelsesformændene, at skolens ledelse har en klar vision for implementeringen og det videre arbejde med reformen, samt at ledelsen har igangsat ændringer på skolen, som lever op til folkeskolereformens intentioner. I 2018 er hhv. 85 pct. og 92 pct. af formændene helt eller delvist enige i dette. Det er i begge tilfælde flere end før reformen i 2014.

Videre viser undersøgelsen, at der blandt skoleledere er en positiv stemning omkring reformen. Således er 88 pct. af skolebestyrelsesformændene i 2018 delvist eller helt enige i, at skolens ledelse generelt er positiv overfor reformen. Der har ikke været nogen udvikling siden 2014, men på skoler med mere end 25 pct. forældre med lav indkomst er kun 75 pct. af formændene delvist eller helt enige. Undersøgelsen viser derudover, at forældrerepræsentanter i skolebestyrelser er mindre positive overfor reformen end skoleledelsen. I 2018 er 64 pct. af skolebestyrelsesformændene delvist eller helt enige i, at forældrerepræsentanterne i skolebestyrelsen generelt er positive overfor reformen. Der er tale om et statistisk signifikant fald siden baselinemålingen i 2014, hvor den tilsvarende andel var 75 pct. Også på dette spørgsmål er stemningen omkring reformen mindre positiv på skoler med mere end 25 pct. forældre med lav indkomst.

Undersøgelsen viser desuden, at andelen af skolebestyrelsesformænd, der mener, at reformen styrker elevernes faglige niveau og trivsel, er faldet siden baselinemålingen i 2014. I baselinemålingen var 65 pct. helt eller delvist enige i, at reformen styrker elevernes faglige udvikling, og 47 pct. var helt eller delvist enige i, at den styrker elevernes trivsel. De tilsvarende andele er hhv. 60 pct. og 39 pct. i 2018.

En stor andel af skolebestyrelserne har arbejdet med eller revideret principper i 2018

I 2018 har skolebestyrelsesformændene svaret på, om der på skolen er formuleret principper på 19 forskellige områder. Ifølge skolebestyrelsesformændene har minimum halvdelen af skolebestyrelserne arbejdet med formulering og revidering af principper på 17 af de 19 områder. Ifølge formændene er der oftest formuleret principper for skole-hjem-samarbejdet (96 pct.), fællesarrangementer for elever i skoletiden (93 pct.) og de overordnede målsætninger og rammer for skolen (92 pct.). Færrest skolebestyrelsesformændene angiver, at der er formuleret principper for udbud af valgfag (51 pct.), adgang til musikundervisning og eliteidrætsudøvelse (49 pct.) og om at fag gives på klassetrin, hvor faget er obligatorisk (31 pct.). Undersøgelsens resultater indikerer videre, at skolebestyrelsesformændene i overvejende grad er positive omkring arbejdet med principper. Eksempelvis vurderer over halvdelen af skolebestyrelsesformændene, at principperne på 7 af 19 undersøgte områder i høj eller meget høj grad gør en forskel på implementeringen og det videre arbejde med folkeskolereformen.

Skolebestyrelsesformændene vurderer typisk, at forældrerepræsentanterne i skolebestyrelsen har haft en stor rolle i fastsættelsen af skolens principper. Mellem 72 og 82 pct. af skolebestyrelsesformændene svarer, at forældrerepræsentanterne i høj eller meget høj grad har fået godkendt forslag til principper eller revision af principper i skolebestyrelsen, at de har udarbejdet forslag til

principper eller revision af principper, samt at de har taget initiativ til at formulere eller revidere principper. Samtidig vurderer 79 pct. af skolebestyrelsesformændene dog, at der har været uenighed eller stor uenighed mellem skoleledelsen og skolebestyrelsens forældrerepræsentanter i fastsættelsen af principper.

2. INDLEDNING

Undervisningsministeriet har initieret et evaluerings- og følgeforskningsprogram, som har fulgt implementeringen af folkeskolereformen siden 2014. Formålet med følgeforskningsprogrammet er overordnet set at producere viden om implementeringen og udbyttet af folkeskolereformens indholdsmæssige målsætninger. Dette sker med henblik på løbende at understøtte alle niveauer i styringskæden i at skabe et fagligt løft i folkeskolen og øge elevernes trivsel, udvikling og læring.

Nærværende undersøgelse har til formål at kortlægge skolebestyrelsens rolle og arbejde i folkeskolen fire år efter reformens ikrafttrædelse samt at undersøge udviklingen over tid fra året før reformen til i dag. Det bemærkes i den sammenhæng, at der på baggrund af undersøgelsen ikke kan konkluderes på skolereformens effekter. De præsenterede resultater baserer sig udelukkende på skolebestyrelsesformændenes vurderinger, og eventuelle udviklinger kan ikke tilskrives reformen.

Et repræsentativt udvalg af skoler har siden 2014 været en del af et følgeforskningspanel, hvori bl.a. skolebestyrelsens rolle og arbejde i folkeskolen har været genstand for evaluering og følgeforskning. Data er indsamlet årligt gennem spørgeskemaundersøgelser, hvis resultater er præsenteret i en række kortlægningsrapporter udarbejdet af henholdsvis Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd (VIVE, 2017)¹ og Danmarks Evalueringsinstitut (EVA, 2016)².

Skolebestyrelser er – sammen med ledelse, pædagoger, lærere, forældre og elever i folkeskolen – centrale aktører i realiseringen af målsætningen om at skabe et fagligt løft i folkeskolen og øge elevernes trivsel og læringspotentiale.

Undersøgelsen i 2018 er den sidste i rækken og lægger sig i forlængelse af de to tidligere undersøgelser på området. De to tidligere undersøgelser beskriver udviklingen i skolebestyrelsens arbejde og rolle siden indførelsen af skolereformen i 2014 og frem til hhv. 2016 og 2017. Nærværende undersøgelse indeholder data for alle årene inklusive det sidste og fjerde år i følgeforskningsprogrammet efter indførelsen af reformen.

Denne rapport præsenterer resultater fra spørgeskemaundersøgelsen blandt bestyrelsesformænd og er bygget op om fire temaer, som alle er behandlet i de foregående års undersøgelser:

1. Skolebestyrelsens mandat og indflydelse på skolen
2. Skolebestyrelsens samarbejde med andre aktører
3. Implementering af skolereformen
4. Skolebestyrelsens arbejde med formulering af principper

I rapporten beskrives status for ovenstående temaer i 2018, og udviklingen i skolebestyrelsesformændenes svar siden 2014 undersøges. Dertil indeholder rapporten analyser af, om bestyrelsesformændenes svar adskiller sig på tværs af skolekarakteristika med baggrund i STIL's skolefamilier. Analysen ser konkret på forskelle mellem andelen af ikke-vestlige indvandrere på skolen, andelen af forældre med en årlig indkomst under 25. percentil, og om skolerne gennemfører undervisning i udskolingen (7.-9.(10.) klassetrin) eller ej. Disse parametre er hovedkarakteristika fra skolefamilierne (se kapitel 7 for beskrivelse af analysen). I analyserne på tværs af skolekarakteristika medtages kun statistisk signifikante resultater. De fulde resultater af analyserne kan ses i bilaget.

¹ "Skolebestyrelsesformænds oplevelse af skolen i folkeskolereformens tredje år" (VIVE, 2017): <https://www.emu.dk/sites/default/files/Skolebestyrelsesform%C3%A6nds%20oplevelser%20af%20skolen%20i%20folkeskolereformens%20tredje%20%C3%A5r.pdf>

² "Skolebestyrelsens rolle i den nye skole" (Danmarks Evalueringsinstitut, 2016): <https://www.eva.dk/sites/eva/files/2017-07/Skolebestyrelsens%20rolle%20i%20den%20nye%20skole.pdf>

Undersøgelsen baserer sig på en meget stor mængde data. Derfor er det i nogle tilfælde valgt ikke at præsentere data fra alle undersøgelsesår for at mindske kompleksiteten og rapportens læsbarhed. Yderligere er det kun data fra spørgsmål, som er stillet bestyrelsesformændene i undersøgelsen i 2018, der er anvendt i analysen. Afslutningsvist bemærkes det, at der er to områder i spørgeskemaundersøgelsen i 2018, som er udeladt af denne rapport, da det er vurderet, at disse er af mindre interesse for evalueringen³. I tillæg til denne rapport udarbejder STUK en samlet tabelrapport, hvor al data fra følgeforskningsperioden præsenteres, og hvor specifikke fordelinger kan findes for alle spørgsmål.

2.1 Læsevejledning

Dette afsnit indeholder en oversigt og kort beskrivelse af rapportens afsnit samt en vejledning til læsning af grafer.

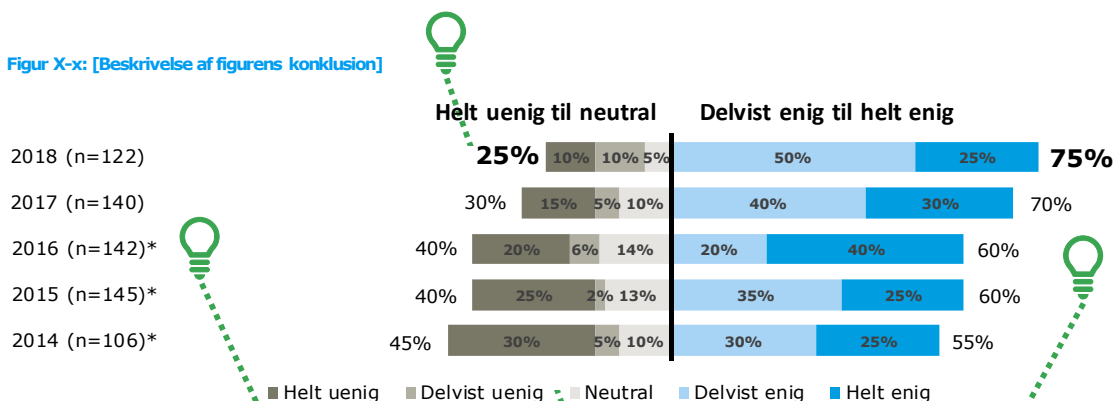
- **Kapitel 3:** Indeholder en beskrivelse af status i 2018 samt udviklingen siden 2014 for temaet om skolebestyrelsens mandat og indflydelse på skolen.
- **Kapitel 4:** Indeholder en beskrivelse af status i 2018 samt udviklingen siden 2014 for temaet om skolebestyrelsens samarbejde med andre aktører.
- **Kapitel 5:** Indeholder en beskrivelse af status i 2018 samt udviklingen siden 2014 for temaet om implementering af skolereformen.
- **Kapitel 6:** Indeholder en beskrivelse af status i 2018 samt udviklingen siden 2014 for temaet om skolebestyrelsens arbejde med formulering af principper.
- **Kapitel 7:** Kapitlet beskriver dataindsamlingsprocessen og validiteten af datagrundlaget. Dertil præsenteres den databehandling, der er lavet i forbindelse med analyserne. Til sidst er der en gennemgang af, hvordan analysen af skolekarakteristika er lavet.

I rapporten er størstedelen af bestyrelsesformændenes svar vist i figurer, der visuelt illustrerer udviklingen over undersøgelsesårene. Nedenfor er en kort læsevejledning til figurer i rapporten.

³ De to udeladte temaer er 'Kvalitetsrapporter' og 'Skolebestyrelsens inddragelse i målstyret undervisning'.

Figur 2-1. Læsevejledning til figurer i rapporten.

Figur X-x: [Beskrivelse af figures konklusion]

Note: [Note tekst]

I noten til hver figur er det angivet, hvilken statistisk test, fx T-test, der er lavet. Hvis der er andre tekniske kommentarer til figuren, fremgår disse også af noten.

Til venstre i figuren fremgår det, hvornår data er indsamlet, og hvor mange der har besvaret spørgsmålet. En stjerne (*) betyder, at resultatet er statistisk signifikant forskelligt fra resultatet i 2018 på et signifikansniveau på 10 pct.

Overskriften indeholder figures hovedkonklusion

I denne side af figuren fremgår andelen af skolebestyrelsesformænd, der er delvist eller helt enige i udsagnet, der vurderes.

I venstre side af figuren fremgår andelen, der er helt uenige, delvist uenige eller neutrale.

Resultaterne fra 2018 er markeret med fed.

Nedenfor præsenteres undersøgelsens resultater temaopdelt.

3. SKOLEBESTYRELSENS MANDAT OG INDFLYDELSE PÅ SKOLEN

Dette kapitel formidler undersøgelsens resultater relateret til skolebestyrelseres mandat og indflydelse på skolen.

Skolebestyrelser skal bestå af repræsentanter for:

- Forældrene
- Det undervisende personale og de øvrige medarbejdere
- Eleverne.

Udover ovenstående medlemmer kan kommunalbestyrelsen beslutte, at op til to pladser i skolebestyrelsen skal gives til repræsentanter for det lokale erhvervsliv, til lokale ungdomsuddannelsesinstitutioner eller til lokale foreninger⁴.

Inden for temaet har skolebestyrelsesformændene både vurderet skolebestyrelsernes samlede indflydelse, formændenes egen indflydelse og øvrige aktørers indflydelse. Nedenfor fremgår temaets hovedresultater, som efterfølgende udfoldes i kapitlet.

Hovedresultater:

- Skolebestyrelserne har generelt stor indflydelse på skolens overordnede udviklingsretning, generelle rammer og målsætninger samt skole-hjem-samarbejdet, mens den konkrete indflydelse på skolernes organisering af undervisningsdagen er mindre. Dette gælder ligeledes for alle typer skolekarakteristika.
- Skolebestyrelsernes indflydelse har generelt været stigende siden baselinemålingen i 2014.
- Skolebestyrelsernes elevrepræsentanter har markant mindre indflydelse på skolebestyrelsens arbejde end både lærer- og forældrerepræsentanter og særligt skolens ledelse. Dog er det netop elevrepræsentanternes indflydelse, der er steget mest siden baselinemålingen i 2014. Elevrepræsentanterne har desuden signifikant mere indflydelse på skoler med udskoling sammenlignet med skoler uden udskoling.

Som en del af undersøgelsen er skolebestyrelsesformændene blevet bedt om at angive deres grad af enighed i en række udsagn på en skala fra *helt uenig* til *helt enig*. Medmindre andet fremgår, er denne skala brugt til at besvare alle spørgsmålene behandlet i kapitlet.

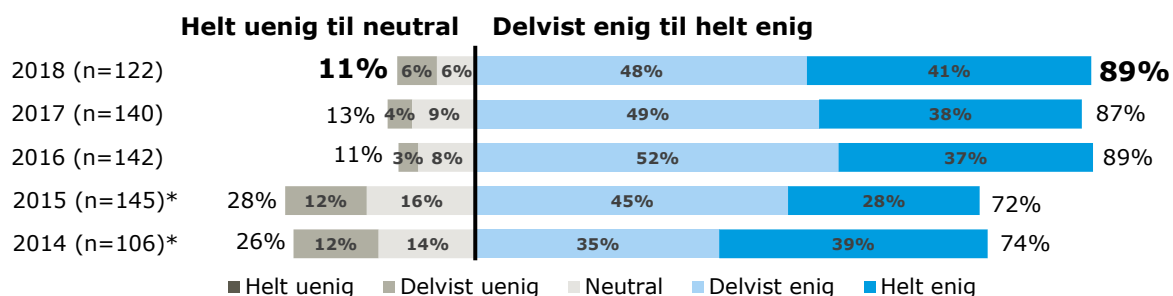
Nedenfor præsenteres først resultaterne relateret til skolebestyrelsens generelle indflydelse, derefter skolebestyrelsesformændenes egen indflydelse og til sidst andre aktørers indflydelse på skolebestyrelsen.

3.1 Skolebestyrelsens indflydelse

I figuren nedenfor præsenteres skolebestyrelsesformændenes enighed i udsagnet "*skolebestyrelsen har stor indflydelse på den retning, som skolen udvikler sig i*" fordelt på baselinemålingen i 2014 og de fire efterfølgende årlige målinger. Den blå del af figuren til højre for strengen viser andelen af formænd, der er helt eller delvist enige, mens den grå del af figuren viser andelen, der er helt uenige, delvist uenige eller neutrale. Andelen i siderne af figuren angiver den samlede andel på hver side af figurens midterlinje.

⁴ <https://uvm.dk/folkeskolen/organisering-og-ledelse/skolens-ledelse/skolebestyrelsen>

Figur 3-1. Ifølge skolebestyrelsesformændene oplever skolebestyrelserne stor og stigende indflydelse på den retning, som skolen udvikler sig i.

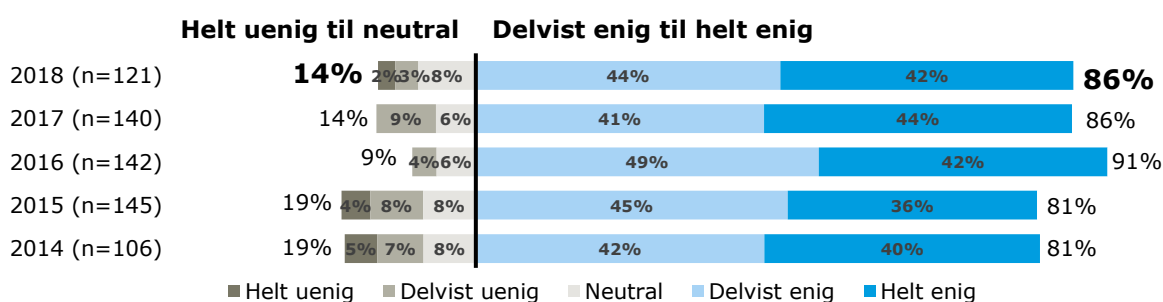
Note: Spørgsmålsformulering: *Skolebestyrelsen har stor indflydelse på den retning, som skolen udvikler sig i.* Bestyrelsesformændenes gennemsnitlige svar er testet med T-test imod gennemsnittet fra 2018. * indikerer, at gennemsnittet og dermed fordelingen er signifikant forskellig fra gennemsnittet i 2018 på et 10 pct. signifikansniveau eller mindre. I beregningen af gennemsnit er "helt uenig"=1 og "helt enig"=5. "ved ikke"-svar er udeladt fra analysen. Antallet af "ved ikke"-svar er under 3, men det præcise antal kendes ikke.

89 pct. af skolebestyrelsesformændene var i 2018 delvist eller helt enige i udsagnet. Der findes ingen statistisk signifikante forskelle i skolebestyrelsesformændenes svar på tværs af skolekarakteristika.

Siden baselinemålingen i 2014 er andelen, der er delvist eller helt enige, steget fra 74 pct. til 89 pct. i 2018. Udviklingen er statistisk signifikant. Det indikerer, at skolebestyrelserne hen over perioden har oplevet en stigende indflydelse på den retning, skolerne udvikler sig i. Som figuren illustrerer, sker den største udvikling i indflydelse fra 2015 til 2016, hvorefter den er relativt stabil.

Skolebestyrelsesformændene har som en del af spørgeskemaundersøgelsen skullet vurdere skolebestyrelsens indflydelse på to konkrete områder: 1. hvordan der arbejdes med skole-hjem-samarbejdet på skolen, og 2. hvordan en undervisningsdag er organiseret. Nedenfor fremgår skolebestyrelsesformændenes svar relateret til det første område.

Figur 3-2. Skolebestyrelsesformændene vurderer skolebestyrelsernes indflydelse på skole-hjem-samarbejdet stort og relativt stabilt over årene.

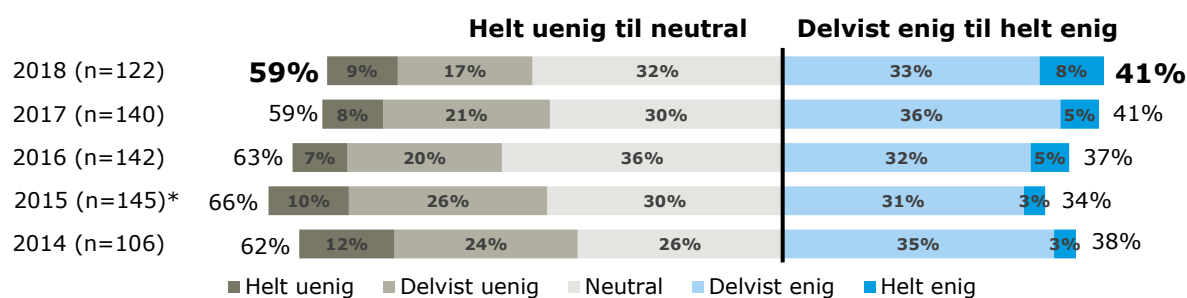
Note: Spørgsmålsformulering: *Skolebestyrelsen har stor indflydelse på, hvordan der arbejdes med skole-hjem-samarbejdet på skolen.* Bestyrelsesformændenes gennemsnitlige svar er testet med T-test imod gennemsnittet fra 2018. * indikerer, at gennemsnittet og dermed fordelingen er signifikant forskellig fra gennemsnittet i 2018 på et 10 pct. signifikansniveau eller mindre. I beregningen af gennemsnit er "helt uenig"=1 og "helt enig"=5. "Ved ikke"-svar er udeladt fra analysen. Antallet af "ved ikke"-svar er under 3, men det præcise antal kendes ikke.

I 2018 er 86 pct. af skolebestyrelsesformændene helt eller delvist enige i, at skolebestyrelsen har stor indflydelse på, hvordan der arbejdes med skole-hjem-samarbejdet på skolen. Opdeles skolebestyrelsesformændene efter deres skolekarakteristika, identificeres der ingen statistisk signifikante forskelle i deres svar.

Siden baselinemålingen i 2014 og målingen i 2015, hvor andelen af enige eller delvist enige bestyrelsesformænd i begge tilfælde var 81 pct., er der sket en stigning i 2016 til 91 pct. og et lille fald igen til 86 pct. i 2017 og 2018. Udviklingen i skolebestyrelsesformændenes gennemsnitlige svar fra 2014 til 2018 er dog ikke statistisk signifikant.

I den næste figur præsenteres skolebestyrelsesformændenes svar relateret til det andet område; skolebestyrelses indflydelse på, hvordan en undervisningsdag er organiseret. Konkret illustrerer figuren skolebestyrelsesformændenes enighed i, at skolebestyrelsen har stor indflydelse på, hvordan en undervisningsdag er organiseret.

Figur 3-3. Skolebestyrelsesformændene har i alle årene været splittede i vurderingen af skolebestyrelsernes grad af indflydelse på organiseringen af undervisningsdagen.

Note: Spørgsmålsformulering: *Skolebestyrelsen har stor indflydelse på, hvordan en undervisningsdag er organiseret.* Bestyrelsesformændenes gennemsnitlige svar er testet med T-test imod gennemsnittet fra 2018. * indikerer, at gennemsnittet og dermed fordelingen er signifikant forskellig fra gennemsnittet i 2018 på et 10 pct. signifikansniveau eller mindre. I beregningen af gennemsnit er "helt uenig"=1 og "helt enig"=5. "Ved ikke"-svar er udeladt fra analysen. Antallet af "ved ikke"-svar er under 3, men det præcise antal kendes ikke.

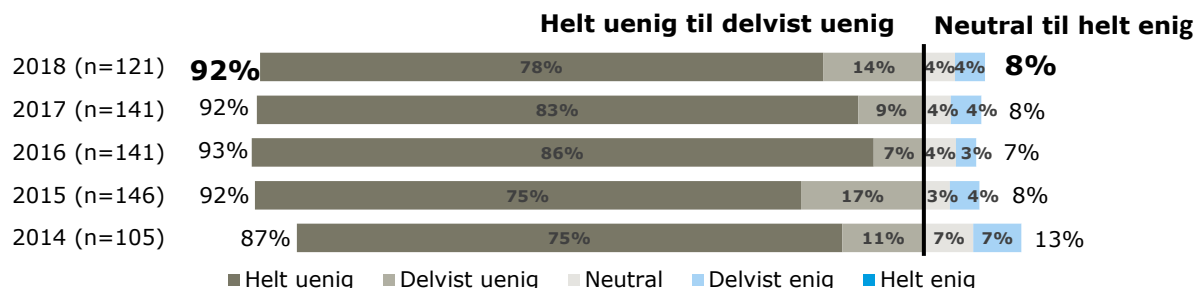
Sammenlignet med formændenes vurdering af skolebestyrelses indflydelse på skole-hjem-samarbejdet oplever formændene generelt en markant lavere indflydelse på, hvordan en undervisningsdag er organiseret. Således er blot 41 pct. af formændene i 2018 enige i, at skolebestyrelsen har stor indflydelse på, hvordan en undervisningsdag er organiseret. En opdeling af skolebestyrelsesformændene efter skolekarakteristika viser ingen statistisk signifikante forskelle. I baselineåret 2014 var 38 pct. af formændene helt eller delvist enige i, at skolebestyrelsen har stor indflydelse på, hvordan en undervisningsdag er organiseret. Efter reformens indførelse i 2015 faldt andelen til 34 pct., hvorefter der kan identificeres en positiv udvikling til de 41 pct. i 2018. Udviklingen fra baselinemålingen i 2014 til 2018 er ikke statistisk signifikant. Det er stigningen fra 2015 til 2018 dog.

3.2 Skolebestyrelsesformændenes egen indflydelse

Dette afsnit beskriver skolebestyrelsesformændenes oplevelse af deres egen indflydelse. Det bemærkes i den sammenhæng, at skolebestyrelsesformanden altid er en forældrerepræsentant⁵. Konkret har formændene skullet angive deres enighed i udsagnene: 1. *"Mit arbejde i skolebestyrelsen er spild af tid"* og 2. *"Jeg har som forældrerepræsentant stor indflydelse på, hvordan skolens ledelse udmønter skolens generelle rammer og målsætninger"*. Resultaterne til det første udsagn fremgår af figuren nedenfor. Det bemærkes, at den vertikale streg gennem figuren i dette tilfælde er sat mellem delvist uenig og neutral. Det er valgt, fordi udsagnet i dette tilfælde er negativt formuleret, og det mest interessante resultat derfor vurderes at være andelen, der er helt eller delvist uenige i udsagnet.

⁵ Kilde: <https://uvm.dk/folkeskolen/organisering-og-ledelse/skolens-ledelse/skolebestyrelsen>

Figur 3-4. Kun ganske få skolebestyrelsesformænd finder ikke, at arbejdet i bestyrelsen er deres tid værd.

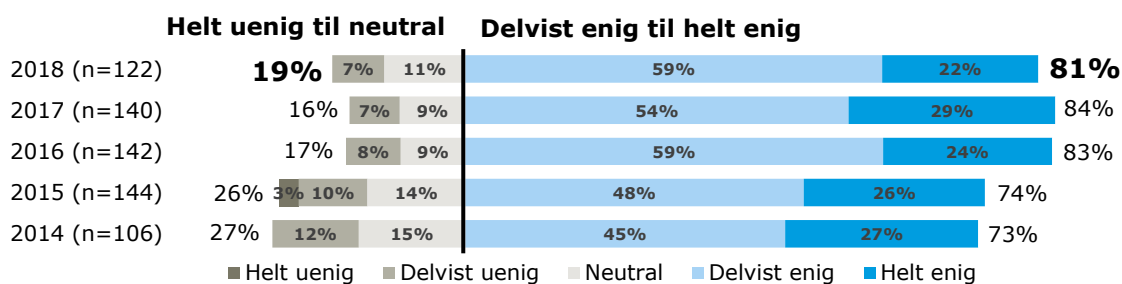
Note: Spørgsmålsformulering: *Mit arbejde i skolebestyrelsen er spild af tid.* Bestyrelsesformændenes gennemsnitlige svar er testet med T-test imod gennemsnittet fra 2018. * indikerer, at gennemsnittet og dermed fordelingen er signifikant forskellig fra gennemsnittet i 2018 på et 10 pct. signifikansniveau eller mindre. I beregningen af gennemsnit er "helt uenig"=1 og "helt enig"=5. "Ved ikke"-svar er udeladt fra analysen. Antallet af "ved ikke"-svar er under 3, men det præcise antal kendes ikke.

I 2018 er 92 pct. af skolebestyrelsesformændene helt eller delvist uenige i, at deres arbejde i skolebestyrelsen er spild af tid. Samtidig bemærkes det, at ingen formænd i hele undersøgelsesperioden er helt enige. Hvis bestyrelsesformændene inddeles efter skolekarakteristika, er det for alle skolegrupper minimum 90 pct., der er helt eller delvist uenige i, at deres arbejde er spild af tid. Der er ingen statistisk signifikante forskelle i skolebestyrelsesformændenes svar på tværs af skolekarakteristika.

I 2014 var andelen, der var helt eller delvist uenige, lidt mindre end i 2018, nemlig 87 pct. Den samlede udvikling fra 2014 til 2018 er dog ikke statistisk signifikant. Resultatet indikerer, at skolebestyrelsesformændene finder deres arbejde i bestyrelsen meningsgivende.

Nedenfor illustreres skolebestyrelsesformændenes enighed i, at de som forældrerepræsentant har stor indflydelse på, hvordan skolens ledelse udmønter skolens generelle rammer og målsætninger.

Figur 3-5. Ifølge skolebestyrelsesformændene har forældrerepræsentanter stor indflydelse på, hvordan skolens rammer og målsætninger udmøntes.

Note: Spørgsmålsformulering: *Jeg har som forældrerepræsentant stor indflydelse på, hvordan skolens ledelse udmønter skolens generelle rammer og målsætninger.* Bestyrelsesformændenes gennemsnitlige svar er testet med T-test imod gennemsnittet fra 2018. * indikerer, at gennemsnittet og dermed fordelingen er signifikant forskellig fra gennemsnittet i 2018 på et 10 pct. signifikansniveau eller mindre. I beregningen af gennemsnit er "helt uenig"=1 og "helt enig"=5. "Ved ikke"-svar er udeladt fra analysen. Antallet af "ved ikke"-svar er under 3, men det præcise antal kendes ikke.

I 2018 svarer i alt 81 pct. af skolebestyrelsesformændene, at de er helt eller delvist enige i, at forældrerepræsentanter har stor indflydelse på, hvordan skolens ledelse udmønter skolens generelle rammer og målsætninger. Størstedelen af formændene oplever altså stor indflydelse. Dette gælder også, når bestyrelsesformændenes svar deles op efter skolekarakteristika. Der er ingen statistisk signifikante forskelle, hverken når formændene deles op efter andelen af ikke-vestlige

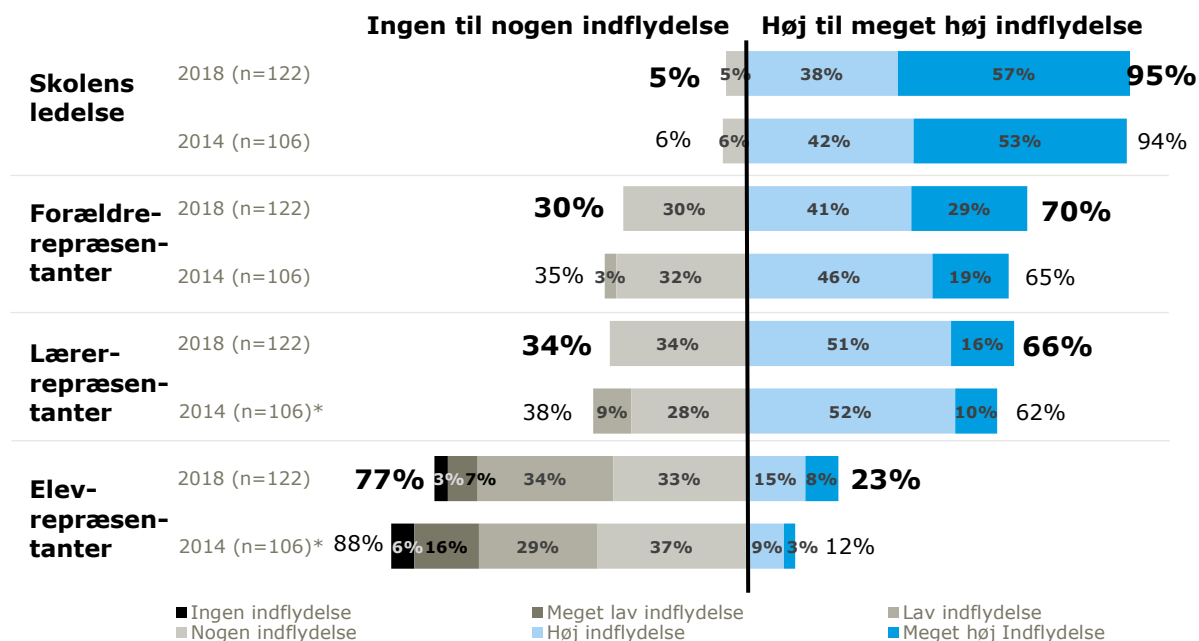
indvandrere på skolen, andelen af forældre med lav indkomst, eller om skolen har udskoling eller ej.

Siden baselinemålingen i 2014 er der sket en stigning i andelen af skolebestyrelsesformænd, der vurderer, at de som forældrerepræsentant har stor indflydelse på, hvordan skolens ledelse ud-mønter skolens generelle rammer og målsætninger. I 2014 var kun 73 pct. af formændene helt eller delvist enige, mens den tilsvarende andel som nævnt er 81 pct. i 2018. Udviklingen fra 2014 til 2018 er dog ikke statistisk signifikant.

3.3 Andres indflydelse på skolebestyrelsen

I spørgeskemaundersøgelsen er skolebestyrelsesformændene blevet bedt om at vurdere følgende aktørers indflydelse på skolebestyrelsens arbejde: 1. forældrerepræsentanter, 2. lærerrepræsentanter, 3. elevrepræsentanter og 4. skolens ledelse. Skolebestyrelsesformændene har vurderet aktørernes indflydelse på en 6-trinsskala fra "ingen indflydelse" til "meget høj indflydelse". I figuren nedenfor præsenteres formændenes vurdering af hver af de fire aktørgruppers indflydelse i hhv. 2014 og 2018.

Figur 3-6. Skolebestyrelsesformændene vurderer, at skolens ledelse er gruppen med størst indflydelse på skolebestyrelsens arbejde.

Note: Spørgsmålsformulering: *Hvordan vurderer du følgende aktørers indflydelse på skolebestyrelsens arbejde?* Forskelle i fordelingerne inden for hver aktør mellem år 2014 og 2018 er testet med Chi²-test, da skalaen ikke egner sig til at beregne gennemsnit. * indikerer, at fordelingen ændrer sig imellem de to år på et 10 pct. signifikansniveau eller mindre. Det har ikke været muligt for formændene at svare "ved ikke" på disse spørgsmål.

Skolebestyrelsesformændenes vurderer, at skolens ledelse er den aktør, som har størst indflydelse på skolebestyrelsens arbejde. I 2018 vurderer hele 95 pct. af skolebestyrelsesformændene, at denne gruppe har høj eller meget høj indflydelse. Forældre- og lærerrepræsentanternes indflydelse vurderes lidt lavere. Hhv. 70 pct. og 66 pct. af formændene vurderer disse gruppers indflydelse høj eller meget høj. Elevrepræsentanterne adskiller sig derimod markant fra de øvrige grupper ved, at kun 23 pct. af skolebestyrelsesformændene i 2018 vurderer, at elevrepræsentanter har høj eller meget høj indflydelse. 3 pct. vurderer sågar, at elevrepræsentanter *ingen* indflydelse har.

Undersøges det, hvordan skolebestyrelsesformændenes svar fordeler sig, når de opdeles på skolekarakteristika, er der flere statistisk signifikante forskelle i skolebestyrelsesformændenes vurdering af elevrepræsentanternes og skoleledelsens indflydelse. På skoler uden udskoling vurderer kun 13 pct. af bestyrelsesformændene i 2018, at elevrepræsentanterne har høj til meget høj indflydelse. Dette er statistisk signifikant mindre end på skoler med udskoling, hvor der er 24 pct., der vurderer, at elevrepræsentanter har høj eller meget høj indflydelse. Skoleledelsens indflydelse på skolebestyrelsen varierer også meget. Bestyrelsesformænd på skoler med flere end 4 pct. ikke-vestlige indvandrere og bestyrelsesformænd på skoler, hvor mere end 25 pct. af forældrene har lav indkomst, oplever, at skoleledelsen har signifikant mindre indflydelse end på skoler med færre end 4 pct. ikke-vestlige indvandrere og på skoler med færre end 25 pct. forældre med lav indkomst. Der er ikke andre statistisk signifikante forskelle på tværs af skolekarakteristika.

Ser man nærmere på udviklingen i indflydelse siden baselinemålingen, viser undersøgelsen, at den største positive udvikling i indflydelse er sket blandt elevrepræsentanter. Andelen af skolebestyrelsesformænd, der har vurderet elevrepræsentanters indflydelse som høj eller meget høj, er således steget fra kun 12 pct. i 2014 til 23 pct. i 2018. Der er tale om en statistisk signifikant udvikling. Der har også været en positiv udvikling i skolebestyrelsernes vurdering af de øvrige gruppers indflydelse siden 2014, men kun udviklingen i vurderingen af lærerrepræsentanternes indflydelse er statistisk signifikant.

4. SKOLEBESTYRELSENS SAMARBEJDE MED ANDRE AKTØRER

I dette kapitel formidles undersøgelsens resultater relateret til skolebestyrelseres samarbejde med andre aktører. Temaet er undersøgt ved at bede skolebestyrelsesformændene vurdere både hyppighed af samarbejde og grad af enighed i samarbejdet med aktørerne, som fremgår af figurerne i kapitlet.

Nedenfor præsenteres kapitlets hovedresultater, som efterfølgende udfoldes og beskrives et ad gangen.

Hovedresultater:

- Hyppigheden af skolebestyrelseres samarbejde med andre aktører:
 - Skolebestyrelsernes forældrerepræsentanter mødes oftest med skolens ledelse og mindst med det lokale foreningsliv.
 - Undersøgelsen indikerer, at forældrerepræsentanterne sjældnere mødes med skolens ledelse og lærere i 2018 end i 2014.
 - Forældrerepræsentanter mødtes oftere med skolens pædagoger samt kommunens forvaltning og politikere i årene efter baselinemålingen. Kontaktens hyppighed faldt dog i 2018.
 - Forældrerepræsentanter mødes oftere med repræsentanter fra skolens pædagoger, hvis skolen er uden udskoling, end hvis skolen har udskoling.
- Graden af enighed i samarbejdet med andre aktører:
 - Skolebestyrelsernes forældrerepræsentanter er overvejende enige med skolens ledelse, skolens pædagoger og skolens lærere, når de samarbejder med disse grupper.
 - Forældrerepræsentanterne er sjældnere enige med kommunens politikere og forvaltning samt forældre, der ikke er en del af skolebestyrelsen, og aktører i det lokale foreningsliv.
 - Forældrerepræsentanternes enighed med andre aktører har overordnet set været stigende fra 2014 til 2018, bortset fra enigheden med kommunens politikere.

Nedenfor udfoldes først resultaterne relateret til samarbejdets hyppighed, hvorefter resultaterne relateret til graden af enighed i samarbejdet beskrives.

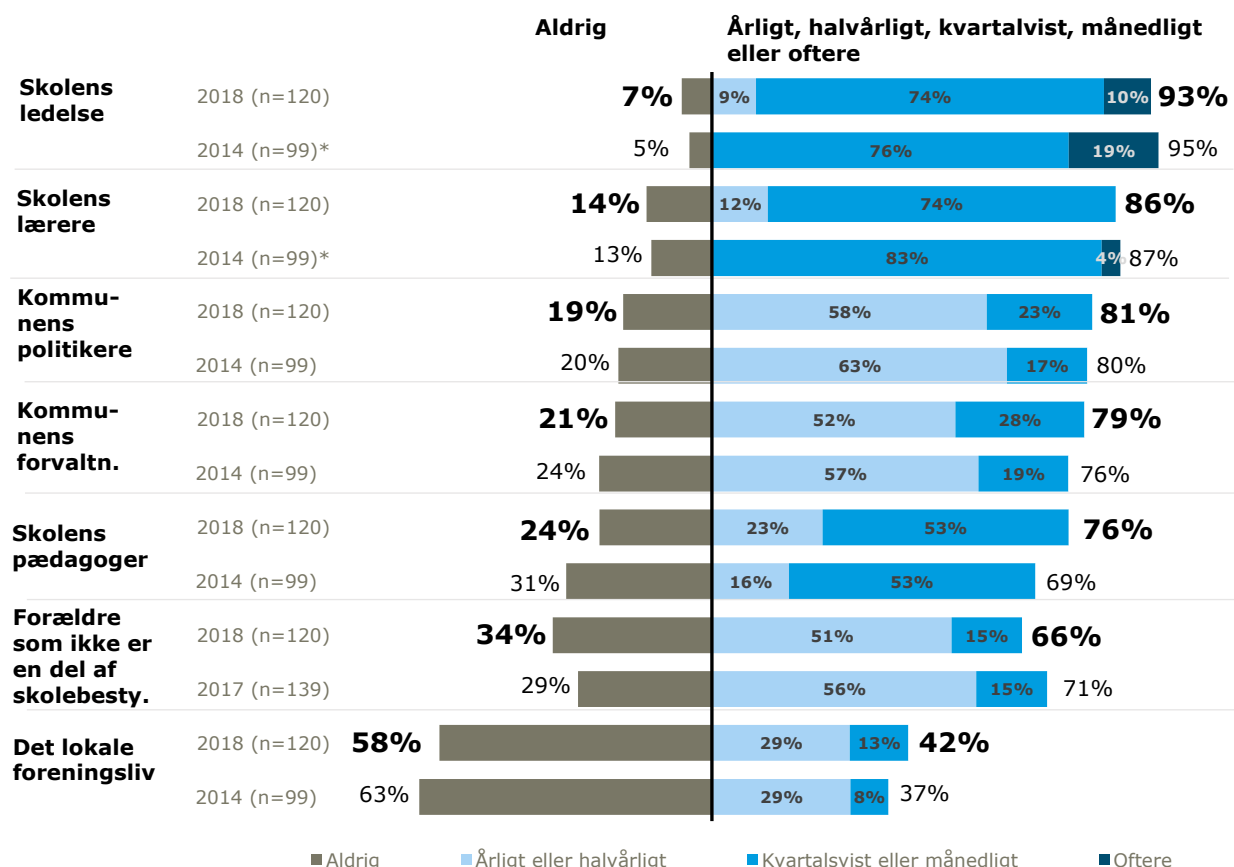
4.1 Hyppigheden af skolebestyrelseres samarbejde med andre aktører

Skolebestyrelsesformændene er som en del af spørgeskemaundersøgelsen blevet spurgt, hvor ofte i skoleåret en eller flere forældrerepræsentanter fra skolebestyrelsen har mødtes med følgende aktører med henblik på implementering og yderligere opfølgning af folkeskolereformen på skolen (inklusive bestyrelsesmøder):

- Skolens ledelse
- Repræsentanter fra skolens pædagoger, herunder fra SFO og klub
- Repræsentanter fra skolens lærere
- Repræsentanter fra kommunens forvaltning (eksempelvis skoleforvaltningen)
- Repræsentanter fra det lokale foreningsliv med interesse for skolerne
- Kommunens politikere
- Forældre, som ikke er en del af skolebestyrelsen (kontaktforældre, øvrige forældre)

Formændene har kunnet svare på en skala fra "aldrig" over "årligt", "halvårligt", "kvartalsvist" og "månedligt" til "oftere". I figuren er aktørgrupperne rangeret efter, hvor stor en andel af skolebestyrelsesformændene, der svarer, at forældrerepræsentanter har været i kontakt med aktørgruppen mindst én gang i løbet af det seneste skoleår⁶.

Figur 4-1. Ifølge skolebestyrelsesformændene mødes forældrerepræsentanter markant sjældnere med det lokale foreningsliv end med andre aktører.

Note: a) Spørgsmålets ordlyd har ændret sig fra baseline til de øvrige år. I 2014 var ordlyden "Hvor ofte i det foregående skoleår har en eller flere forældrerepræsentanter fra skolebestyrelsen mødtes med følgende parter med henblik på implementering af folkeskolereformen på skolen (inklusive bestyrelsesmøder)?" I 2015-2018 var spørgsmålets ordlyd: "Hvor ofte i dette skoleår har en eller flere forældrerepræsentanter fra skolebestyrelsen mødtes med følgende parter med henblik på implementering og yderligere opfølgning af folkeskolereformen på skolen (inklusive bestyrelsesmøder)?" Forskelle i fordelingerne inden for hver aktør mellem år 2014 og 2018 er testet med Chi²-test, da skalaen ikke egner sig til at beregne gennemsnit. * indikerer, at fordelingen ændrer sig imellem de to år på et 10 pct. signifikansniveau eller mindre. Det har ikke været muligt for formændene at svare "ved ikke" på disse spørgsmål.

Som det fremgår af figuren ovenfor, samarbejder skolebestyrelserne ikke overraskende oftest med skolens ledelse og mest sjældent med det lokale foreningsliv. I 2018 angiver 93 pct. af skolebestyrelsesformændene således, at forældrerepræsentanter mødtes med skolens ledelse mindst én gang i løbet af skoleåret. 84 pct. angiver, at forældrene mødtes med skolens ledelse kvartalsvist, månedligt eller oftere.

⁶ Bemærk, at skolebestyrelsesformændene har modtaget og svaret på spørgeskemaet på forskellige tidspunkter i skoleåret i hver dataindsamling. I baselineåret har de fået undersøgelsen i juli-september, i år 2015 lå undersøgelsen i april-juni, og i 2016-18 har den ligget i januar-april. Dette betyder, at der kan være en nedadgående tendens i hyppigheden, da respondenterne er blevet spurgt tidligere og tidligere på skoleåret. Se kapitel 7 for uddybning af dette.

Sammenlignes der på tværs af aktørerne i figuren, skiller det lokale foreningsliv sig generelt ud fra de øvrige aktører. I 2018 angiver 42 pct. af skolebestyrelsesformændene, at forældrerepræsentanter mindst én gang i løbet af skoleåret er mødtes med denne gruppe. Det er en markant lavere andel end i alle de øvrige aktørgruppers tilfælde, hvor andelen af formændene, der angiver, at en forældrerepræsentant er mødtes med gruppen, er mellem 66 og 86 pct.

Ledelse og lærere er i sagens natur centrale aktører på enhver skole, og det er derfor ikke overraskende, at forældrerepræsentanter har hyppigst kontakt til netop disse grupper. At der er flere skolebestyrelser, der har haft kontakt til kommunens politikere og forvaltning end til skolens pædagoger, kan omvendt virke overraskende. Særligt i betragtning af at skolepædagoger efter reformens indførelse har fået en mere fremtrædende rolle end tidligere – eksempelvis via varetagelse af understøttende undervisning og muligheden for større inddragelse i den fagopdelte undervisning. Forældrerepræsentanterne mødes dog *hyppigere* med skolens pædagoger end politikere og forvaltning på de skoler, hvor man er mødtes med aktørgrupperne mindst én gang. I figuren ses det eksempelvis ved, at den blå blok, der illustrerer andelen af skoler, hvor forældrerepræsentanter ifølge skolebestyrelsesformændene er mødtes med en repræsentant for skolens pædagoger kvartalsvist eller månedligt, er større end den tilsvarende blok for både politikere og forvaltning. Der er altså ifølge skolebestyrelsesformændene færre forældrerepræsentanter, der mødes med pædagoger end med politikere og forvaltning. De forældrerepræsentanter, der mødes med pædagoger, gør det dog oftere end med politikere og forvaltning.

66 pct. af skolebestyrelsesformændene angiver desuden, at forældrerepræsentanter mødtes med forældre, som ikke er medlemmer af skolebestyrelsen, mindst én gang i skoleåret 2017/2018.

I undersøgelsen blandt skoleledere er skoleledelsens grad af kontakt med to af de omtalte aktørgrupper undersøgt. 63 pct. af skolelederne angiver, at de har mindst ét månedligt møde med kommunen. Derudover angiver 17 pct. af skolelederne, at de ikke har haft kontakt med andre aktører i lokalsamfundet. Andre aktører er defineret som kommunale dagtilbud, ungdomsskolen, lokale kunst-, folkeoplysnings, idræts- og fritidsforeninger samt repræsentanter for det lokale foreningsliv⁷.

Opdeles analyserne efter skolekarakteristika, viser undersøgelsen, at repræsentanter fra skolens pædagoger ifølge skolebestyrelsesformændenes vurderinger signifikant oftere mødes med forældrerepræsentanter fra bestyrelsen på skoler uden udskoling end på skoler med udskoling. For de øvrige aktører er der ingen statistisk signifikante forskelle i mødehyppighed på tværs af skolekarakteristika.

Undersøges udviklingen i forældrerepræsentanternes kontakt med aktørgrupperne, har graden af kontakt til skolens ledelse ifølge skolebestyrelsesformændenes vurderinger været faldende over perioden. Forskellen på den gennemsnitlige kontakt til skolens ledelse i 2014 og 2018 er således statistisk signifikant⁸. En Chi²-test viser videre, at svarfordelingen er statistisk signifikant forskellig i de to år. Samme pointe gælder for forældrerepræsentanternes kontakt til skolens lærere.

Omvendt steg graden af kontakt til skolens pædagoger relativt kraftigt fra baselinemålingen til lige efter reformen⁹. Graden af kontakt faldt dog markant fra 2017 til 2018, og den samlede udvikling fra 2014 til 2018 er derfor ikke statistisk signifikant. Den samme tendens gør sig gældende

⁷ "Skoleledernes oplevelser af skolen i folkeskolereformens fjerde år" (VIVE, 2018).

⁸ Værdierne i skalaen for kontaktens hyppighed kan rangeres, men afstanden mellem værdierne er ikke meningsfuld. Der er således tale om en ordinal-skala, hvis gennemsnitlige værdi ikke er meningsfuld. Derfor skal sammenligningen af gennemsnit i disse tilfælde blot ses som en *indikation* på udviklingen. Derfor præsenteres også resultater af Chi²-test.

⁹ I figur 4-1 er der kun præsenteret data for 2014 og 2018. For data i de mellemliggende år henvises til STUK's tabelrapport.

for kontakten til kommunens forvaltning og i mindre udtalt grad for kontakten til kommunens politikere. Efterhånden, som reformen er implementeret, er forældrerepræsentanternes kontakt til de nævnte aktørgrupper altså blevet mindre.

Med reformen fulgte et krav til skolerne om i højere grad at inddrage eksterne aktører som et led i åben skole – eksempelvis det lokale foreningsliv¹⁰. Undersøges udviklingen i kontakten med netop det lokale foreningsliv, ses der ligeledes en positiv udvikling i årene efter reformen fulgt af et lille fald. Således steg andelen af skolebestyrelsesformænd, der angiver, at forældrerepræsentanter har haft kontakt til det lokale foreningsliv mindst én gang i skoleåret fra 37 pct. i 2014 til 42 pct. i 2018. Udviklingen i skolebestyrelsesformændenes svar er dog ikke statistisk signifikant.

Forældrerepræsentanternes kontakt til forældre, som ikke er en del af skolebestyrelsen, er kun målt i 2017 og 2018. Selvom andelen af forældrerepræsentanter, der er mødtes med andre forældre mindst én gang i skoleåret, er steget fra 37 til 42 pct., er udviklingen ikke statistisk signifikant.

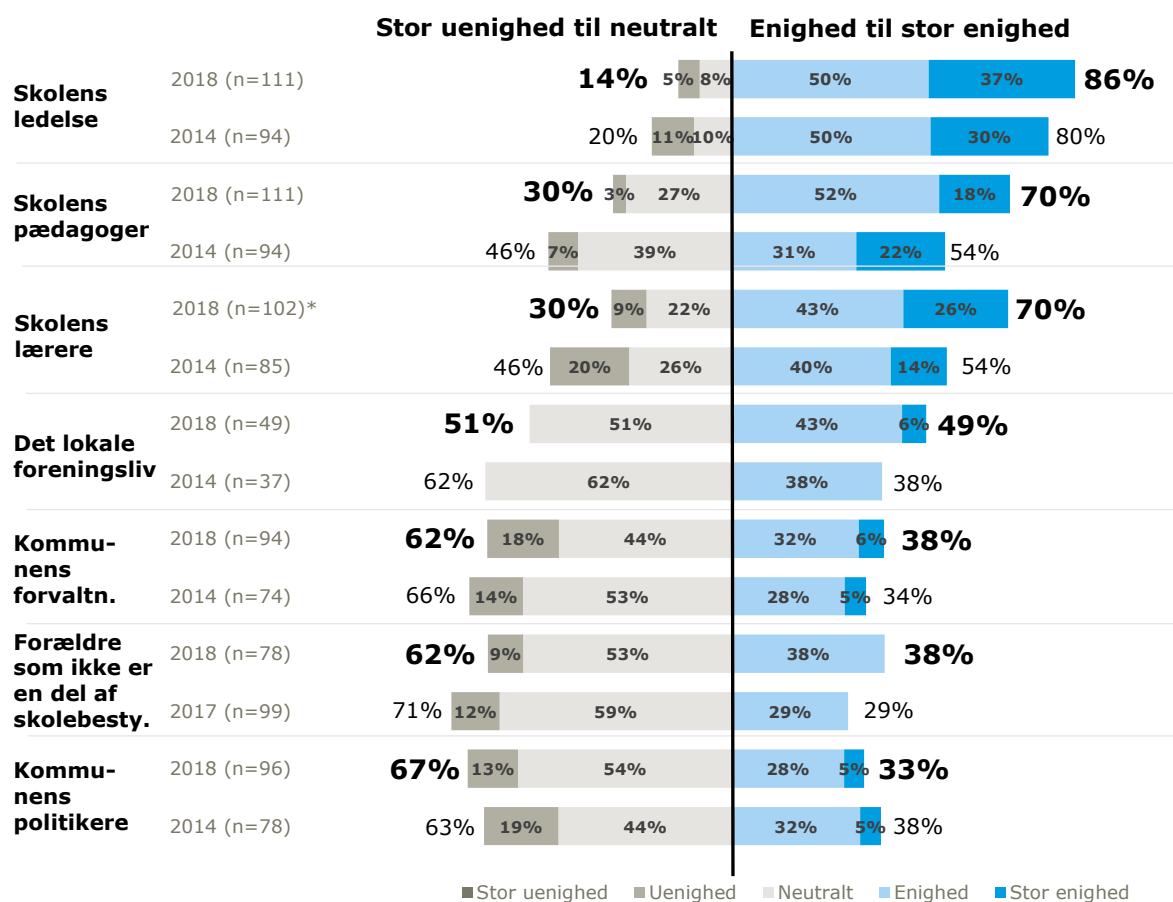
Nedenfor præsenteres undersøgelsens resultater relateret til graden af enighed i samarbejdet mellem forældrerepræsentanter og andre aktører.

4.2 Graden af enighed i samarbejdet med andre aktører

I spørgeskemaundersøgelsen er skolebestyrelsesformændene uddybende blevet bedt om at vurdere graden af enighed i samarbejdet med aktørgrupperne nævnt ovenfor ved at svare på: *"Hvordan vil du beskrive samarbejdet mellem forældrerepræsentanter i skolebestyrelsen og følgende parter om folkeskolereformen i dette skoleår?"*. Skolebestyrelsesformændene har lavet vurderingen på skalaen "Der har været stor uenighed", "Der har været uenighed", "Neutralt", "Der har været enighed" og "Der har været stor enighed". Hvis skolebestyrelsesformændene har svaret "Aldrig" til spørgsmålet om kontakt til aktørgruppen behandlet i afsnittet ovenfor, er de ikke blevet bedt om at vurdere samarbejdet. Resultaterne præsenteres i figuren nedenfor.

Figur 4-2. Skolebestyrelsesformændene vurderer, at forældrerepræsentanterne er mest enige med skolens ledelse, lærere og pædagoger.

¹⁰ Se folkeskolelovens § 3, stk. 4-5 og § 99, stk. 9.

Note: a) Spørgsmålets ordlyd har ændret sig fra baseline til de øvrige år. I 2014 var ordlyden "Hvordan vil du beskrive samarbejdet mellem forældrerepræsentanter i skolebestyrelsen og følgende parter om folkeskolereformen i det foregående skoleår (2013/2014)?" I 2015-2018 var ordlyden i spørgsmålet: "Hvordan vil du beskrive samarbejdet mellem forældrerepræsentanter i skolebestyrelsen og følgende parter om folkeskolereformen i dette skoleår?". Bestyrelsesformændenes gennemsnitlige svar er testet med T-test imod gennemsnittet fra 2018. * indikerer, at gennemsnittet og dermed fordelingen er signifikant forskellig fra gennemsnittet i 2018 på et 10 pct. signifikansniveau eller mindre. I beregningen af gennemsnit er "helt uenig"=1 og "helt enig"=5. Det har ikke været muligt for formændene at svare "ved ikke" på disse spørgsmål.

Forældrerepræsentanterne i 2018 er mest enige med skolens ledelse og mindst enige med kommunens politikere. 86 pct. af skolebestyrelsesformændene angiver, at der har været enighed eller stor enighed mellem forældrerepræsentanterne i skolebestyrelsen og skolens ledelse, mens 33 pct. angiver, at der har været enighed eller stor enighed med kommunens politikere. Herudover er forældrerepræsentanterne også primært enige med både skolens pædagoger og lærere. I begge tilfælde vurderer 70 pct. af skolebestyrelsesformændene i 2018, at der er enighed eller stor enighed mellem forældrerepræsentanterne og aktørgruppen. Under halvdelen af skolebestyrelsesformændene vurderer i 2018, at der er enighed eller stor enighed mellem forældrerepræsentanterne i skolebestyrelsen og de øvrige aktørgrupper i figuren; det lokale foreningsliv, kommunens forvaltning samt forældre, som ikke er en del af skolebestyrelsen. Det bør dog samtidig nævnes, at det i alle tilfælde kun er mindre andele (maksimalt 18 pct.) af skolebestyrelsesformændene, der vurderer, at der er uenighed i samarbejdet med nogen af de nævnte aktører. Ingen vurderer, at der er stor uenighed i samarbejdet.

Der er ikke lavet en analyse af forskelle i bestyrelsesformændenes svar på tværs af skolekarakteristika, da der er for få observationer i analysen.

Undersøgelsen viser, at forældrerepræsentanternes enighed med aktørerne generelt er øget i perioden fra 2014 til 2018. Stigningerne i andelen af skolebestyrelsesformænd, der vurderer, at der er enighed eller stor enighed med grupperne, er på mellem 4 og 16 pct. Men undersøgelses udviklingen i den gennemsnitlige enighed, er det kun skolebestyrelsesformændenes gennemsnitlige vurdering af forældrerepræsentanternes enighed med skolens lærere, der har udviklet sig statistisk signifikant.

Dog er andelen af skolebestyrelsesformænd, der vurderer, at samarbejdet mellem forældrerepræsentanter og kommunens politikere er præget af enighed eller stor enighed, faldet fra 38 pct. i 2014 til 33 pct. i 2018, men udviklingen er ikke statistisk signifikant.

Undersøgelses udviklingen ved også at inkludere målingerne fra årene mellem 2014 og 2018, er der i de fleste tilfælde tale om en stabil tendens for udviklingen i skolebestyrelsesformændenes gennemsnitlige enighed. Der er dog enkelte undtagelser. Forældrerepræsentanternes gennemsnitlige enighed med kommunens forvaltning er meget stabil på tværs af årene på nær i år 2017. Her kan der registreres et statistisk signifikant fald efterfulgt af en statistisk signifikant stigning. Herudover har forældrerepræsentanternes gennemsnitlige grad af enighed med kommunens politikere været i en faldende trend fra 2014 til 2017, hvorefter der kan registreres en statistisk signifikant stigning fra 2017 til 2018.

5. IMPLEMENTERING AF SKOLEREFORMEN

I dette kapitel præsenteres skolebestyrelsesformændenes vurderinger af en række udsagn omkring implementeringen af skolereformen. Temaet dækker både skolebestyrelsens indflydelse på implementeringen af reformen, skoleledelsens arbejde med implementeringen af reformen, stemningen omkring reformen generelt samt elevernes faglighed og trivsel. Skolebestyrelsesformændene er blevet bedt om at vurdere alle udsagn i kapitlet på den tidligere præsenterede skala fra helt uenig til helt enig. Nedenfor fremgår temaets hovedresultater, som efterfølgende udfoldes i kapitlet.

Hovedresultater:

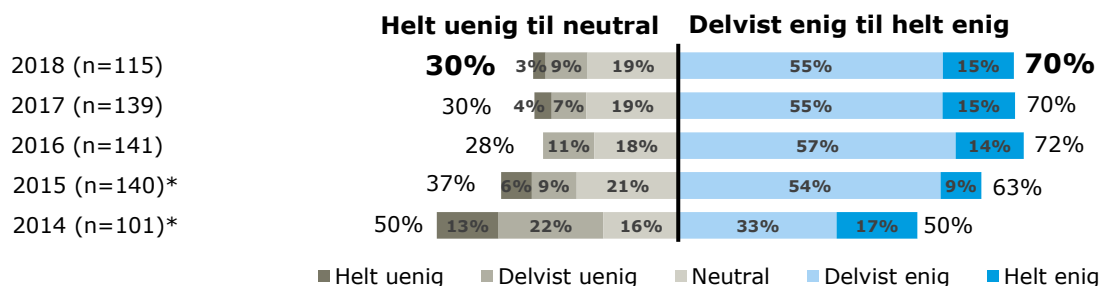
- Størstedelen af skolebestyrelsesformændene mener i 2018, at skolebestyrelsen har stor indflydelse på, hvordan folkeskolereformen implementeres. Dette er en signifikant stigning siden baseline i 2014 og første år efter reformen i 2015.
- Skolebestyrelsesformænd er generelt positive omkring skoleledelsens arbejde. 85 pct. og 92 pct. af skolebestyrelsesformændene mener, at skoleledelsen henholdsvis har en klar vision for implementeringen og har sat gang i ændringer, der lever op til intentionerne i reformen.
- Andelen af skolebestyrelsesformænd, der mener, at reformen styrker elevernes faglige niveau og trivsel, har været i en faldende udvikling.
- Skolebestyrelsesformænd på skoler med flere end 25 pct. forældre med lav indkomst er generelt mindre positive end formænd på skoler med færre end 25 pct. forældre med lav indkomst; de oplever, at skolebestyrelsens indflydelse er signifikant mindre, og at reformen i mindre grad styrker elevernes faglige niveau og trivsel.

I de følgende fire afsnit beskrives undersøgelsens resultater relateret til skolebestyrelsens indflydelse på implementeringen af skolereformen, hvordan skoleledelsen har håndteret implementeringen, stemningen omkring reformen og betydningen af reformen for elevernes faglige niveau og trivsel.

5.1 Skolebestyrelsens indflydelse på implementeringen af reformen

Skolebestyrelsesformændene er blevet bedt om at vurdere, hvor enige de er i, 1. at de i skolebestyrelsen har "stor indflydelse på, hvordan folkeskolereformen implementeres og arbejdes med på skolen", og 2. at det primært er "skolens ledelse og ansatte, der står for implementering og det videre arbejde med reformen". Figuren herunder viser bestyrelsesformændenes vurdering af skolebestyrelsens indflydelse igennem de sidste 5 år.

Figur 5-1. Ifølge skolebestyrelsesformændene har skolebestyrelsen fået mere indflydelse på implementeringen af reformen, siden den blev gennemført.

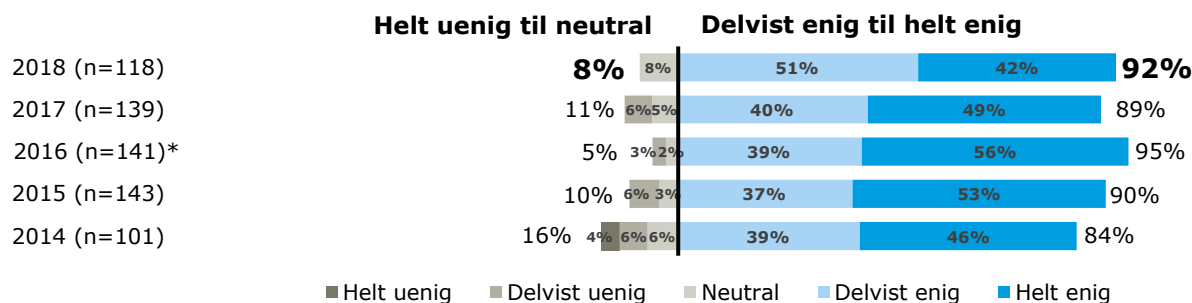
Note: Spørgsmålsformulering: *Vi har i skolebestyrelsen stor indflydelse på, hvordan folkeskolereformen implementeres og arbejdes med på skolen.* Bestyrelsesformændenes gennemsnitlige svar er testet med T-test imod gennemsnittet fra 2018. * indikerer, at gennemsnittet og dermed fordelingen er signifikant forskellig fra gennemsnittet i 2018 på et 10 pct. signifikansniveau eller mindre. I beregningen af gennemsnit er "helt uenig"=1 og "helt enig"=5. "Ved ikke"-svar er udeladt fra analysen. Antal "ved ikke"-svar: 2015=3 (udgør 2,1 pct. af stikprøven) og 2018=5 (udgør 4,2 pct. af stikprøven).

70 pct. af alle adspurgte skolebestyrelsesformænd er helt eller delvist enige i, at skolebestyrelsen har stor indflydelse på, hvordan folkeskolereformen implementeres og arbejdes med på skolen i skoleåret 2017/2018. Hvis bestyrelsesformændenes svar deles op på skolekarakteristika, er der flere statistisk signifikante forskelle mellem grupperne. På skoler med mere end 4 pct. ikke-vestlige indvandrere er 59 pct. af formændene delvist eller helt enige i, at bestyrelsen har indflydelse på implementeringen. Til sammenligning gælder dette for 71 pct. af formændene på skoler med under 4 pct. ikke-vestlige indvandrere. Ligeledes vurderer 57 pct. af formændene på skoler med mere end 25 pct. forældre med lav indkomst, at bestyrelsen har indflydelse på implementeringen, mens den tilsvarende andel er 73 pct. på skoler med mindre end 25 pct. forældre med lav indkomst. Der er tale om statistisk signifikante forskelle. Bestyrelsernes indflydelse varierer ikke mellem skoler med eller uden udskoling.

Skolebestyrelsernes indflydelse på implementeringen af reformen i 2018 er på niveau med deres indflydelse i 2016 og 2017, hvor hhv. 72 pct. og 70 pct. var helt eller delvist enige i udsagnet ovenfor. Der har dog været en statistisk signifikant stigning i andelen, der vurderer, at skolebestyrelsen har stor indflydelse på, hvordan folkeskolereformen implementeres siden baselinemålingen i 2014 samt siden det første år efter reformen i 2015, hvor hhv. 50 og 63 af skolebestyrelsesformændene erklærede sig helt eller delvist enige i udsagnet.

Skolebestyrelsesformændene har også vurderet, om det primært er "skolens ledelse og ansatte, der står for implementering og det videre arbejde med reformen". Svarfordelingerne vises i figuren herunder.

Figur 5-2. Det er ifølge skolebestyrelsesformændene primært skolens ledelse og ansatte, der står for implementering og det videre arbejde med reformen.

Note: Spørgsmålsformulering: *Det er primært skolens ledelse og ansatte, der står for implementering og det videre arbejde med reformen.* Bestyrelsesformændenes gennemsnitlige svar er testet med T-test imod gennemsnittet fra 2018. * indikerer, at gennemsnittet og dermed fordelingen er signifikant forskellig fra gennemsnittet i 2018 på et 10 pct. signifikansniveau eller mindre. I beregningen af gennemsnit er "helt uenig"=1 og "helt enig"=5. "Ved ikke"-svar er udeladt fra analysen. Antallet af "ved ikke"-svar er under 3, men det præcise antal kendes ikke.

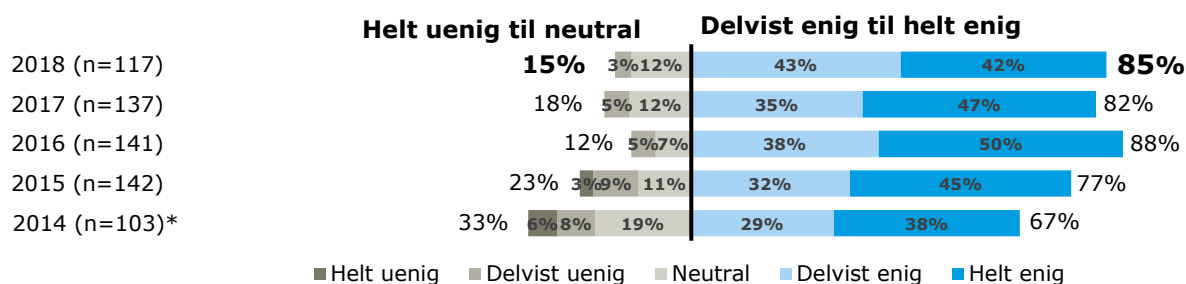
I 2018 vurderer 92 pct. af skolebestyrelsesformændene, at det primært er skolens ledelse og ansatte, der står for implementeringen og det videre arbejde med reformen. Der identificeres ingen statistisk signifikante forskelle i formændenes vurdering, når formændene deles op ud fra skolekarakteristika.

Den store andel helt eller delvist enige på 92 pct. i 2018 har været nogenlunde konstant siden 2015. Men skolebestyrelsesformændenes gennemsnitlige enighed i udsagnet var statistisk signifikant større i 2016 end i 2018. Derudover har der været en svag stigning i andelen af helt eller delvist enige skolebestyrelsesformænd siden baseline, hvor 84 pct. af skolebestyrelsesformændene var helt eller delvist enige i, at det primært er skoleledelsen og de ansatte, der står for implementering af reformen. Udviklingen i skolebestyrelsesformændenes gennemsnitlige enighed fra 2014 til 2018 er dog ikke statistisk signifikant.

5.2 Skoleledelsens arbejde med implementeringen af reformen

I dette afsnit beskrives skolebestyrelsesformændenes vurdering af skolens ledelses' arbejde med implementeringen af reformen. Først præsenteres svarfordelingerne for, hvor enige eller uenige formændene er i, at "Skolens ledelse har en klar vision for implementering og det videre arbejde med reformen på skolen". Derefter vises, hvor stor en andel, der er enige i, at "Skolens ledelse har igangsat ændringer på skolen, som lever op til folkeskolereformens intentioner".

Figur 5-3. Størstedelen af formændene oplever, at skolens ledelse har en klar vision for implementering og det videre arbejde med reformen på skolen.

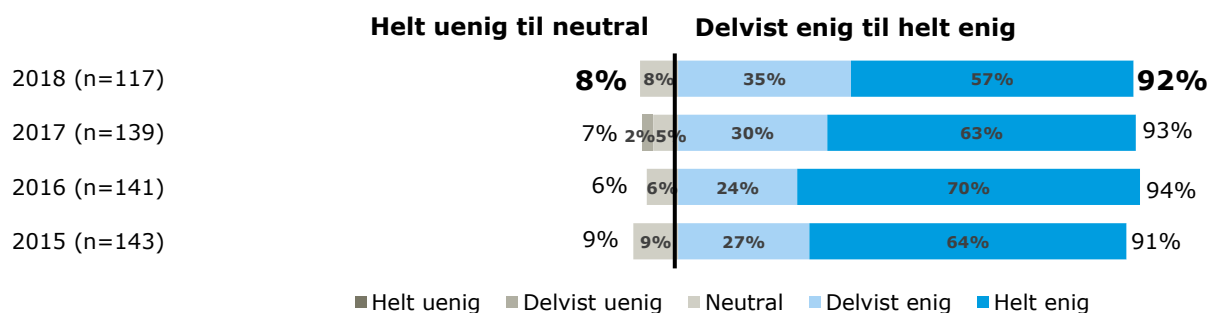
Note: Spørgsmålsformulering: Skolens ledelse har en klar vision for implementering og det videre arbejde med reformen på skolen. Bestyrelsesformændenes gennemsnitlige svar er testet med T-test imod gennemsnittet fra 2018. * indikerer, at gennemsnittet og dermed fordelingen er signifikant forskellig fra gennemsnittet i 2018 på et 10 pct. signifikansniveau eller mindre. I beregningen af gennemsnit er "helt uenig"=1 og "helt enig"=5. "Ved ikke"-svar er udeladt fra analysen. Antal "ved ikke"-svar: 2017=3 (udgør 2,1 pct. af stikprøven) og 2018=3 (udgør 2,5 pct. af stikprøven).

I den seneste spørgeskemaundersøgelse er 85 pct. af skolebestyrelsesformændene helt eller delvist enige i, at skolens ledelse har en klar vision for implementeringen og det videre arbejde med reformen på skolen. Der identificeres ingen statistisk signifikante forskelle i formændenes vurdering, hvis formændene inddeles efter skolekarakteristika.

Siden 2014, hvor 67 pct. var helt eller delvist enige, har der været en statistisk signifikant positiv udvikling til 85 pct. i 2018. De sidste tre år har niveauet været nogenlunde stabilt mellem 80 og 90 pct.

Bestyrelsesformændene er ligeledes blevet spurgt, om de er enige eller uenige i, at "Skolens ledelse har igangsat ændringer på skolen, som lever op til folkeskolereformens intentioner". Figur 5-4 viser fordelingen af skolebestyrelsesformændenes svar over de sidste fire år. I baselinemålingen blev respondenterne ikke stillet spørgsmålet.

Figur 5-4. Skolebestyrelsesformændene er enige om, at skolens ledelse har igangsat ændringer på skolen, som lever op til folkeskolereformens intentioner.

Note: Spørgsmålsformulering: Skolens ledelse har igangsat ændringer på skolen, som lever op til folkeskolereformens intentioner. Bestyrelsesformændenes gennemsnitlige svar er testet med T-test imod gennemsnittet fra 2018. * indikerer, at gennemsnittet og dermed fordelingen er signifikant forskellig fra gennemsnittet i 2018 på et 10 pct. signifikansniveau eller mindre. I beregningen af gennemsnit er "helt uenig"=1 og "helt enig"=5. "Ved ikke"-svar er udeladt fra analysen. Antal "ved ikke"-svar: 2018=3 (udgør 2,5 pct. af stikprøven).

Det er bred enighed blandt de adspurgte skolebestyrelsesformænd om, at skolens ledelse har igangsat ændringer på skolen, som lever op til folkeskolereformens intentioner. Konkret er 92 pct. af skolebestyrelsesformændene i 2018 helt eller delvist enige i udsagnet. Det samme gør sig gældende, når skolebestyrelsesformændene inddeles på skolekarakteristika, hvor der ikke er nogen statistisk signifikante forskelle.

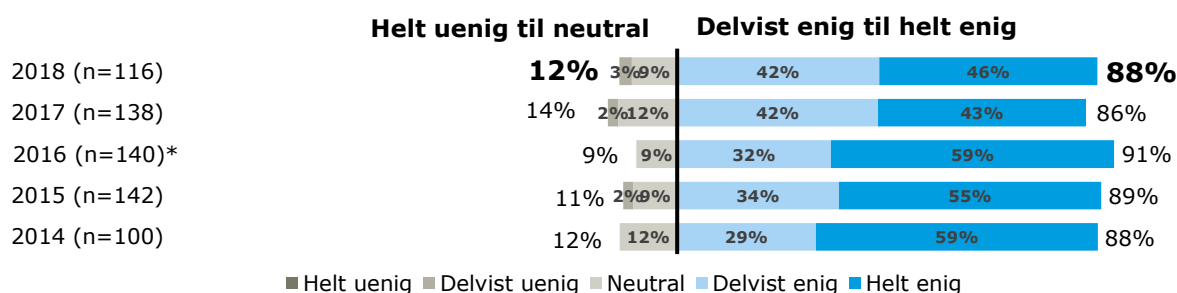
Skolebestyrelsesformændenes enighed i 2018 er på højde med niveauet i det første år efter reformen, hvor 91 pct. var enige. Der er ingen statistisk signifikant udvikling i formændenes gennemsnitlige enighed.

5.3 Stemningen omkring skolereformen generelt

Bestyrelsesformændene har videre vurderet den generelle stemning omkring reformen blandt både skolens ledelse og forældrerepræsentanterne i skolebestyrelsen.

I figuren herunder illustreres skolebestyrelsesformændenes enighed i udsagnet: *“Skolens ledelse er generelt positiv overfor reformen”*.

Figur 5-5. Skolebestyrelsesformændene vurderer, at skolens ledelse generelt er positiv overfor reformen.

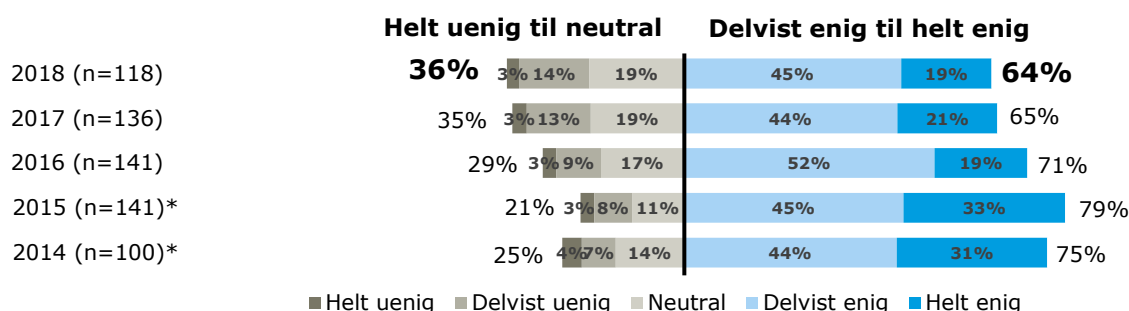
Note: Spørgsmålsformulering: *Skolens ledelse er generelt positiv overfor reformen*. Bestyrelsesformændenes gennemsnitlige svar er testet med T-test imod gennemsnittet fra 2018. * indikerer, at gennemsnittet og dermed fordelingen er signifikant forskellig fra gennemsnittet i 2018 på et 10 pct. signifikansniveau eller mindre. I beregningen af gennemsnit er "helt uenig"=1 og "helt enig"=5. "Ved ikke"-svar er udeladt fra analysen. Antal "ved ikke"-svar: 2018=4 (udgør 3,3 pct. af stikprøven).

I 2018 er 88 pct. af skolebestyrelsesformændene enige i, at skolens ledelse generelt er positiv overfor reformen. Opdeles formændenes svar efter skolekarakteristika findes en enkelt statistisk signifikant forskel. På skoler med mere end 25 pct. forældre med lav indkomst er kun 75 pct. af formændene helt eller delvist enige. Det er statistisk signifikant færre end på skoler med færre end 25 pct. forældre med lav indkomst, hvor 91 pct. mener det samme. På tværs af de øvrige skolefamiliekarakteristika er der ingen signifikante forskelle.

Der kan ikke identificeres nogen statistisk signifikant udvikling i skolebestyrelsesformændenes vurdering af skoleledernes syn på reformen fra 2014 til 2018. Skolebestyrelsesformændenes gennemsnitlige enighed i udsagnet er dog faldet statistisk signifikant fra 2016 til 2018.

Figuren nedenfor (på næste side) viser skolebestyrelsesformændenes grad af enighed i udsagnet *“Forældrerepræsentanterne i skolebestyrelsen er generelt positive overfor reformen”*. Skolebestyrelsesformændene er alle selv forældrerepræsentanter. Det betyder, at de i dette spørgsmål vurderer en gruppe, som de selv er en del af.

Figur 5-6. Andelen af skolebestyrelsesformænd, der vurderer, at forældrerepræsentanterne i bestyrelsen generelt er positive overfor reformen, er faldet.

Note: Spørgsmålsformulering: *Forældrerepræsentanterne i skolebestyrelsen er generelt positive overfor reformen.* Bestyrelsesformændenes gennemsnitlige svar er testet med T-test imod gennemsnittet fra 2018. * indikerer, at gennemsnittet og dermed fordelingen er signifikant forskellig fra gennemsnittet i 2018 på et 10 pct. signifikansniveau eller mindre. I beregningen af gennemsnit er "helt uenig"=1 og "helt enig"=5. "Ved ikke"-svar er udeladt fra analysen. Antal "ved ikke"-svar: 2018=4 (udgør 2,9 pct. af stikprøven).

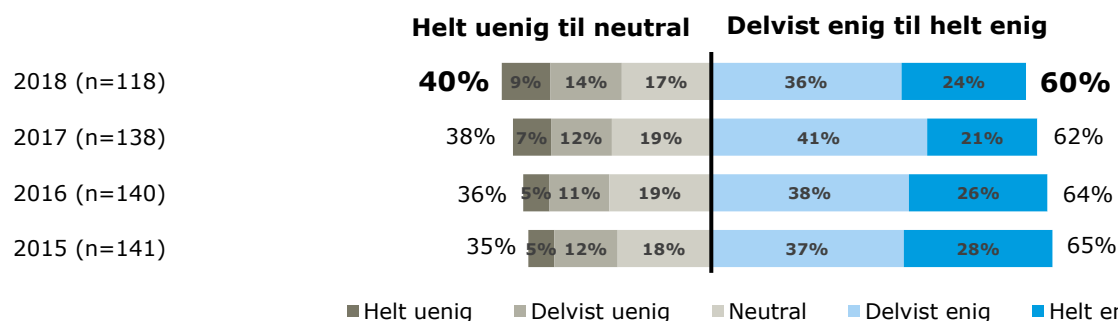
I 2018 er 64 pct. af skolebestyrelsesformændene helt eller delvist enige i, at forældrerepræsentanterne er positive overfor reformen. Ligesom i det forrige spørgsmål er der en statistisk signifikant lavere andel af bestyrelsesformændene, der er enige, på skoler med flere end 25 pct. forældre med lav indkomst. Her er kun 47 pct. enige i, at forældrerepræsentanter er positive overfor reformen, hvorimod 75 pct. er enige på skoler med færre end 25 pct. forældre. Der er ingen statistisk signifikante forskelle på tværs af de øvrige skolekarakteristika.

Som sagt vurderer 64 pct. af skolebestyrelsesformændene i 2018, at forældrerepræsentanterne er positive overfor reformen. Det er den lavest målte enighed i måleperioden og signifikant lavere end i både baselinemålingen, hvor 75 pct. af skolebestyrelsesformændene erklærede sig helt eller delvist enige, og i 2015, hvor andelen var steget til 79 pct.

5.4 Elevernes faglighed og trivsel

Et af folkeskolereformens hovedformål er at styrke elevernes faglige udvikling og trivsel. I undersøgelsen er skolebestyrelsesformændene blevet bedt om at tilkendegive deres enighed i, at *"folkeskolereformen styrker elevernes faglige udvikling på skolen"*. Næste figur viser fordelingen og udviklingen i skolebestyrelsesformændenes svar.

Figur 5-7. Der har været en marginal negativ udvikling i andelen af skolebestyrelsesformænd, der mener, at reformen styrker elevers faglige udvikling.

Note: Spørgsmålsformulering: *Jeg vurderer, at folkeskolereformen styrker elevernes faglige udvikling på skolen.* Bestyrelsesformændenes gennemsnitlige svar er testet med T-test imod gennemsnittet fra 2018. * indikerer, at gennemsnittet og dermed fordelingen er signifikant forskellig fra gennemsnittet i 2018 på et 10 pct. signifikansniveau eller mindre. I beregningen af gennemsnit er "helt uenig"=1 og "helt enig"=5. "Ved ikke"-svar er udeladt fra analysen. Antallet af "ved ikke"-svar er under 3, men det præcise antal kendes ikke.

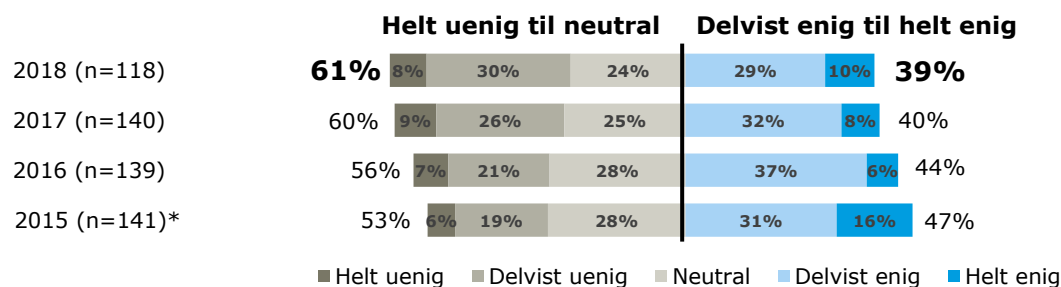
I 2018 er 60 pct. af skolebestyrelsesformændene enige i, at folkeskolereformen styrker elevernes faglige udvikling på skolen. Opdeles formændene på skolekarakteristika, er andelen af helt eller

delvist enige bestyrelsesformænd statistisk signifikant lavere på skoler med mere end 25 pct. forældre med lav indkomst (46 pct.) end på skoler med færre end 25 pct. forældre med lav indkomst (her er 67 pct. enige).

Der er ikke sket en statistisk signifikant udvikling i skolebestyrelsesformændenes gennemsnitlige svar i måleperioden, men andelen, der i 2018 mener, at reformen styrker elevernes faglige udvikling, er den mindst målte i undersøgelsesperioden. Den største andel blev målt i 2015, hvor 65 pct. af skolebestyrelsesformændene vurderede, at elevernes faglige udvikling blev styrket igennem folkeskolereformen. Der har frem til 2018 ligeledes været en stigning i andelen, der er helt uenige, hvilket forstærker den negative tendens. Som fremhævet indledningsvist er udviklingen fra 2015 til 2018 dog ikke statistisk signifikant.

I næste figur fremgår skolebestyrelsesformændenes vurdering af, om reformen styrker elevernes trivsel på skolen. Formændene har konkret angivet deres enighed i udsagnet "Jeg vurderer, at folkeskolereformen styrker elevernes trivsel på skolen".

Figur 5-8. Der har været en negativ udvikling i andelen af skolebestyrelsesformænd, der mener, at reformen styrker elevernes trivsel.

Note: Spørgsmålsformulering: *Jeg vurderer, at folkeskolereformen styrker elevernes trivsel på skolen*. Bestyrelsesformændenes gennemsnitlige svar er testet med T-test imod gennemsnittet fra 2018. * indikerer, at gennemsnittet og dermed fordelingen er signifikant forskellig fra gennemsnittet i 2018 på et 10 pct. signifikansniveau eller mindre. I beregningen af gennemsnit er "helt uenig"=1 og "helt enig"=5. "Ved ikke"-svar er udeladt fra analysen. Antallet af "ved ikke"-svar er under 3, men det præcise antal kendes ikke.

I 2018 vurderer 39 pct. af skolebestyrelsesformændene, at folkeskolereformen styrker elevernes trivsel på skolen. Der er ingen statistisk signifikante forskelle mellem skolebestyrelsesformændenes svar, når de deles op på skolekarakteristika.

Som det fremgår af figuren ovenfor har der været en negativ udvikling i andelen af helt eller delvist enige skolebestyrelsesformænd hvert år siden 2015. Mens andelen af helt eller delvist enige skolebestyrelsesformænd udgør 39 pct. i 2018, udgjorde de således 47 pct. i det første skoleår med reformen, 2015. Den negative udvikling fra 2015 til 2018 er statistisk signifikant.

6. SKOLEBESTYRELSENS ARBEJDE MED FORMULERING AF PRINCIPPER

Jf. folkeskoleloven § 44 stk. 2 er skolebestyrelsen pålagt at fastsætte principper om skolens virksomhed på en række specificerede områder. Derfor er skolebestyrelsesformændene som en del af undersøgelsen blevet spurgt til deres arbejde med formulering og revidering af skolens principper. Temaet dækker både, i hvilken grad skolebestyrelsen arbejder med fastsættelse af principper, om principperne gør en forskel for implementeringen og det videre arbejde med reformen, hvilke principper skole-hjem-samarbejdet indeholder samt forældrerepræsentanters rolle i fastsættelsen af principper.

Nedenfor præsenteres kapitlets hovedresultater, som efterfølgende udfoldes og beskrives et ad gangen.

Hovedresultaterne:

- I 2018 har skolebestyrelsesformændene svaret på, om der på skolen er formuleret principper på 19 forskellige områder. Ifølge skolebestyrelsesformændene har minimum halvdelen af skolebestyrelserne arbejdet med formulering og revidering af principper på 17 af de 19 områder.
- Ifølge skolebestyrelsesformændene er der oftest formuleret principper for skole-hjem-samarbejdet (96 pct.), fællesarrangementer for elever i skoletiden (93 pct.) og de overordnede målsætninger og rammer for skolen (92 pct.). Færrest skolebestyrelsesformændene angiver, at der er formuleret principper for udbud af valgfag (51 pct.), adgang til musikundervisning og eliteidrætsudøvelse (49 pct.) og om at fag gives på klassetrin, hvor faget er obligatorisk (31 pct.).
- Ifølge skolebestyrelsesformændene er principperne, der gør den største forskel på implementeringen og det videre arbejde med folkeskolereformen, principper for de overordnede målsætninger og rammer for skolen, principper for skoledagens længde og principper for skole-hjem-samarbejdet. Principperne, skolebestyrelsesformændene mener gør den mindste forskel, er principper om adgang til musikundervisning og eliteidrætsudøvelse, principper for samarbejde med foreninger og principper for udbud af valgfag.
- 79 pct. af skolebestyrelsesformændene vurderer, at der har været uenighed eller stor uenighed mellem skoleledelsen og skolebestyrelsens forældrerepræsentanter i fastsættelsen af principper.
- Mellem 72 og 82 pct. af skolebestyrelsesformændene svarer, at forældrerepræsentanterne i høj eller meget høj grad har fået godkendt forslag til principper eller revision af principper i skolebestyrelsen, at de har udarbejdet forslag til principper eller revision af principper, samt at de har taget initiativ til at formulere eller revidere principper.

I de følgende afsnit beskrives status på skolebestyrelsernes arbejde med revidering og formulering af principper i 2018 samt udviklingen siden 2014. Derefter præsenteres status og udviklingen i, om principperne gør en forskel, og til sidst beskrives indholdet i principperne omkring skole-hjem-samarbejdet.

6.1 Status og udvikling i fastsættelsen og revideringen af principper

Skolebestyrelsesformændene er i alle år siden første undersøgelse blevet spurgt til deres arbejde med skolens principper. I 2014-2016 er det sket via spørgsmålet: *“De næste spørgsmål handler om skolebestyrelsens fastsættelse af principper. Principperne kan både være formuleret i dette skoleår eller som forberedelse til folkeskolereformen. Har skolebestyrelsen på baggrund af folkeskolereformen formuleret nye eller revideret eksisterende principper om:”* I 2017 blev spørgsmålets ordlyd ændret til: *“De næste spørgsmål handler om skolebestyrelsens fastsættelse af principper. Har skolebestyrelsen formuleret nye eller revideret eksisterende principper i dette skoleår om:”*. Denne ændring vurderes at være så lille, at skolebestyrelsesformændenes svar godt kan sammenlignes på tværs af målingerne. I 2018 blev spørgsmålets ordlyd ændret yderligere til: *“De næste spørgsmål handler om skolebestyrelsens fastsættelse af principper. Er der på skolen formuleret principper om:”*. Det vurderes, at ændringen i 2018 er så stor, at formændenes svar i år ikke kan sammenlignes med svarene i de øvrige år. Nedenfor behandles data fra 2014-2017 derfor samlet, mens data fra 2018 behandles særskilt.

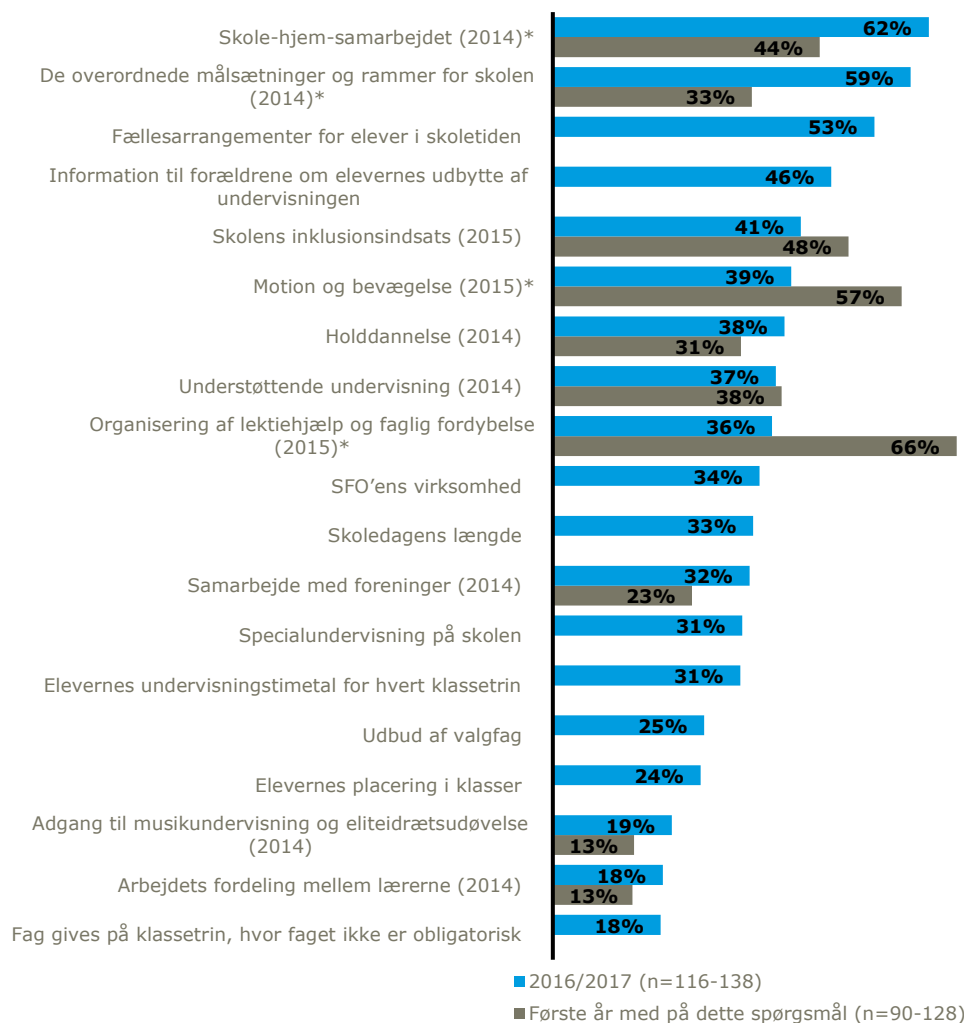
Spørgsmålets tilhørende svarkategorier blev ændret efter 2014. For at kunne foretage en sammenligning på tværs af 2014-2017 er det nødvendigt at slå nogle af svarkategorierne sammen. I tabellen herunder ses, hvilke svarkategorier der er slået sammen i analysen. Fremgangsmåden er fastholdt i behandlingen af 2018-data.

Tabel 6-1 Oversigt over sammenslåede kategorier i analysen

Sammenlagte kategorier	Svarkategorier i 2014	Svarkategorier i 2015-18
Nej	Nej Vi har planlagt at gøre det	Nej, og vi planlægger ikke at gøre det Nej, men vi planlægger at gøre det
Ja, arbejdet er i gang	Vi er i gang	Ja, og det er afsluttet
Ja, arbejdet er afsluttet	Ja	Ja, men arbejdet er stadig i gang

Nedenstående figur illustrerer resultaterne fra 2014-2017. Konkret viser figuren andelen af skolebestyrelsesformænd, der har svaret, at skolebestyrelsen enten er i gang med eller har afsluttet arbejdet med at revidere eller formulere principper på de nævnte områder. Det varierer, hvornår principområderne i figuren første gang har været en del af undersøgelsen. Figuren indeholder derfor kun data fra 2017 (blå søjle), som var den seneste undersøgelse med en sammenlignelig spørgsmålsformulering, samt data fra det år, hvor spørgsmålet blev stillet første gang. I ni tilfælde er spørgsmålet første gang stillet i 2017.

Figur 6-1. Der er ingen entydig udvikling i skolebestyrelsernes vurdering af, i hvilken grad skolebestyrelser har arbejdet med principper på en række områder.

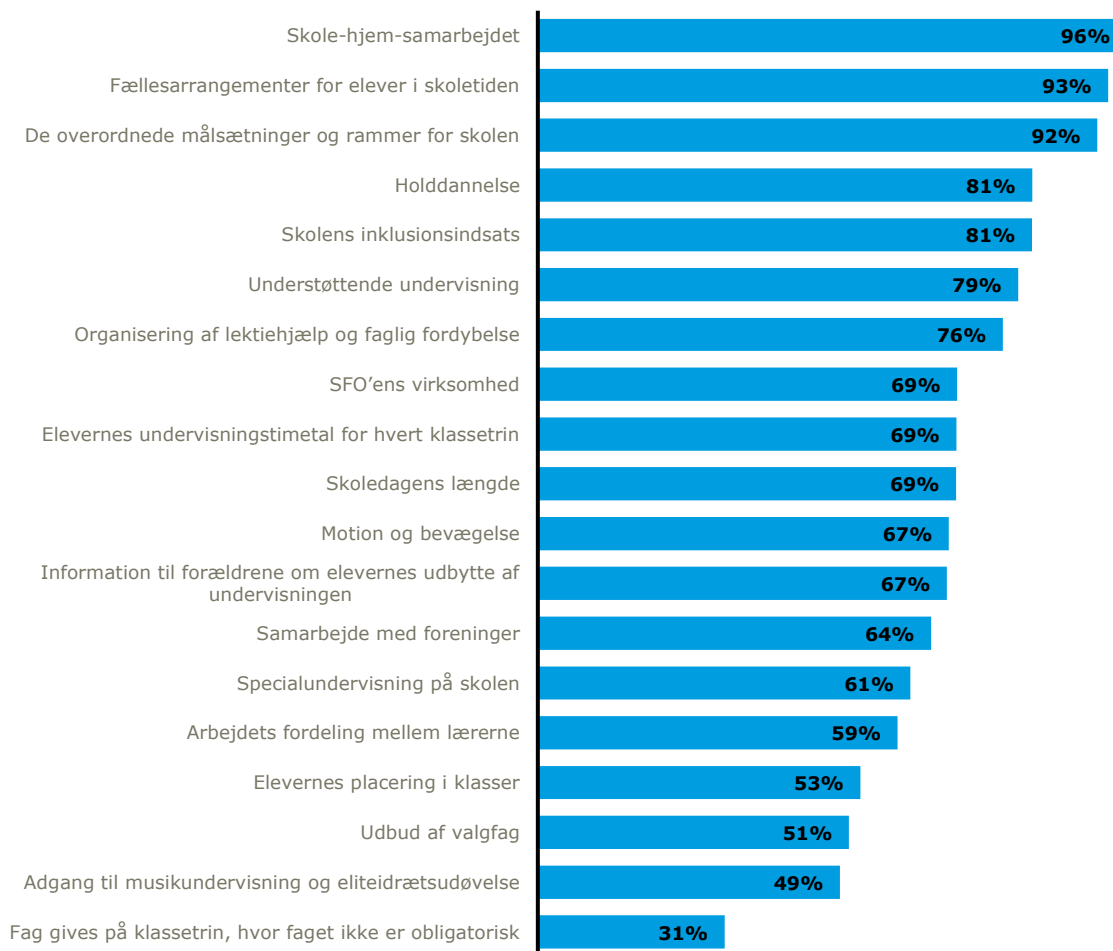
Note: Spørgsmålets ordlyd har ændret sig over analyseårene. I 2014-2016 lød spørgsmålet: *De næste spørgsmål handler om skolebestyrelsens fastsættelse af principper. Principperne kan både være formuleret i dette skoleår eller som forberedelse til folkeskolereformen. Har skolebestyrelsen på baggrund af folkeskolereformen formuleret nye eller revideret eksisterende principper om:* I 2017 lød spørgsmålet: *De næste spørgsmål handler om skolebestyrelsens fastsættelse af principper. Har skolebestyrelsen formuleret nye eller revideret eksisterende principper i dette skoleår om:* Alle "ved ikke"-svar er udeladt af analyserne. Antallet af "ved ikke"-svar er mellem 3 og 28.

Resultaterne i figuren ovenfor er allerede behandlet af VIVE i 2017. For en gennemgang af resultaterne refereres derfor til rapporten *Skolebestyrelsesformænds oplevelser af skolen i folkeskolereformens tredje år – Kommenteret tabelrapport (VIVE, 2017)*.

I figuren nedenfor præsenteres skolebestyrelsesformændenes svar fra undersøgelsen i 2018. Mens skolebestyrelsesformændene i 2014-2017 vurderede arbejdet med principper i det indeværende skoleår eller før reformen, har de i 2018 vurderet arbejdet med principper samlet set – altså om der på skolen er formuleret principper på områderne nævnt i figuren. Som ovenfor viser figuren andelen af skolebestyrelsesformænd, der har svaret, at skolebestyrelsen enten er i gang med eller har afsluttet arbejdet med at revidere eller formulere principper på de nævnte områder.

Ifølge skolebestyrelsesformændene er der oftest formuleret principper for skole-hjem-samarbejdet (96 pct.), fællesarrangementer for elever i skoletiden (93 pct.) og de overordnede målsætninger og rammer for skolen (92 pct.). Færrest skolebestyrelsesformændene angiver, at der er formuleret principper for udbud af valgfag (51 pct.), adgang til musikundervisning og eliteidrætsudøvelse (49 pct.) og om at fag gives på klassetrin, hvor faget er obligatorisk (31 pct.).

Figur 6-2. Flest skolebestyrelsesformænd har angivet, at skolebestyrelsen har arbejdet med formulering af principper omkring skole-hjem-samarbejdet, fællesarrangementer for elever i skoletiden og de overordnede målsætninger og rammer for skolen

Note: N=95-114. Spørgsmålsformulering: *De næste spørgsmål handler om skolebestyrelsens fastsættelse af principper. Er der på skolen formuleret principper om:*

Alle "ved ikke"-svar er udeladt af analyserne. Antallet af "ved ikke"-svar ligger mellem 3 og 28.

Som det fremgår af figuren har minimum halvdelen af skolebestyrelserne arbejdet med formulering og revidering af principper på 17 af de 19 områder. Flest skolebestyrelser har arbejdet med principper om skole-hjem-samarbejdet. 96 pct. af skolebestyrelsesformændene har således svaret, at skolebestyrelsen har afsluttet arbejdet eller er i gang med at fastsætte principper om skole-hjem-samarbejdet. Ligeledes har minimum 76 pct. og maksimalt 93 pct. arbejdet med at fastsætte principper på følgende områder:

- Fællesarrangementer for elever i skoletiden
- De overordnede målsætninger og rammer for skolen
- Skolens inklusionsindsats
- Holddannelse
- Understøttende undervisning
- Organisering af lektiehjælp og faglig fordybelse.

De principper, skolebestyrelsen har arbejdet mindst med, er "Adgang til musikundervisning og eliteidrætsudøvelse inden for skoletiden" samt "Fag gives på klassetrin, hvor faget ikke er obligatorisk (fx engelsk i 0. klasse)". I begge tilfælde har under 50 pct. af skolebestyrelserne arbejdet med formulering eller revidering af disse principper.

Hvis skolebestyrelsesformændenes deles op efter skolekarakteristika, er formændenes svar statistisk signifikant forskellige for følgende principper:

- De overordnede målsætninger og rammer for skolen: Skoler uden udskoling har arbejdet mere med dette princip end skoler med udskoling.
- Elevernes placering i klasser: Skoler med udskoling har arbejdet mere med dette princip end skoler uden udskoling.
- Udbud af valgfag: Skoler med udskoling og skoler med flere end 4 pct. ikke-vestlige indvandrere har arbejdet mere med princippet end hhv. skoler uden udskoling og skoler med færre end 4 pct. ikke-vestlige indvandrere.
- Arbejdets fordeling mellem lærerne: Skoler, hvor flere end 25 pct. af forældrene har en lav indkomst, har arbejdet mere med dette princip end skoler, hvor færre end 25 pct. af forældrene har lav indkomst.

Opdelingen på skolekarakteristika synliggør, at skolebestyrelserne primært arbejder med de principper, der er særligt relevante for netop deres skolekarakteristika. Fx har 57 pct. af skolebestyrelserne i skoler med udskoling, arbejdet med "Udbud af valgfag", hvorimod kun 33 pct. af skolerne uden udskoling har arbejdet med dette. Forskellen er statistisk signifikant.

6.2 Princippernes betydning for implementeringen og det videre arbejde

Alle skolebestyrelsesformænd, der har svaret, at de er i gang med eller har afsluttet arbejdet med formulering eller revidering af principper, er opfølgende blevet stillet følgende spørgsmål: "I hvilken grad mener du, at de formulerede principper gør en forskel på implementeringen og det videre arbejde med folkeskolereformen på din skole – set ift. en situation, hvor skolebestyrelsen ikke havde formuleret nogen principper?" (formuleringen i 2016-2018-undersøgelserne). Resultaterne for 2018 er præsenteret i figuren nedenfor. Af formidlingshensyn er resultaterne fra de øvrige undersøgelsesår ikke inkluderet, men væsentlige udviklinger beskrives i teksten. Der er ikke lavet en analyse af forskelle i skolebestyrelsesformændenes svar på tværs af skolekarakteristika, da der er for få observationer pga. af aktiveringen fra forrige spørgsmål.

Figur 6-3. Ifølge skolebestyrelsesformændene er principperne med størst betydning for implementeringen og det videre arbejde med folkeskolereformen på deres skole principper for de overordnede målsætninger og rammer for skolen

Note: Spørgsmålsformulering: I hvilken grad mener du, at de formulerede principper gør en forskel på implementeringen og det videre arbejde med folkeskolereformen på din skole – set ift. en situation, hvor skolebestyrelsen ikke havde formuleret nogen principper? Alle "ved ikke"-svar er udeladt af analyserne. Antallet af "ved ikke"-svar er mellem under 3 og 9.

På 7 af de 19 principområder vurderer mindst halvdelen af skolebestyrelsesformændene, at principperne i høj eller meget høj grad gør en forskel på implementeringen og det videre arbejde med

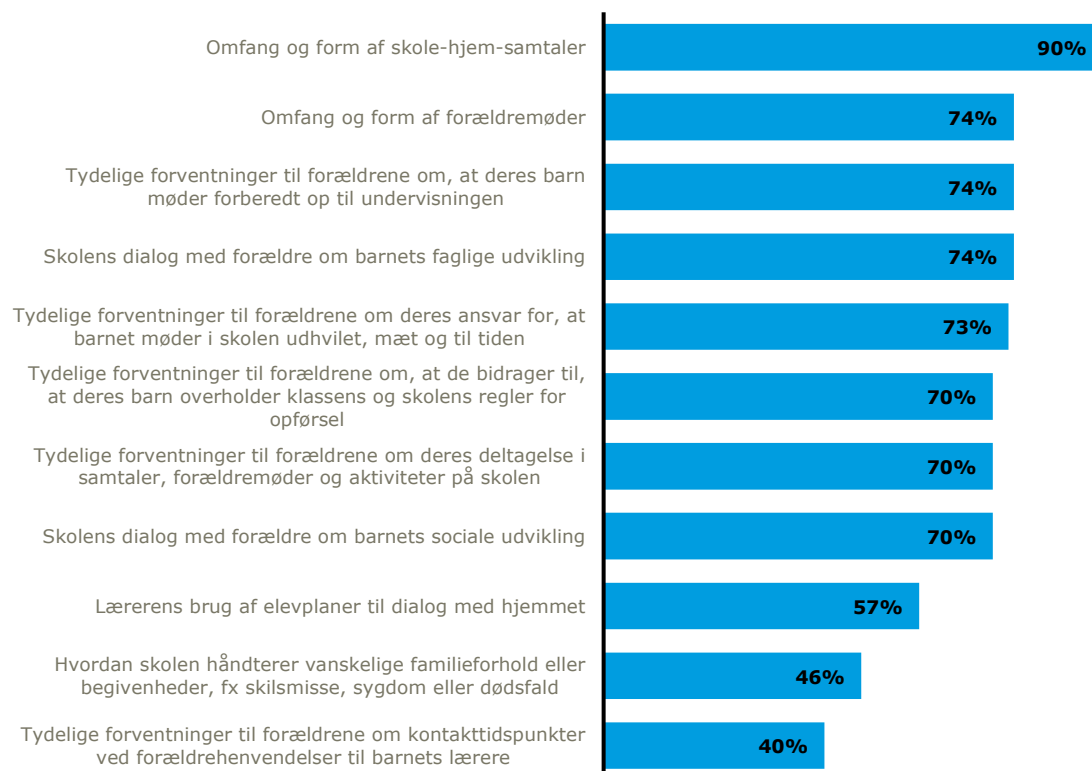
folkeskolereformen. På 10 af de resterende 12 principområder har lidt mindre andele på mellem 40 og 50 pct. svaret i høj eller meget høj grad. Resultatet indikerer, at skolebestyrelsesformændene generelt er positive omkring arbejdet med principper, som de i overvejende grad mener, gør en forskel. De områder, hvor den laveste andel – omkring hver tredje – af skolebestyrelsesformændene vurderer, at arbejdet gør en forskel, er i forbindelse med 'Udbud af valgfag' og 'Samarbejde med foreninger'.

Ligesom der er flest bestyrelser, der har arbejdet med principperne om skole-hjem-samarbejdet, er det også her, hvor flest skolebestyrelsesformænd mener, at arbejdet i meget høj grad eller høj grad gør en forskel. Det mener 58 pct. af skolebestyrelsesformændene i 2018. Dette er en stigning ift. de tidligere år, hvor principperne på skole-hjem-samarbejdet dog også er vurderet højt af mange, hhv. 53 og 51 pct. i 2017 og 2016 samt 43 og 46 pct. i 2015 og 2014. Udover dette område vurderes principperne omkring skoledagens længde også af 61 pct. at være et område, der i meget høj grad eller høj grad gør en forskel for implementeringen og arbejdet med skolereformen. Det er en kraftig stigning i forhold til året inden, hvor det blot var 31 pct. der vurderede det samme.

6.3 Indhold af principper for skole-hjem-samarbejdet

De 96 pct. af skolebestyrelsesformændene, der har markeret, at de har arbejdet med principperne omkring skole-hjem-samarbejdet, er uddybende blevet spurgt, hvad principperne for skole-hjem-samarbejdet indeholder. Resultaterne præsenteres i figuren nedenfor.

Figur 6-4. Næsten alle principper om skole-hjem-samarbejde indeholder ifølge skolebestyrelsesformændene en beskrivelse af omfanget og formen af skole-hjem-samtaler.

Note: Spørgsmålsformulering: *Skole-hjem-samarbejde: Hvad indeholder disse principper?* N=106. Figuren er baseret på data fra skoleåret 2017/2018. De adspurgte skolebestyrelsesformænd har kunnet markere flere typer af indhold, hvorfor figuren ikke summerer til 100 pct. Det har ikke været muligt for formændene at svare "ved ikke" på disse spørgsmål.

Baseret på skolebestyrelsesformændenes besvarelser i skoleåret 2018 indeholder principperne om skole-hjem-samarbejde oftest en beskrivelse af omfang og form af skole-hjem-samtalerne. Det

angiver 90 pct. af skolebestyrelsesformændene. Der er tale om et mindre fald fra en andel på 92 pct. i 2014, 97 pct. i 2015 og 98 pct. i 2016 og 2017.

Lidt færre skolebestyrelsesformænd (70-74 pct.) angiver, at principperne om skole-hjem-samarbejde indeholder en beskrivelse af følgende elementer:

- Tydelige forventninger til forældrene om, at deres barn møder forberedt op til undervisningen
- Skolens dialog med forældre om barnets faglige udvikling
- Tydelige forventninger til forældrene om, at de bidrager til, at deres barn overholder klassens og skolens regler for opførsel
- Tydelige forventninger til forældrene om deres deltagelse i samtaler, forældremøder og aktiviteter på skolen
- Skolens dialog med forældre om barnets sociale udvikling.

I lidt over halvdelen af tilfældene (57 pct.) indeholder principperne om skole-hjem-samarbejdet en beskrivelse af lærerens brug af elevplaner til dialog med hjemmet. Mest sjældent indeholder principperne en beskrivelse af, hvordan skolen håndterer vanskelige familieforhold eller begivenheder og en beskrivelse af tydelige forventninger til forældrene om kontakttidspunkter ved forældrehenvendelser til barnets lærere. I begge tilfælde er temaerne beskrevet i under halvdelen af principperne om skole-hjem-samarbejdet (hhv. 46 og 40 pct.)

Der er ingen statistisk signifikante forskelle mellem skolebestyrelsesformændenes angivelser af, hvad principperne om skole-hjem-samarbejdet indeholder, når de deles op på skolekarakteristika.

Resultaterne fra 2018 adskiller sig ikke markant fra de øvrige år.

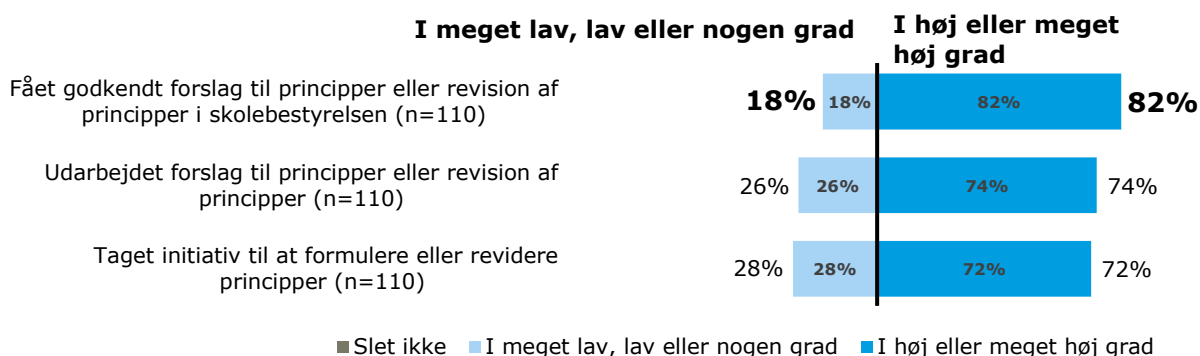
I 2018 har skolebestyrelsesformændene videre vurderet, i hvilken grad principperne er skriftligt nedfældet. Til dette svarer 90 pct., at principperne i høj grad eller meget høj grad er nedfældet¹¹.

¹¹ Spørgsmålet om, i hvilken grad principperne er skriftligt nedfældet, er stillet ifm. spørgsmålene om skole-hjem-samarbejdet. Spørgsmålet har dog optrådt på sin egen side, og det kan derfor ikke udelukkes, at nogle skolebestyrelsesformænd har svaret på spørgsmålet helt generelt for deres arbejde med principperne.

6.4 Forældrerepræsentanternes rolle i fastsættelse af principper

I 2018 er skolebestyrelsesformændene blevet stillet et nyt spørgsmål: "I hvilken grad har forældrerepræsentanterne i skolebestyrelsen haft følgende roller i fastsættelse af principper". Skolebestyrelsesformændene har kunnet svare på en skala fra "slet ikke" til "i meget høj grad". Svarene illustreres nedenfor.

Figur 6-5. Forældrerepræsentanterne har ifølge skolebestyrelsesformændene haft en central rolle i arbejdet med at fastsætte og revidere principper.

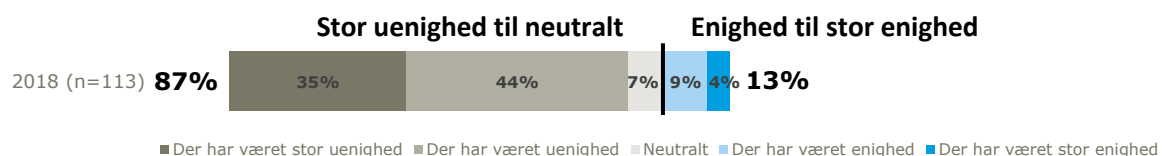
Note: Spørgsmålsformulering: *I hvilken grad har forældrerepræsentanterne i skolebestyrelsen haft følgende roller i fastsættelse af principper?* Der er ikke lavet test af resultaterne, da det er nye spørgsmål i 2018, og der derfor ikke er tidligere år at sammenligne med. "Ved ikke"-svar er udeladt fra analysen. Antal "ved ikke"-svar: 2018=3 (udgør 2,7 pct. af stikprøven).

82 pct. af skolebestyrelsesformændene oplever, at forældrerepræsentanter i høj eller meget høj grad får godkendt forslag eller revision af principper i skolebestyrelsen. Ligeledes er der hhv. 74 og 72 pct., der vurderer, at forældrerepræsentanterne i skolebestyrelsen i høj eller meget høj grad udarbejder forslag til principper og tager initiativ til at formulere eller revidere principper. Resultaterne indikerer, at forældrerepræsentanterne har haft en central rolle i udarbejdelsen af principper.

Inddeles skolebestyrelsesformændene efter skolekarakteristika, er der signifikante forskelle mellem formændenes svar, alt efter om formændene repræsenterer skoler uden udskoling eller med udskoling. Således mener 59 pct. af formændene på skoler uden udskoling i høj eller meget høj grad, at forældrerepræsentanter har taget initiativ til at formulere eller revidere principper. Det er en statistisk signifikant mindre andel end blandt formændene på skoler med udskoling. Ligeledes er der blandt formændene på skoler uden udskoling en signifikant mindre andel (68 pct.), der vurderer, at forældrerepræsentanterne har fået godkendt forslag eller revisioner af principper sammenlignet med formændene på skoler med udskoling (83 pct.). Der er ikke øvrige statistisk signifikante forskelle i formændenes svar på tværs af skolekarakteristika.

I forlængelse af ovenstående er skolebestyrelsesformændene blevet bedt om at vurdere, om der har været enighed mellem skoleledelsen og skolebestyrelsens forældrerepræsentanter i arbejdet med at fastsætte principper. Figuren på næste side viser resultaterne.

Figur 6-6. Størstedelen af skolebestyrelsesformændene oplever uenighed med skoleledelsen omkring fastsættelsen af principper

Note: Spørgsmaalsformulering: *Har der været enighed eller uenighed mellem skoleledelsen og skolebestyrelsens forældrepræsenter i fastsættelsen af principper?* Dette spørgsmål er kun blevet stillet i 2018. Det har ikke været muligt for formændene at svare "ved ikke" på spørgsmålet.

Resultaterne indikerer, at der kun sjældent har været enighed i arbejdet med at fastsætte principper. Således vurderer blot 13 pct. af skolebestyrelsesformændene, at der har været enighed eller stor enighed mellem forældrerepræsenterne og skoleledelsen, mens 79 pct. vurderer, at der har været uenighed eller stor uenighed.

7. DATAINDSAMLING OG -BEHANDLING

Kortlægningen af 'Skolebestyrelsens rolle i folkeskolereformen' bygger på data indsamlet af VIVE blandt 200 folkeskoler, der fra 2014 til 2018 indgik i et skolepanel. Udvælgelsen af skolerne er foregået ved, at STIL tilfældigt har udtrukket 400 hovedskoler, hvilket samlet indeholder 442 folkeskoler, når afdelingerne tælles med. Disse skoler er alle blevet inviteret til at deltage i undersøgelsen. Heraf valgte 200 skoler at deltage i undersøgelsen i 2014. De 200 skoler har derefter udgjort et skolepanel, der er blevet bedt deltage de efterfølgende år.

De 200 deltagende folkeskolars skolebestyrelsesformænd har hvert år modtaget et elektronisk spørgeskema og op til fire skriftlige påmindelser om at besvare det. Tabel 7-1 viser en oversigt over dataindsamlingsprocessen de enkelte år.

Tabel 7-1 Oversigt over dataindsamlingsprocessen i de 5 år

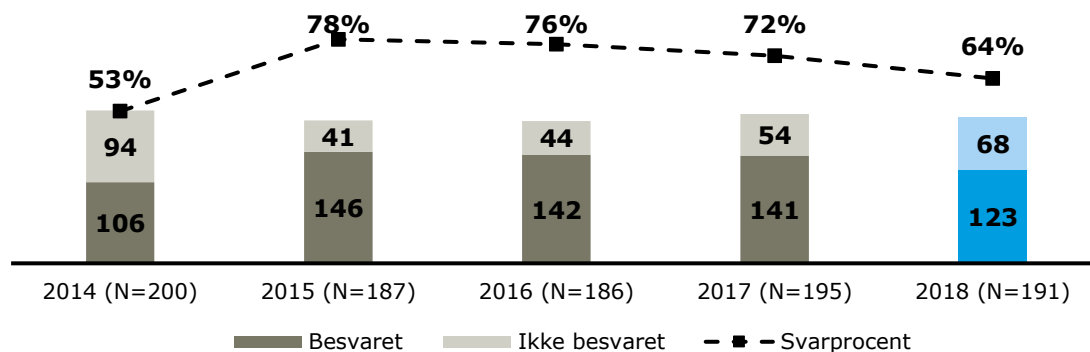
Skoleår	Indsamlingsperiode	Antal påmindelser
2013/2014	Juli-september 2014	2-3 skriftlige påmindelser
2014/2015	Marts-april 2015	2-3 skriftlige påmindelser
2015/2016	Januar-april i 2016	2-3 skriftlige påmindelser
2016/2017	Januar-april i 2017	3-4 skriftlige påmindelser
2017/2018	Januar-Maj i 2018	4-6 skriftlige påmindelser

Kilde: "Folkeskolereformen – Dokumentation af dataindsamlingen 2014-2016" (VIVE, 2017), "Dataindsamlinger i Følgeforskningspanelet til folkeskolereformen" (2017, VIVE).

Indsamlingsperioden har rykket sig hen over indsamlingsårene. Skolebestyrelsesformændene er spurgt til deres arbejde og rolle i "dette skoleår". Hvis en skolebestyrelsesformand har besvaret spørgeskemaet i januar, baserer svaret sig kun på et halvt skoleår, mens senere besvarelser baserer sig på en større del af skoleåret. Det kan betyde, at skolebestyrelsesformændenes svar ikke er helt sammenlignelige på tværs af årene. Dette kan særligt have betydning for analyserne i temerne omkring samarbejde med andre aktører og skolebestyrelsens arbejde med principper. Det skyldes, at disse indeholder vurderinger af, om og/eller hvor ofte noget er sket inden for skoleåret. Der bør tages forbehold for dette i læsningen af analyserne.

I figuren herunder ses svarprocenten samt antal besvarelser for hvert undersøgelsesår.

Figur 7-1 Antal besvarelser blandt skolebestyrelsesformænd og svarprocenten for hvert år.

Svarprocenten er faldet i 2018 sammenlignet med de foregående tre år og er nu på 64 pct. Fra 2015 til 2017 var svarprocenten mellem 72 og 78 pct. Undersøgelsen i 2018 beror derfor på et mere usikkert datagrundlag end de foregående undersøgelser. Som tidligere nævnt valgte 200 skoler at deltage som panel-skoler i følgeforskningen i 2014. Antallet af skoler har dog varieret over årene, hvilket skyldes skolefusioner og -nedlæggelser. Det betyder, at panelets størrelse har varieret mellem 186 og 200 skoler henover undersøgelsesårene. Der er således både frafaldet og

tilføjet nye skoler til panelet. Tilføjelserne er sket, hvis skoler er fusioneret med skoler, der ikke deltog i undersøgelsen i forvejen. Disse er efterfølgende føjet til panelet.

Der er gennemført en bortfalds- og en repræsentativitetsanalyse i forbindelse med dataindsamlingen for at undersøge, om der er skævheder i, hvem der har valgt at svare på undersøgelsen, samt om skolerne, der har svaret, er repræsentative for landets skoler. Bortfaldsanalyserne viser ingen tegn på skævheder i, hvem der har svaret på spørgeskemaet, hverken når der sammenlignes skolekarakteristika eller elevfordelinger på skolerne. Repræsentativitetsanalysen finder videre, at undersøgelsen er repræsentativ. De deltagende skolebestyrelsesformænd repræsenterer skoler, der på de analyserede parametre svarer til alle landets folkeskoler. De fulde bortfalds- og repræsentativitetsanalyser kan findes i dokumentationen for dataindsamlingen¹².

På trods af ovenstående er der stadig væsentlige usikkerheder i undersøgelsen, da antallet af respondenter blot er mellem 106-146 ud af en samlet population på ca. 1200 folkeskoler. I analyseresultaterne betyder det en usikkerhed på 7,6-9,1 pct.¹³. Udtrak man igen tilfældigt 200 skolebestyrelsesformænd og opnåede de samme svarprocenter, ville analyseresultaterne således kunne variere med 7,6-9,1 pct., hvilket er relativt store udsving.

7.1 Databehandling

Dataindsamlingen i 2018 er den fjerde og sidste indsamling efter indførelsen af reformen foruden baselinemålingen i 2014. Som i de tidligere undersøgelser af skolebestyrelsens arbejde og rolle er det ikke muligt at følge skolebestyrelsesformændenes svar over de enkelte år, da skolerne kan have skiftet institutionsnummer, og skolebestyrelsesformændene kan være udskiftet undervejs. Derfor er alle analyser lavet ved at sammenligne gruppen af besvarelser fra skolebestyrelsesformændene for hvert år uden at koble dem sammen mellem årene.

Ligesom i de tidligere undersøgelser er alle fulde og delvise besvarelser fra 2014 til og med 2018 medtaget i analysen. I 2018 var der 9 pct. af besvarelserne delvist gennemførte. Det betyder, at det samlede antal af besvarelser falder igennem spørgeskemaets temaer.

I de fem undersøgelsesår har enkelte spørgsmål ændret ordlyd undervejs. Dette er et opmærksomhedspunkt, da det kan betyde, at respondenterne svarer forskelligt alt efter ordlyden. Det vil derfor fremgå af figurerne og graferne, hvis spørgsmålene på tværs af undersøgelsesårene har haft forskellig ordlyd, og hvordan den har ændret sig. Før analyserne er gennemført er "ved ikke"-svar frasorteret. Omfanget af "ved ikke"-svar er i alle tilfælde begrænset.

Datamaterialet fra spørgeskemaundersøgelserne er stillet til rådighed af STIL igennem Danmarks Statistiks forskningsservice. Det har den begrænsning, at der ikke må vises svarfordelinger, hvor der er 3 eller færre observationer i en svarkategori. Derfor er svaret fra alle svarkategorier med færre end 3 observationer flyttet til 'nabo'-svarkategorien tættest mod midterkategorien. Det skyldes, at det typisk er i enderne af en svarskala, hvor der er færrest observationer. Konkret betyder det, at det ikke er muligt at afrapportere de fulde fordelinger, men hovedsageligt sammenlåede kategorier. Dette stemmer dog fint overens med, at der i nærværende undersøgelse hovedsageligt afrapporteres via sammenslåede kategorier for at styrke formidlingen. De fulde svarfordelinger kan findes i den samlede tabelrapport, der i tillæg til denne rapport udvikles af STUK.

¹² Kilde: "Folkeskolereformen – Dokumentation af dataindsamlingen 2014-2016" (VIVE, 2017), "Dataindsamlinger i Følgeforskningspanelet til folkeskolereformen" (2017, VIVE).

¹³ Kilde: <http://www.raosoft.com/samplesize.html>, beregnet med 1200 skoler, på 95 pct. konfidensinterval med 5 pct. fejlmargen og maksimale effektstørrelse

Analyserne i denne rapport består af tre dele:

1. Analyse af status i 2018.
2. Analyse af udviklingen fra baseline i 2014 og over de efterfølgende 4 år.
3. Analyse af forskelle mellem skolekarakteristika¹⁴ i 2018 (se næste afsnit).

For at undersøge udviklingen i skolebestyrelsesformændenes svar er der gennemført to typer signifikanstest, der uddybes nedenfor.

For alle spørgsmål i analysen, der besvares på en likert-skala, fx fra helt uenig til helt enig, testes forskellen mellem årene ved en **T-test** af gennemsnit. Hvis T-testen viser, at der er under 10 pct. sandsynlighed for, at forskellen mellem to gennemsnit er tilfældig, konkluderes det, at de to grupper eller år adskiller sig fra hinanden på det undersøgte spørgsmål.

Udviklingen på spørgsmål, der ikke besvares på en likert-skala, fx aldrig, årligt, halvårligt, kvartalsvist, månedligt, eller oftere, testes fordelingerne via **Chi²-test**. Denne test undersøger, om fordelingerne ændrer sig over årene. Testen kan vise, om der er forskelle i fordelingerne over de forskellige år, men den kan ikke sige, om det blot er fordelingen i ét år, der adskiller sig fra de øvrige, eller om alle år er forskellige. Derfor gennemføres der også Chi²-test, hvor der kun beholdes to undersøgelsesår ad gangen, hvor en signifikant Chi²-test betyder, at disse to år adskiller sig fra hinanden.

7.2 Analyse af skolekarakteristika

De undersøgte skolekarakteristika er identificeret via skolefamilierne udviklet af Styrelsen for It og Læring (STIL). STIL offentliggjorde i marts 2017 skolefamilierne, der beskrives som *"et digitalt værktøj som opdeler alle landets folkeskoler i såkaldte skolefamilier ud fra elevernes baggrundsforhold"*¹⁵. Der er i alt udviklet 54 skolefamilier/klynger med mellem 8 og 39 folkeskoler i samme klynge. Skolefamilierne er dannet igennem en klyngeanalyse på en række baggrundskarakteristika.

Til nærværende undersøgelse har STIL leveret en fuld oversigt over institutionsnumre koblet med deres skolefamilienummer samt skolefamiliernes karakteristika. Derfra anvendes de enkelte skolefamiliers hovedkarakteristika til at undersøge bestyrelsesformændenes svar i sammenhæng med skolens karakteristika. I det følgende beskrives de karakteristika, skolerne opledes på i analysen:

- Om skolen har over eller under 4 pct. ikke-vestlige indvandrere blandt eleverne
- Om skolen ikke har en udskoling (gennemfører kun undervisning på 0.-6. klassetrin) eller om skolen også gennemfører undervisning i udskoling (7.-9.(10.) klassetrin).
- Om der på skolen er færre eller flere end 25 pct. forældrene, der har en årlig indkomst under 268.865 kr., hvilket er 25 percentilen for alle forældre i STIL's analyse.

De første to karakteristika er valgt, da de er STIL's hovedparametre for inddeling af skolefamilierne. Den tredje parameter anvendes af STIL i klyngeanalysen sammen med 4 andre parametre. Blandt disse er forældres indkomst valgt, da denne er en god proxy for forældrenes generelle socioøkonomiske status. De fravalgte parametre er forældrenes uddannelsesniveau, elevernes herkomst, det gennemsnitlige antal elever pr. klassetrin og andelen af elever i specialundervisning. Forældrenes uddannelsesniveau er ikke medtaget, da det forventes at hænge tæt sammen med indkomstniveau. Ligeledes forventes elevernes herkomst at hænge sammen med andelen af elever med ikke-vestlig indvandrerbaggrund. Det gennemsnitlige antal elever pr. klassetrin og andelen i specialundervisning er ikke medtaget grundet manglende entydige inddelinger igennem STIL's skolefamilier.

¹⁴ STIL har udviklet det, de kalder skolefamilier, som indeholder en række karakteristika. Læs mere om metode: <https://www.uddannelsesstatistik.dk/grundskolen/Sider/Skolefamilier.aspx>

¹⁵ Kilde: <https://uvm.dk/aktuelt/nyheder/uvm/udd/folke/2017/mar/170301%20nyt%20digitalt%20vaerktoej%20sammenligner%20skoler%20i%20skolefamilier>

8. BILAG: RESULTATER FRA ANALYSE AF SKOLEKARAKTERISTIKA

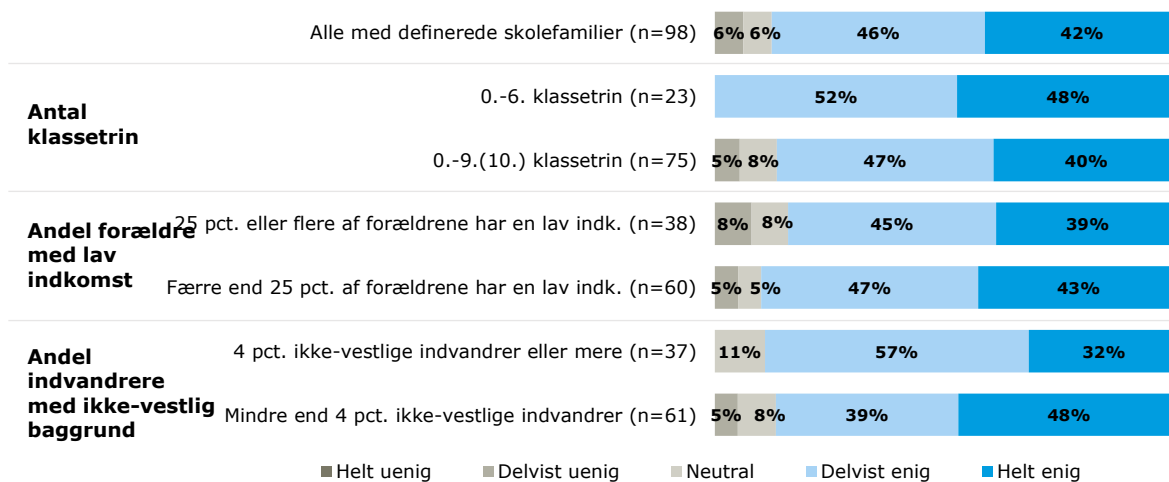
I dette bilag er alle resultater samlet for undersøgelsen af skolebestyrelsens arbejde og rolle i folkeskolen i 2014-2018, hvor skolebestyrelsesformændenes svar er opdelt på skolekarakteristika ud fra STIL's skolefamilier. Rækkefølgen af resultaterne følger afsnittene i rapporten.

I figurens titel ses spørgsmålet. Alle "ved ikke"-svar er udeladt. En * indikerer, at gennemsnittet eller fordelingen er signifikant forskellig fra sammenligningskolerne, fx om skoler uden udskoling adskiller sig fra skoler med udskoling.

Datamaterialet er stillet til rådighed gennem Danmarks Statistiks forskningsservice, hvilket betyder, at der ikke må vises svarfordelinger, hvor der er færre end 3 observationer i en svarkategori. Derfor er svaret fra alle svarkategorier med færre end 3 observationer flyttet til 'nabo'-svarkategorien tættest mod midte-kategorien. I noten til hver figur kan det ses, om to eller flere kategorier er slået sammen på grund af for få observationer.

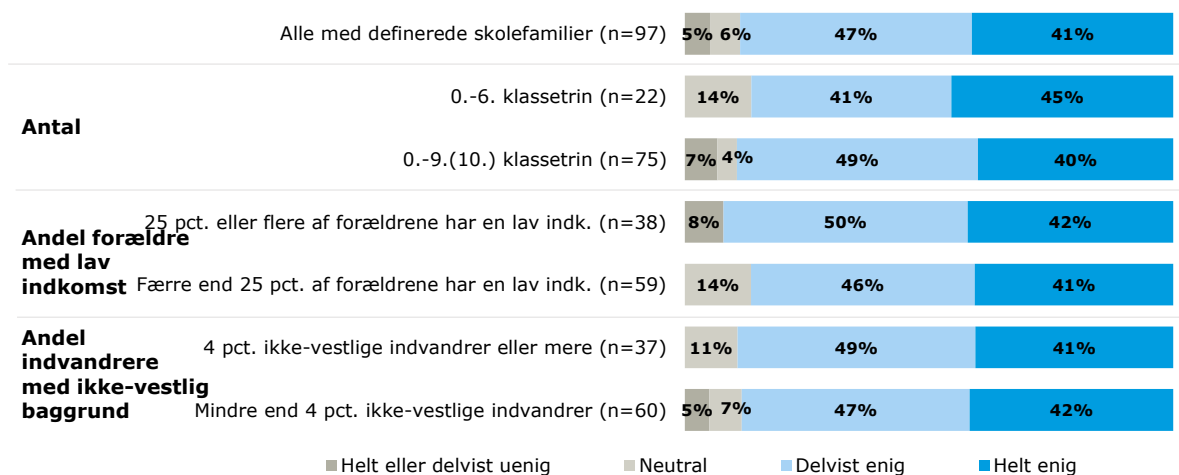
8.1 Skolebestyrelsens mandat og indflydelse på skolen opdelt på skolekarakteristika

Figur 8-1. Skolebestyrelsen har stor indflydelse på den retning, som skolen udvikler sig i.

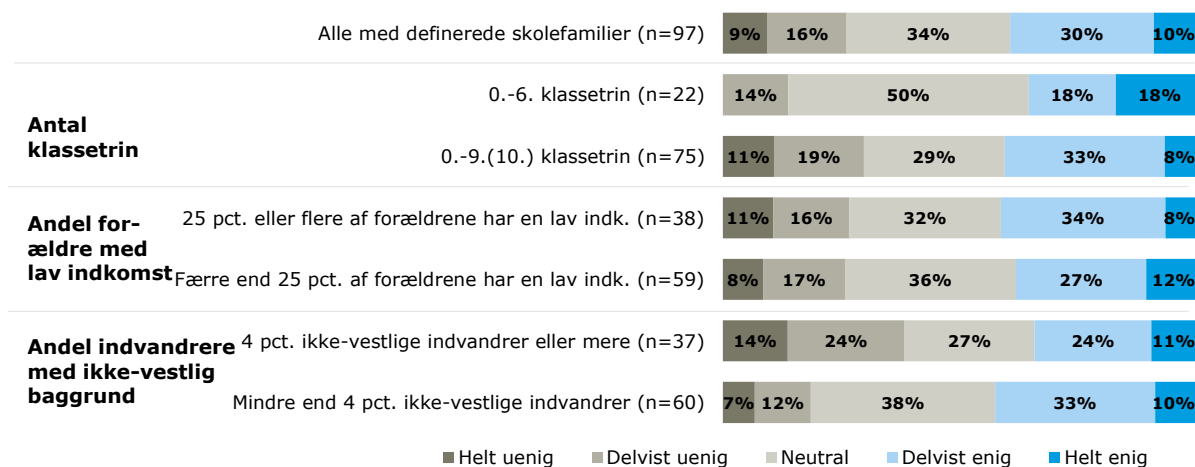
Note: For "0.-6. klassetrin" er kategorierne "delvist uenig" og "delvist enig" slået sammen. For "4 pct. ikke-vestlige indvandrere eller mere" er "delvist uenig" og "neutral" slået sammen.

Figur 8-2. Skolebestyrelsen har stor indflydelse på, hvordan der arbejdes med skole-hjem-samarbejdet på skolen

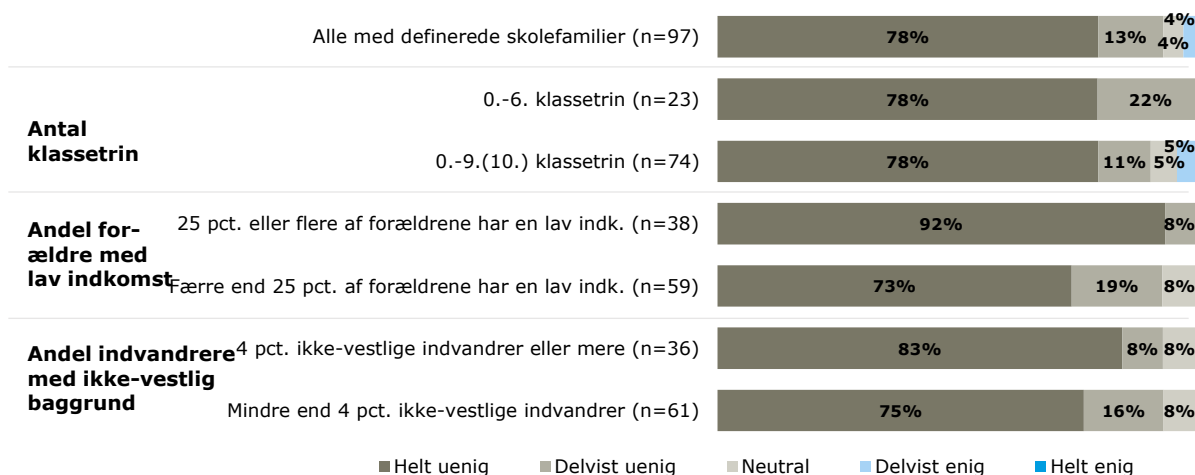
Note: For alle karakteristika er kategorierne "helt uenig" og "delvist uenig" slået sammen. Derudover er der i tillæg for "Færre end 25 pct. af forældrene har en lav indk." slået "helt uenig", "delvist uenig" og "neutral" sammen. For "4 pct. ikke-vestlige indvandrere eller mere" er "helt uenig", "delvist uenig" og "neutral" slået sammen.

Figur 8-3. Skolebestyrelsen har stor indflydelse på, hvordan en undervisningsdag er organiseret

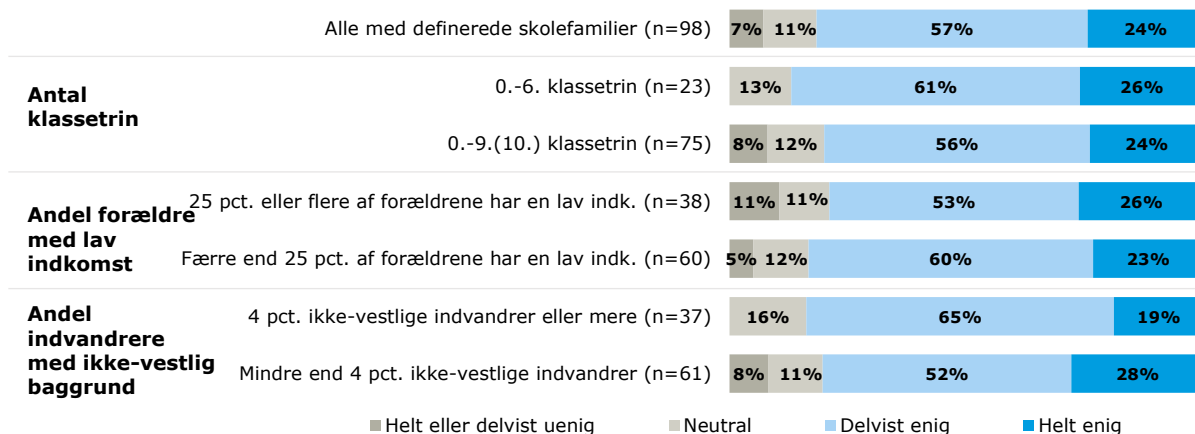
Note: For "0.-6. klassetrin" er kategorierne "helt uenig" og "delvist uenig" slået sammen.

Figur 8-4. Mit arbejde i skolebestyrelsen er spild af tid

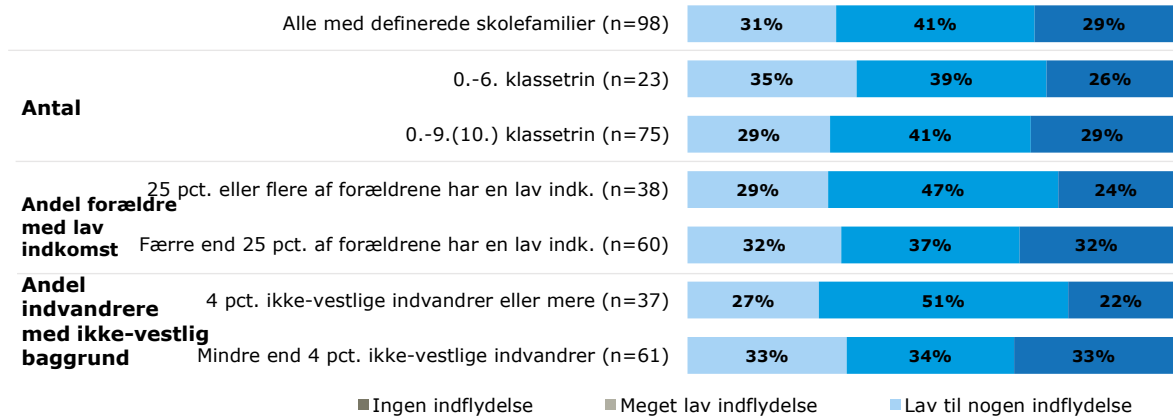
Note: For "25 pct. eller flere af forældrene har en lav indk." er kategorierne "delvist uenig", "neutral" og "delvist enig" slået sammen. For "Færre end 25 pct. af forældrene har en lav indk." er "delvist uenig" og "neutral" slået sammen. For "4 pct. ikke-vestlige indvandrere eller mere" er "delvist uenig" og "neutral" slået sammen. For "Mindre end 4 pct. ikke-vestlige indvandrere" er "delvist uenig" og "neutral" slået sammen.

Figur 8-5. Jeg har som forældrerepræsentant stor indflydelse på, hvordan skolens ledelse udmønter skolens generelle rammer og målsætninger

Note: For kategorierne er "helt uenig" og "delvist uenig" slået sammen. Derudover der i "0.-6. klassetrin" slået "delvist uenig" og "neutral" slået sammen. For "4 pct. ikke-vestlige indvandrere eller mere" er "helt uenig", "delvist uenig" og "neutral" slået sammen.

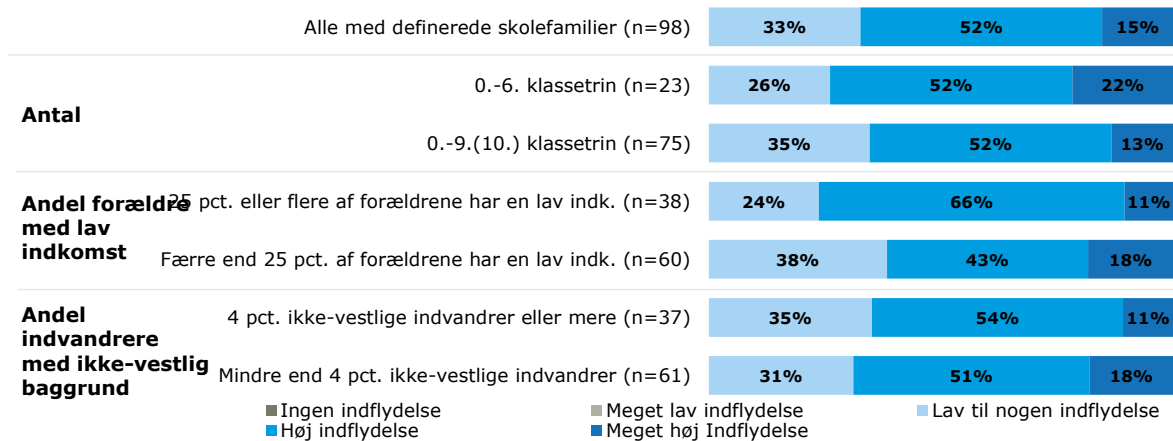
**Figur 8-6. Hvordan vurderer du følgende aktørers indflydelse på skolebestyrelsens arbejde?
Forældrerepræsentanter**

Note: For alle er kategorierne "lav indflydelse" og "nogenlunde indflydelse" slået sammen.

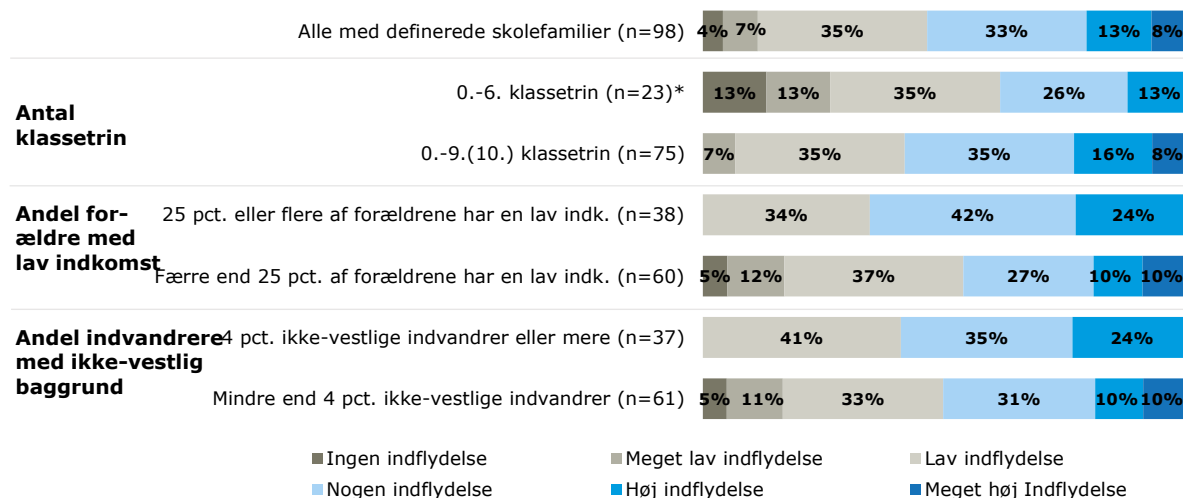
Figur 8-7. Hvordan vurderer du følgende aktørers indflydelse på skolebestyrelsens arbejde?

Lærerrepræsentanter

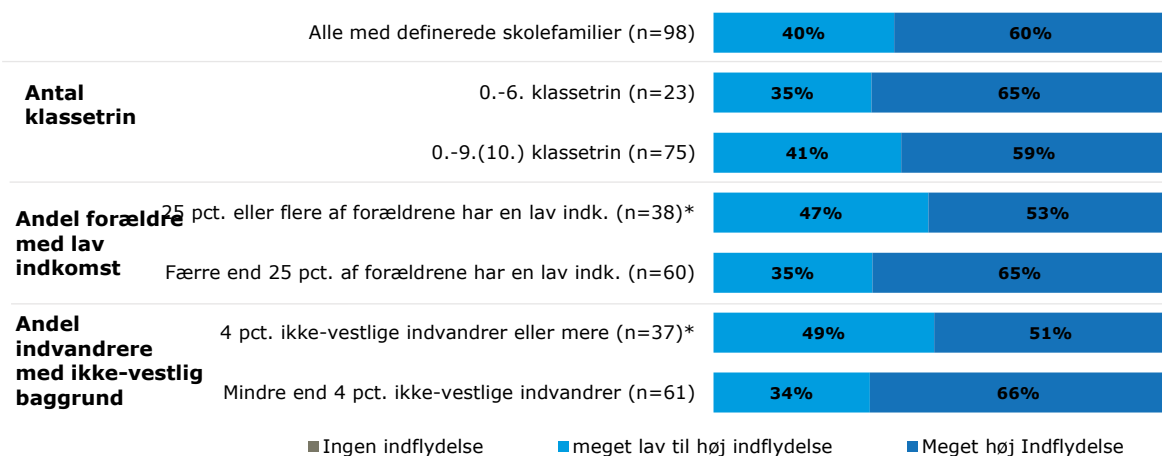
Note: For alle er kategorierne "lav indflydelse" og "nogen indflydelse" slået sammen.

Figur 8-8. Hvordan vurderer du følgende aktørers indflydelse på skolebestyrelsens arbejde?
Elevrepræsentanter

Note: For "0.-6. klassestrin" er kategorierne "høj indflydelse" og "meget høj indflydelse" slået sammen. For "0.-9.(10.) klassestrin" er "ingen indflydelse" og "meget lav indflydelse" slået sammen. For "25 pct. eller flere af forældrene har en lav indk." er "ingen indflydelse" og "lav indflydelse" slået sammen og "høj indflydelse" og "meget høj indflydelse" slået sammen. For "4 pct. ikke-vestlige indvandrere eller mere" er "ingen indflydelse" og "lav indflydelse" slået sammen og "høj indflydelse" og "meget høj indflydelse" slået sammen.

Figur 8-9. Hvordan vurderer du følgende aktørers indflydelse på skolebestyrelsens arbejde?
Skolens ledelse

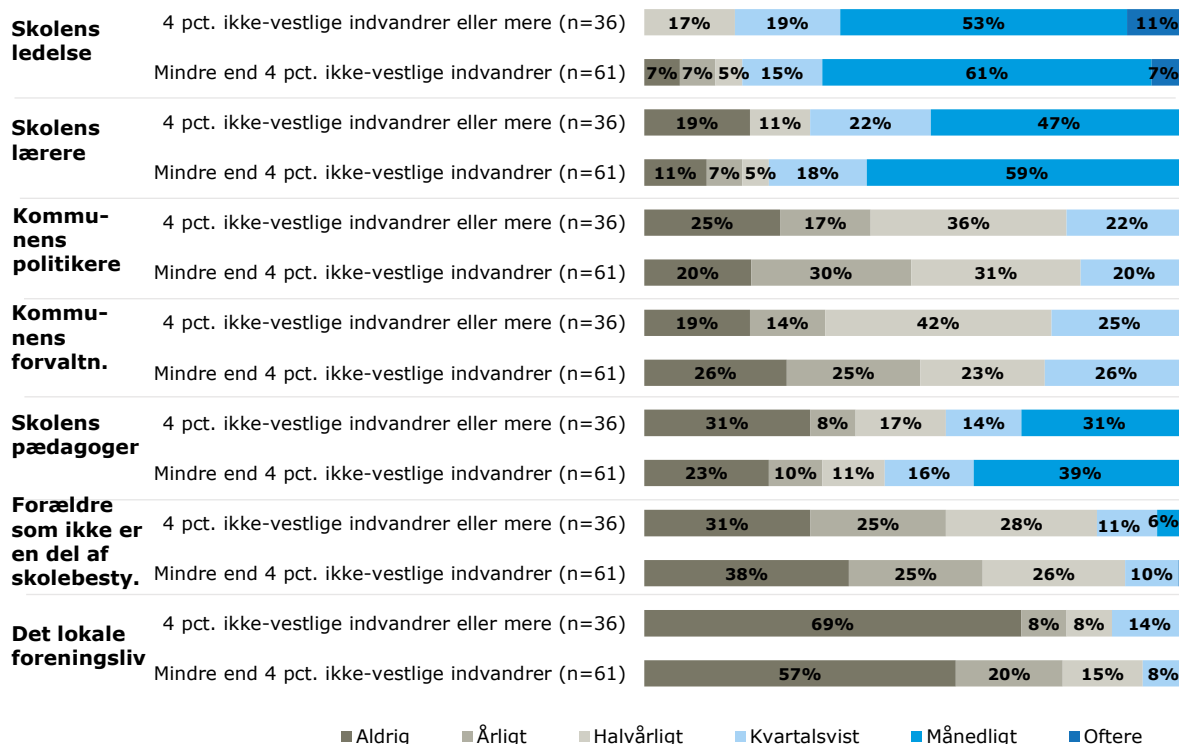

Note: For alle karakteristika er kategorierne "meget lav indflydelse", "lav indflydelse" "nogen indflydelse" og "høj indflydelse" slået sammen.

8.2 Skolebestyrelsens samarbejde med andre aktører

Figur 8-10. Hvor ofte i dette skoleår har en eller flere forældrerepræsentanter fra skolebestyrelsen mødtes med følgende parter med henblik på implementering og yderligere opfølgning af folkeskolereformen på skolen (inklusive bestyrelsesmøder)?

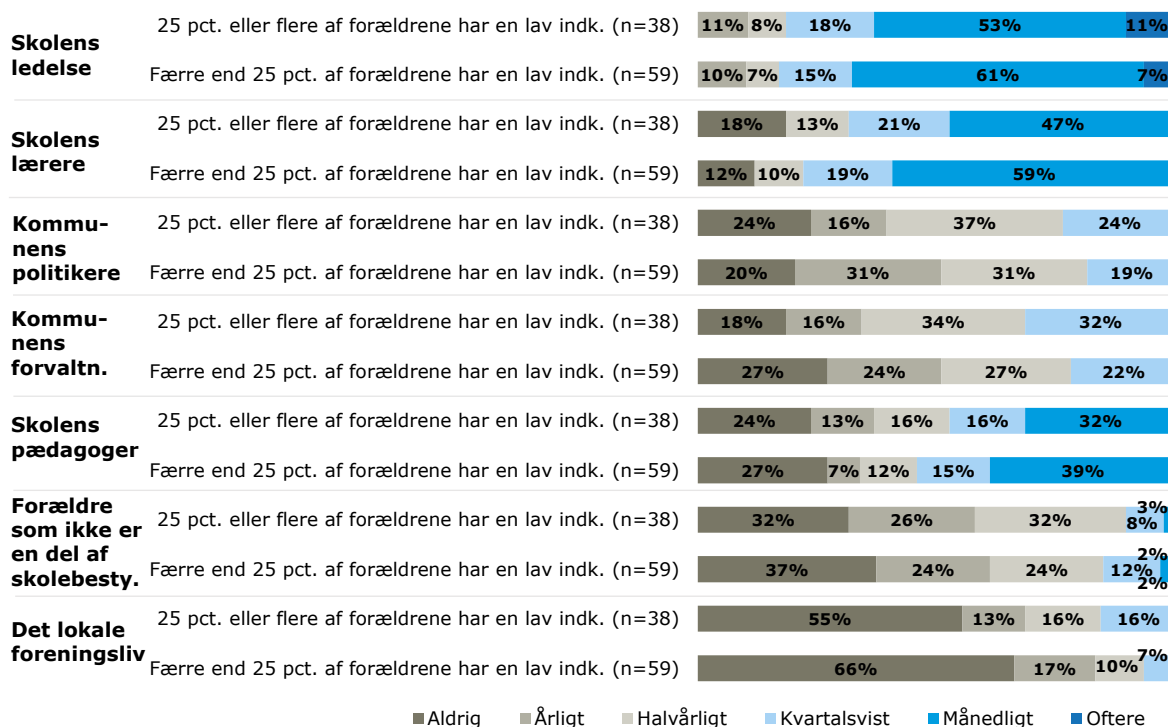
Opdelt på skoler med mere eller mindre end 4 pct. ikke-vestlige indvandrere på skolen

Note: For "Skolens ledelse" er kategorierne "Aldrig" og "Halvårligt" slået sammen for "4 pct. ikke-vestlige indvandrere eller mere". For "Skolens lærere" er "månedligt" og "oftere" slået sammen for "Mindre end 4 pct. ikke-vestlige indvandrere". For "Kommunens politikere" er "kvartalsvist" og "månedligt" slået sammen for "4 pct. ikke-vestlige indvandrere eller mere" og "Mindre end 4 pct. ikke-vestlige indvandrere". For "Kommunens forvaltning" er "kvartalsvist" og "månedligt" slået sammen for "4 pct. ikke-vestlige indvandrere eller mere" og "Mindre end 4 pct. ikke-vestlige indvandrere". For "Skolens pædagoger" er "månedligt" og "oftere" slået sammen for "Mindre end 4 pct. ikke-vestlige indvandrere". For "Det lokale foreningsliv" er "kvartalsvist" og "månedligt" slået sammen for "4 pct. ikke-vestlige indvandrere eller mere" og "Mindre end 4 pct. ikke-vestlige indvandrere".

Figur 8-11. Hvor ofte i dette skoleår har en eller flere forældrerepræsentanter fra skolebestyrelsen mødtes med følgende parter med henblik på implementering og yderligere opfølgning af folkeskolereformen på skolen (inklusive bestyrelsesmøder)?

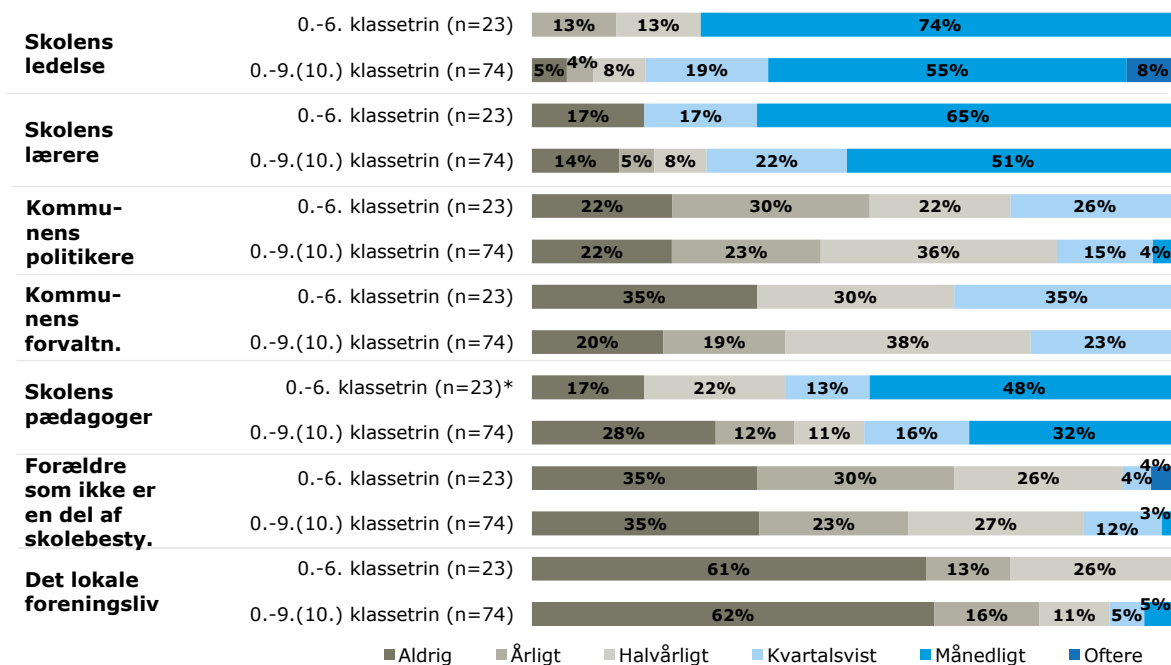
Opdelt på skole med mere eller mindre end 25 pct. af forældrene med en lav indkomst.

Note: For "Skolens ledelse" er kategorierne "aldrig" og "årligt" slået sammen for "25 pct. eller flere af forældrene har en lav indk." og "Færre end 25 pct. af forældrene har en lav indk.". For "Skolens lærere" er "månedligt" og "oftere" slået sammen for "25 pct. eller flere af forældrene har en lav indk.", og "årligt" og "halvårligt" er slået sammen for "25 pct. eller flere af forældrene har en lav indk." og "Færre end 25 pct. af forældrene har en lav indk.". For "Kommunens politikere" er "kvartalsvist" og "månedligt" slået sammen for "25 pct. eller flere af forældrene har en lav indk." og "Færre end 25 pct. af forældrene har en lav indk.". For "Kommunens forvaltning" er "kvartalsvist" og "månedligt" slået sammen for "25 pct. eller flere af forældrene har en lav indk." og "Færre end 25 pct. af forældrene har en lav indk.". For "Skolens pædagoger" er "månedligt" og "oftere" slået sammen for "25 pct. eller flere af forældrene har en lav indk." og "Færre end 25 pct. af forældrene har en lav indk.". For "Det lokale foreningsliv" er "kvartalsvist" og "månedligt" slået sammen for "25 pct. eller flere af forældrene har en lav indk." og "Færre end 25 pct. af forældrene har en lav indk.".

Figur 8-12. Hvor ofte i dette skoleår har en eller flere forældrerepræsentanter fra skolebestyrelsen mødtes med følgende parter med henblik på implementering og yderligere opfølgning af folkeskolereformen på skolen (inklusive bestyrelsesmøder)?

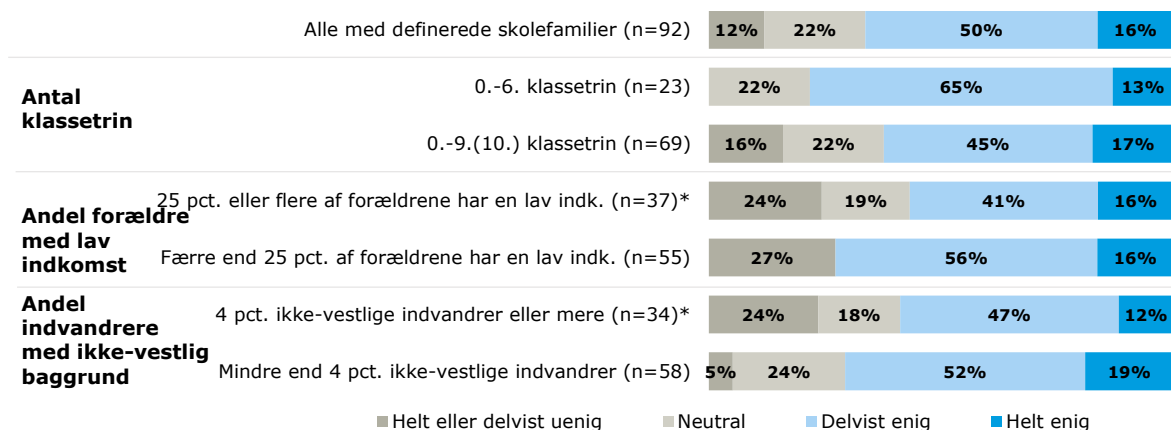
Opdelt på skoler med og ude udskoling

Note: For "Skolens ledelse" er kategorierne "aldrig" og "årligt", "halvårligt" og "kvartalsvist" og "månedligt" og "oftere" slået sammen for "0.-6. klassetrin". For "Skolens lærere" er "halvårligt" og "kvartalsvist" og "månedligt" og "oftere" slået sammen for "0.-6. klassetrin". For "Kommunens forvaltning" er "kvartalsvist" og "månedligt" slået sammen for "0.-6. klassetrin" og "0.-9.(10.) klassetrin". For "Skolens pædagoger" er "månedligt" og "oftere" slået sammen for "0.-6. klassetrin". For "Det lokale foreningsliv" er "halvårligt", "kvartalsvist" og "månedligt" slået sammen for "0.-6. klassetrin".

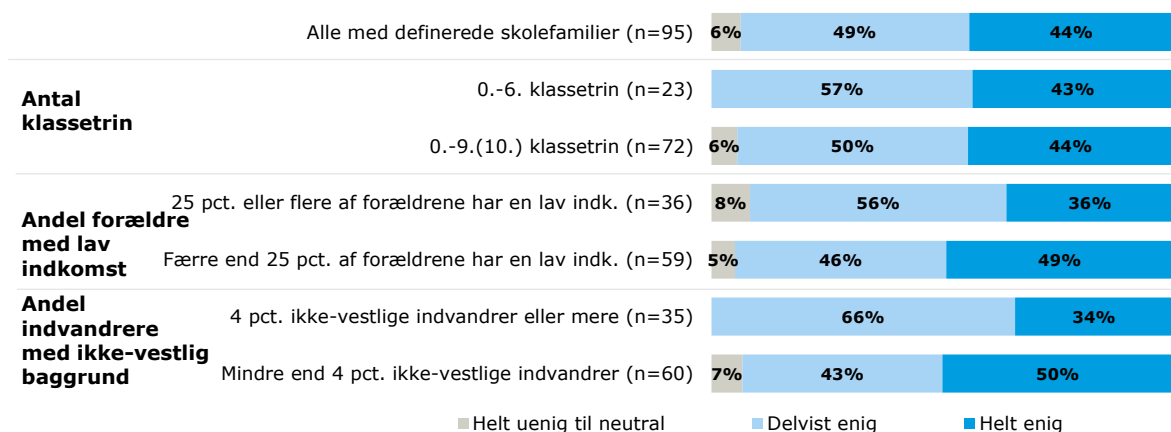
8.3 Implementering af skolereformen

Figur 8-13. Vi har i skolebestyrelsen stor indflydelse på, hvordan folkeskolereformen implementeres og arbejdes med på skolen.

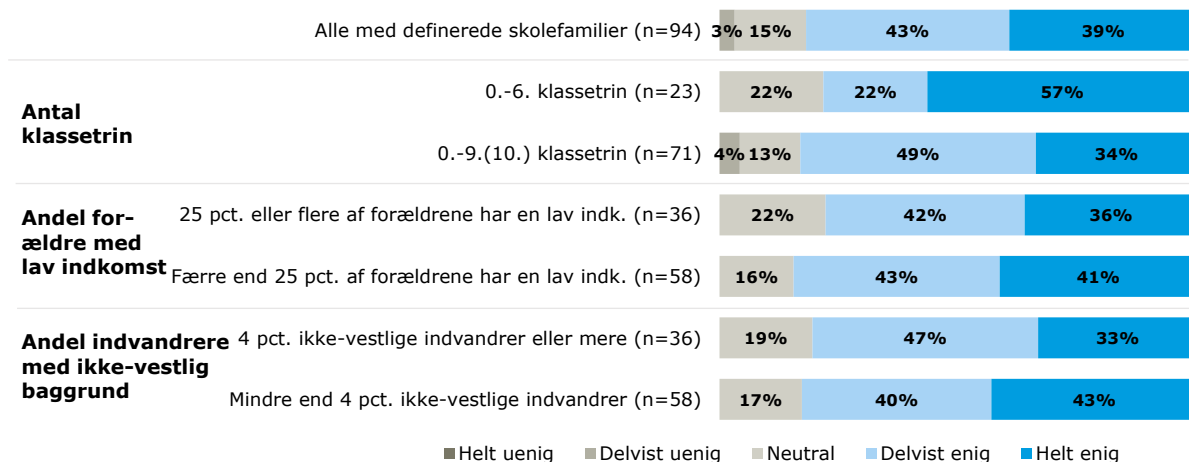
Note: For alle karakteristika er kategorierne "helt uenig" og "delvist uenig" slået sammen. Dertil er der for "Færre end 25 pct. af forældrene har en lav indk." slået "helt uenig" og "delvist uenig" og "neutral" og "delvist enig" sammen.

Figur 8-14. Det er primært skolens ledelse og ansatte, der står for implementering og det videre arbejde med reformen.

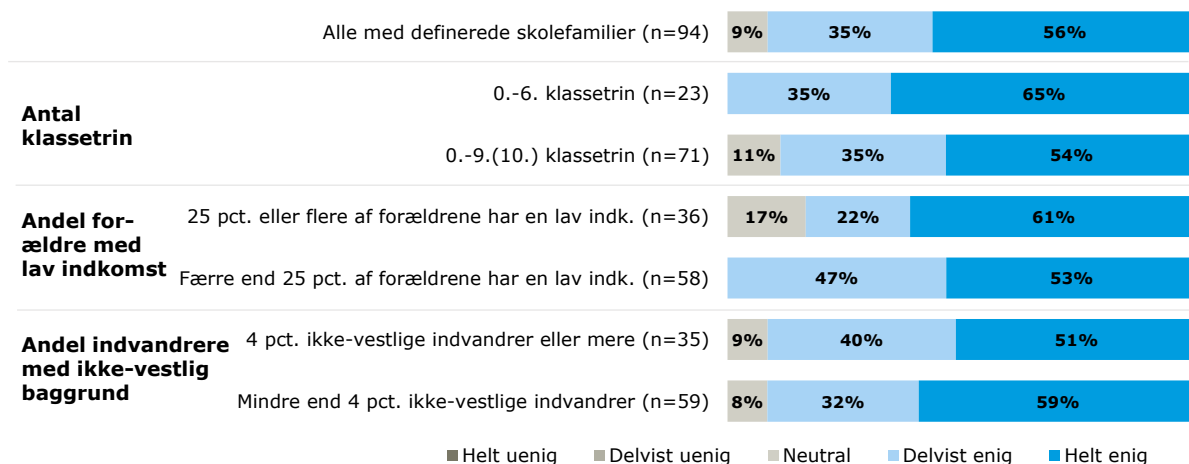
Note: For alle karakteristika er kategorierne "helt uenig", "delvist uenig" og "neutral" slået sammen. Dertil er der lavet følgende sammenslåninger: For "0.-6. klassetrin" er "helt uenig", "delvist uenig", "neutral" og "delvist enig" slået sammen. For "4 pct. ikke-vestlige indvandrere eller mere" er "helt uenig", "delvist uenig", "neutral" og "delvist enig" slået sammen.

Figur 8-15. Skolens ledelse har en klar vision for implementering og det videre arbejde med reformen på skolen.

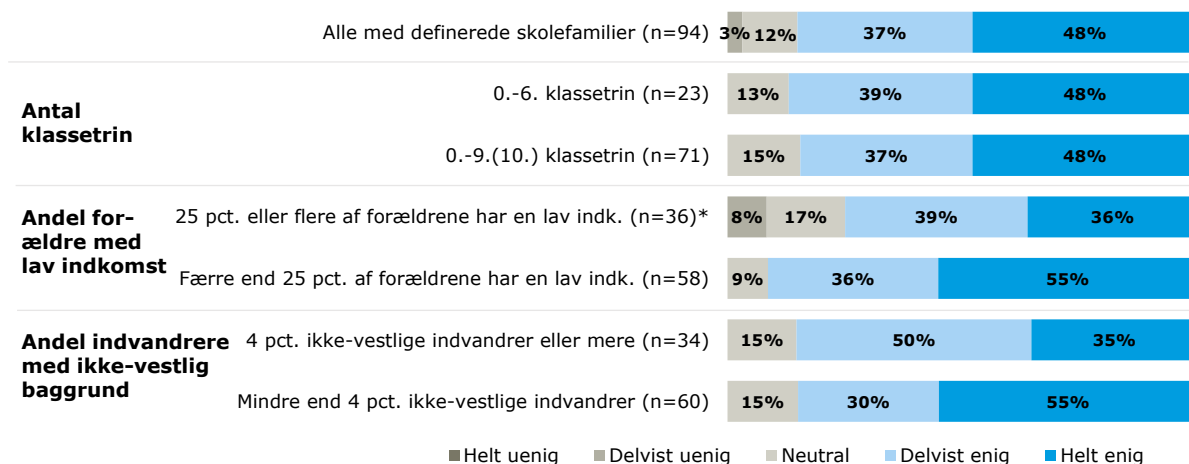
Note: For "25 pct. eller flere af forældrene har en lav indk." er kategorierne "delvist uenig" og "neutralt" slået sammen. For "Færre end 25 pct. af forældrene har en lav indk." er "delvist uenig" og "neutralt" slået sammen. For "4 pct. ikke-vestlige indvandrere eller mere" er "delvist uenig" og "neutral" slået sammen. For "Mindre end 4 pct. ikke-vestlige indvandrere" er "delvist uenig" og "neutralt" slået sammen.

Figur 8-16. Skolens ledelse har igangsat ændringer på skolen, som lever op til folkeskolereformens intentioner.

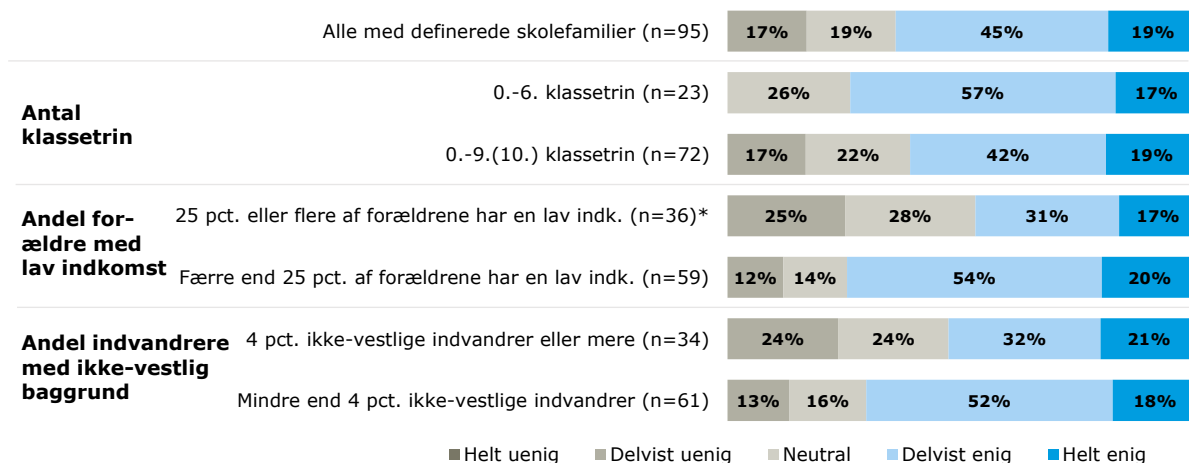
Note: For "Færre end 25 pct. af forældrene har en lav indk." er "neutral" og "delvist enig" slået sammen.

Figur 8-17. Skolens ledelse er generelt positiv overfor reformen

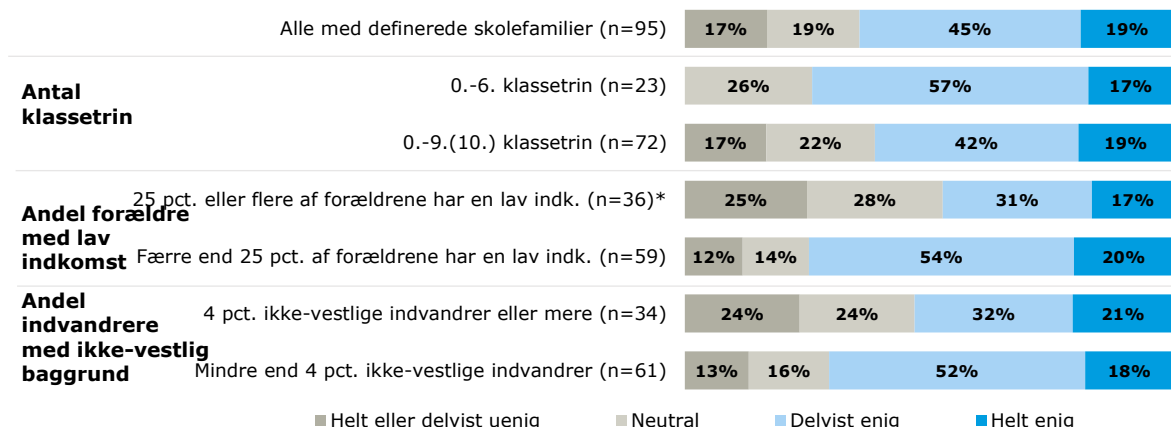
Note: For "0.-6. klassetrin" er kategorierne "delvist uenig" og "neutral" slået sammen. For "0.-9.(10.) klassetrin" er "delvist uenig" og "neutral" slået sammen. For "4 pct. ikke-vestlige indvandrere eller mere" er "delvist uenig" og "neutral" slået sammen. For "Mindre end 4 pct. ikke-vestlige indvandrere" er "delvist uenig" og "neutral" slået sammen.

Figur 8-18. Forældrerepræsentanterne i skolebestyrelsen er generelt positive overfor reformen.

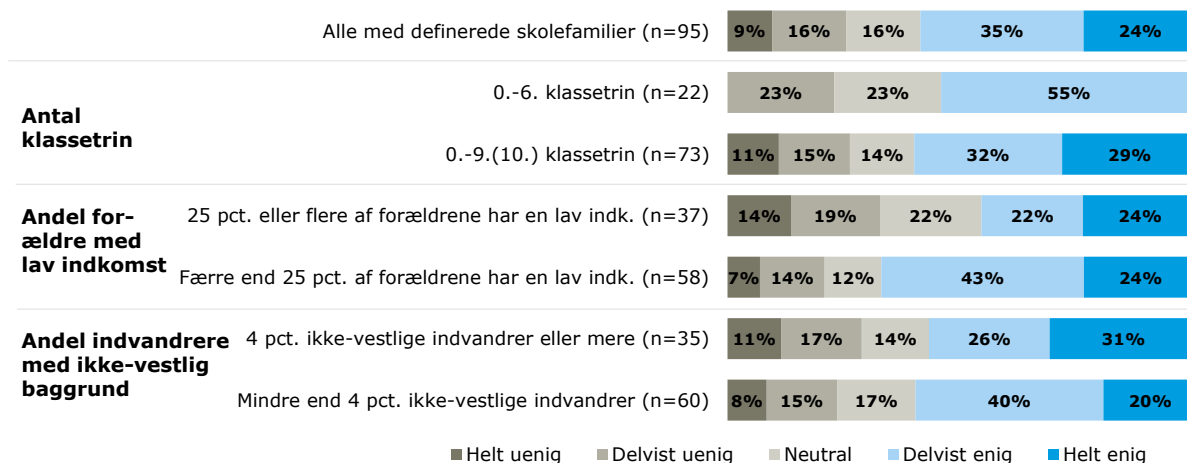
Note: For "0.-6. klassetrin" er kategorierne "delvist uenig" og "neutral" slået sammen. For "0.-9.(10.) klassetrin" er "delvist uenig" og "neutral" slået sammen. For "4 pct. ikke-vestlige indvandrere eller mere" er "delvist uenig" og "neutral" slået sammen. For "Mindre end 4 pct. ikke-vestlige indvandrere" er "delvist uenig" og "neutral" slået sammen.

Figur 8-19. Forældrerepræsentanterne i skolebestyrelsen er generelt positive overfor reformen.

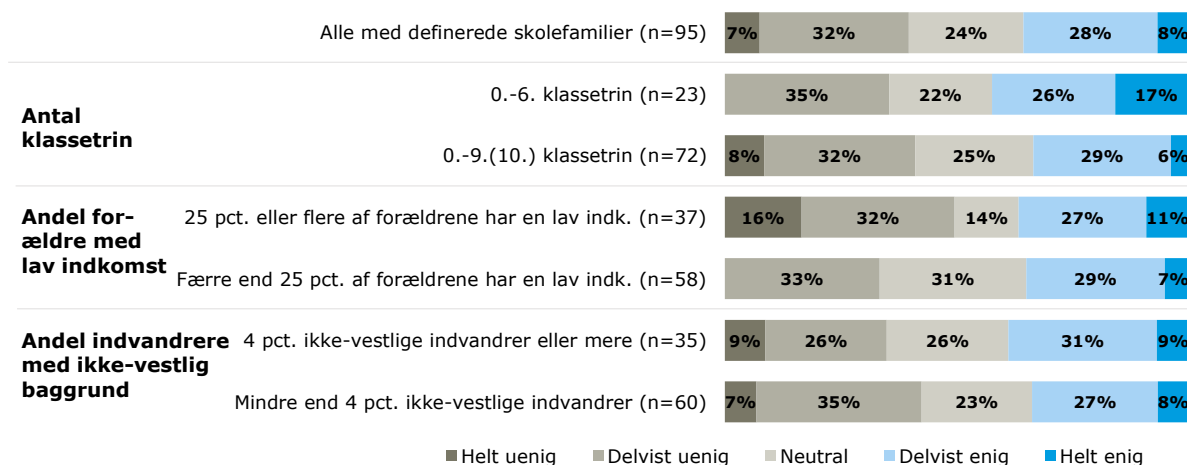
Note: For kategorierne "helt uenig" og "delvist uenig" slået sammen. Dertil er der lavet følgende sammenslånninger: For "0.-6. klassetrin" er "helt uenig", "delvist uenig" og "neutral" slået sammen.

Figur 8-20. Jeg vurderer, at folkeskolereformen styrker elevernes faglige udvikling på skolen.

Note: For "0.-6. klassetrin" er kategorierne "helt uenig" og "delvist uenig" og "delvist enig" og "helt enig" slået sammen.

Figur 8-21. Jeg vurderer, at folkeskolereformen styrker elevernes trivsel på skolen.

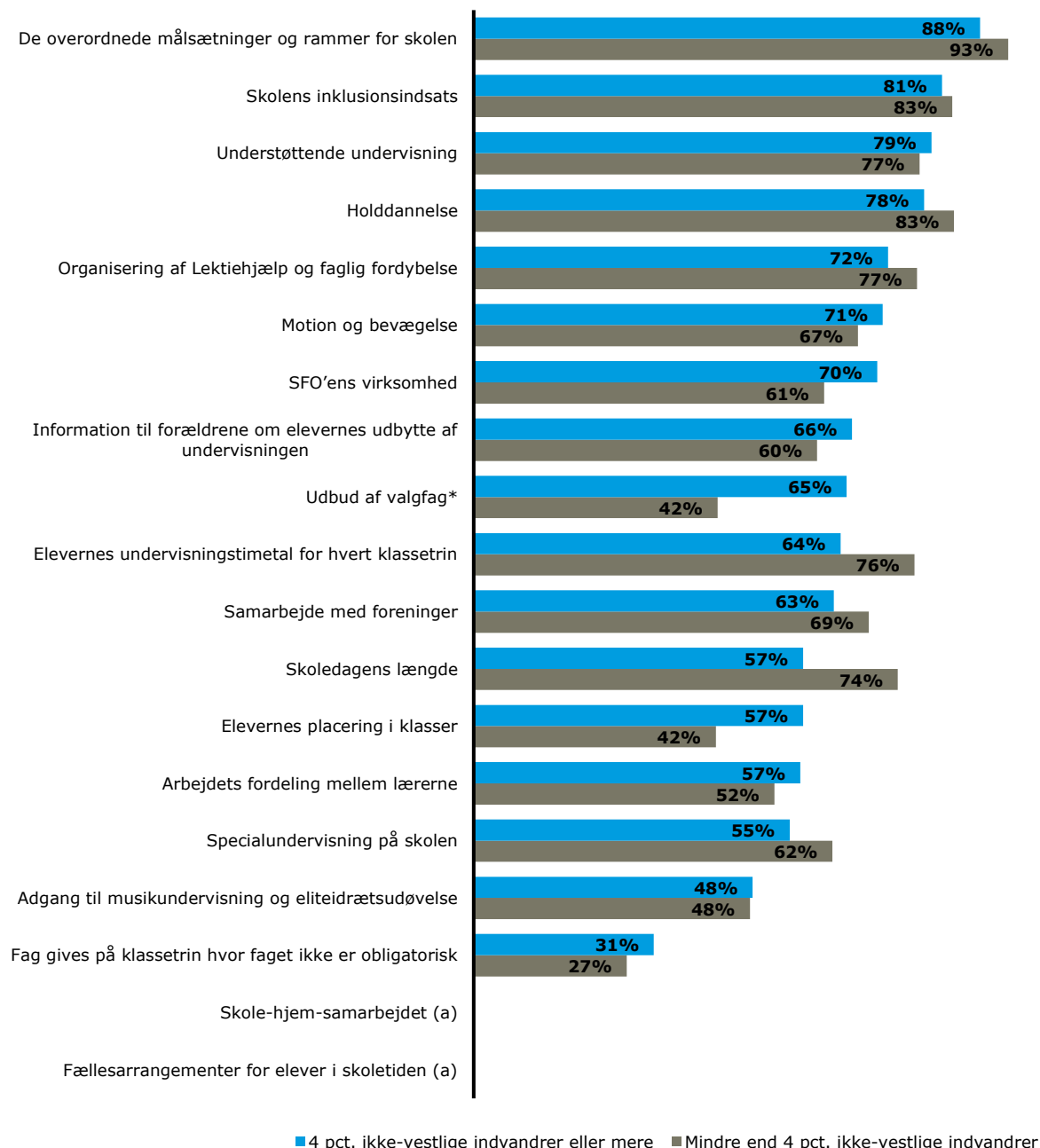

Note: For "0.-6. klassetrin" er kategorierne "helt uenig" og "delvist uenig" slået sammen. For "Færre end 25 pct. af forældrene har en lav indk." er "helt uenig" og "delvist uenig" slået sammen.

8.4 Skolebestyrelsens arbejde med formulering af principper

Figur 8-22. Har skolebestyrelsen på baggrund af folkeskolereformen formuleret nye eller revideret eksisterende principper om:

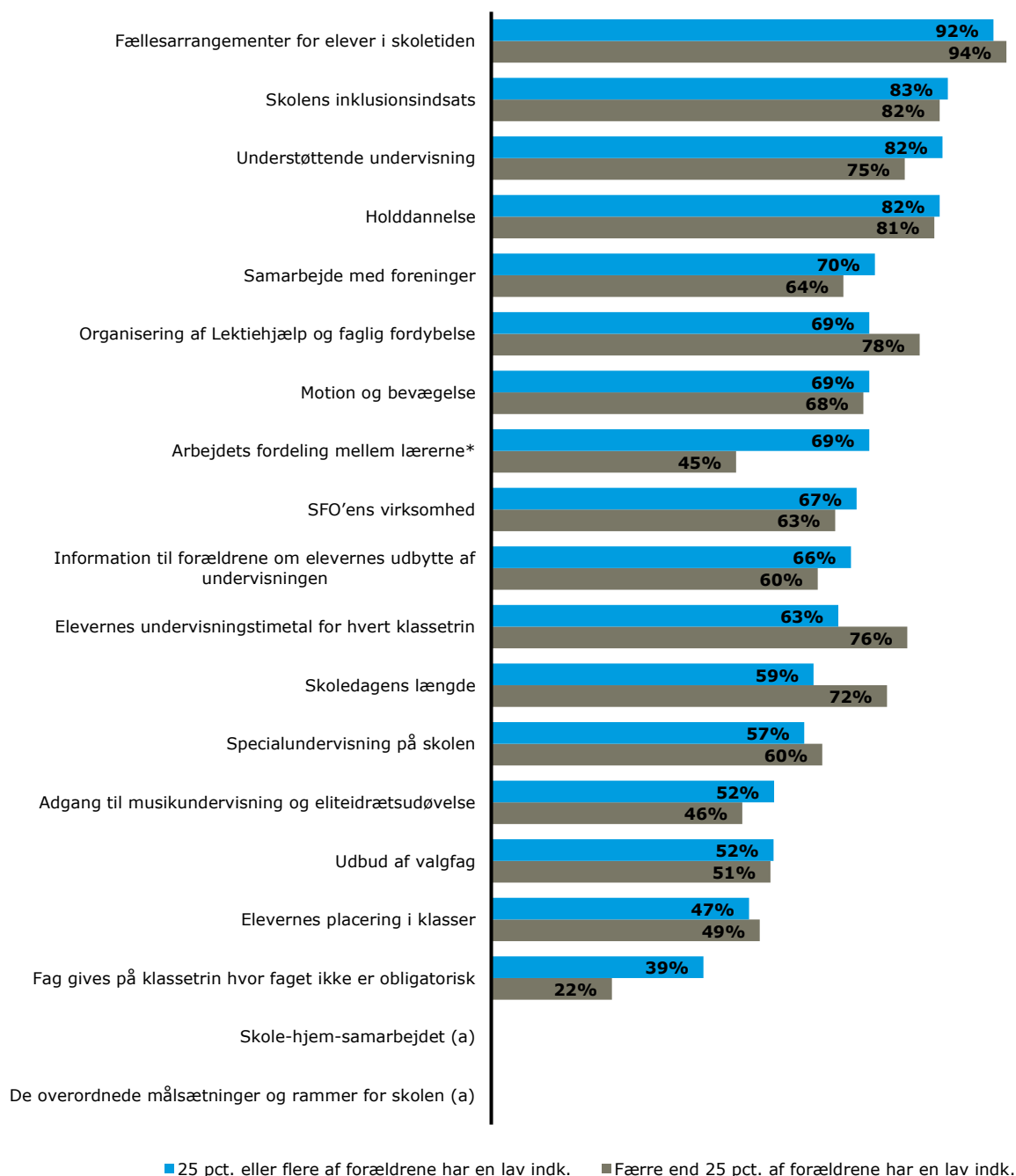
Opdeling på skoler med mere eller mindre end 4 pct. ikke-vestlige indvandrere på skolen

Note: Andelen viser, hvor mange der har svaret "Ja, arbejdet er afsluttet" eller "Ja, i gang" til spørgsmålet.
(a): Kategorierne har ikke haft nok observationer til at kunne udtrække resultater.

Figur 8-23. Har skolebestyrelsen på baggrund af folkeskolereformen formuleret nye eller revideret eksisterende principper om:

Opdeling på skoler med mere eller mindre end 25 pct. af deres forældre med lav indkomst.

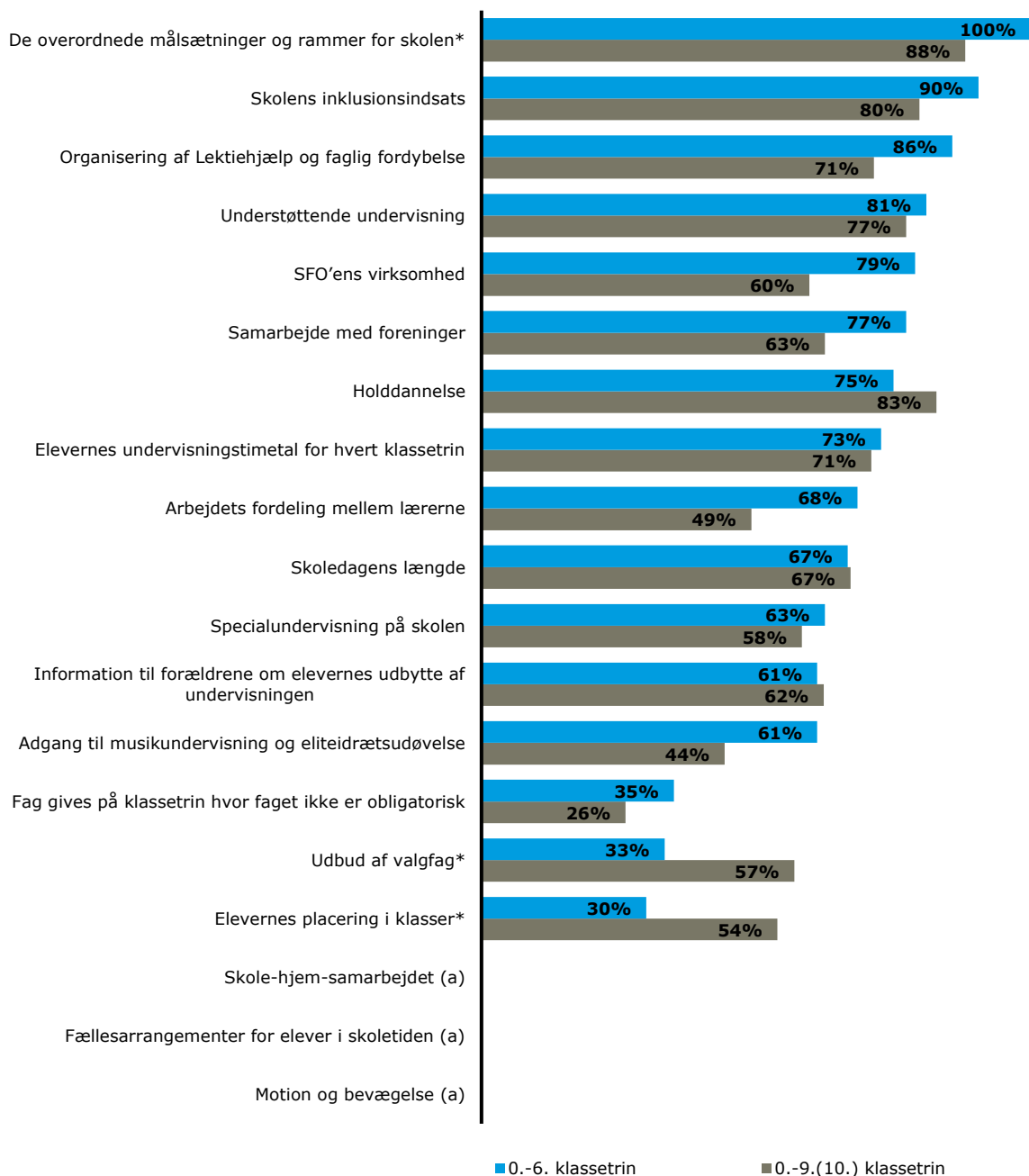

Note: Andelene viser, hvor mange der har svaret "Ja, arbejdet er afsluttet eller i gang" til spørgsmålet.

(a): Kategorierne har ikke haft nok observationer til at kunne udtrække resultater.

Figur 8-24. Har skolebestyrelsen på baggrund af folkeskolereformen formuleret nye eller revideret eksisterende principper om:

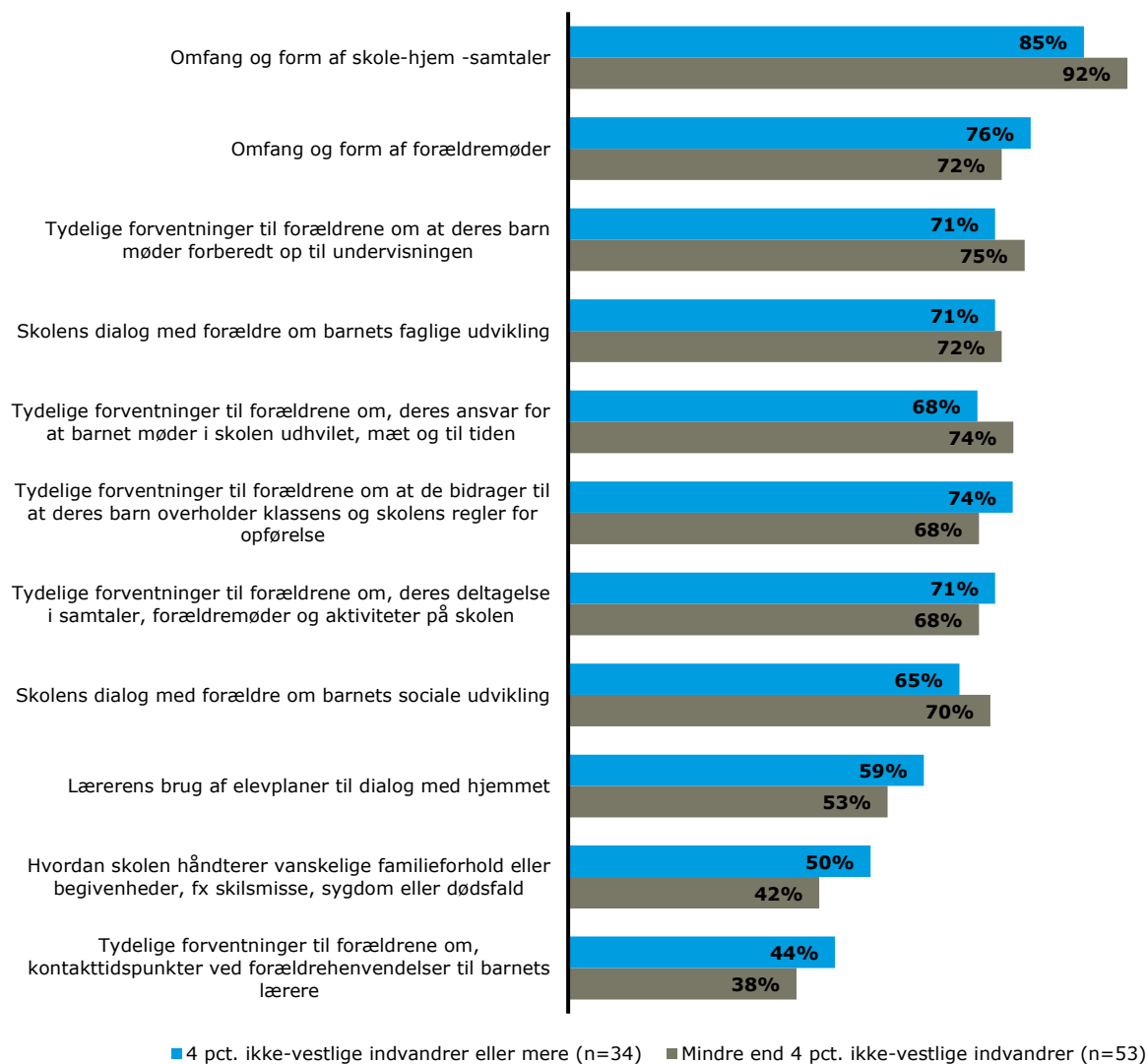
Opdeling på skoler med og uden udskoling

Note: Andelen viser, hvor mange der har svaret "ja, arbejdet er afsluttet eller i gang" til spørgsmålet.
 (a): Kategorierne har ikke haft nok observationer til at kunne udtrække resultater.

Figur 8-25. Skole-hjem-samarbejde: Hvad indeholder disse principper?

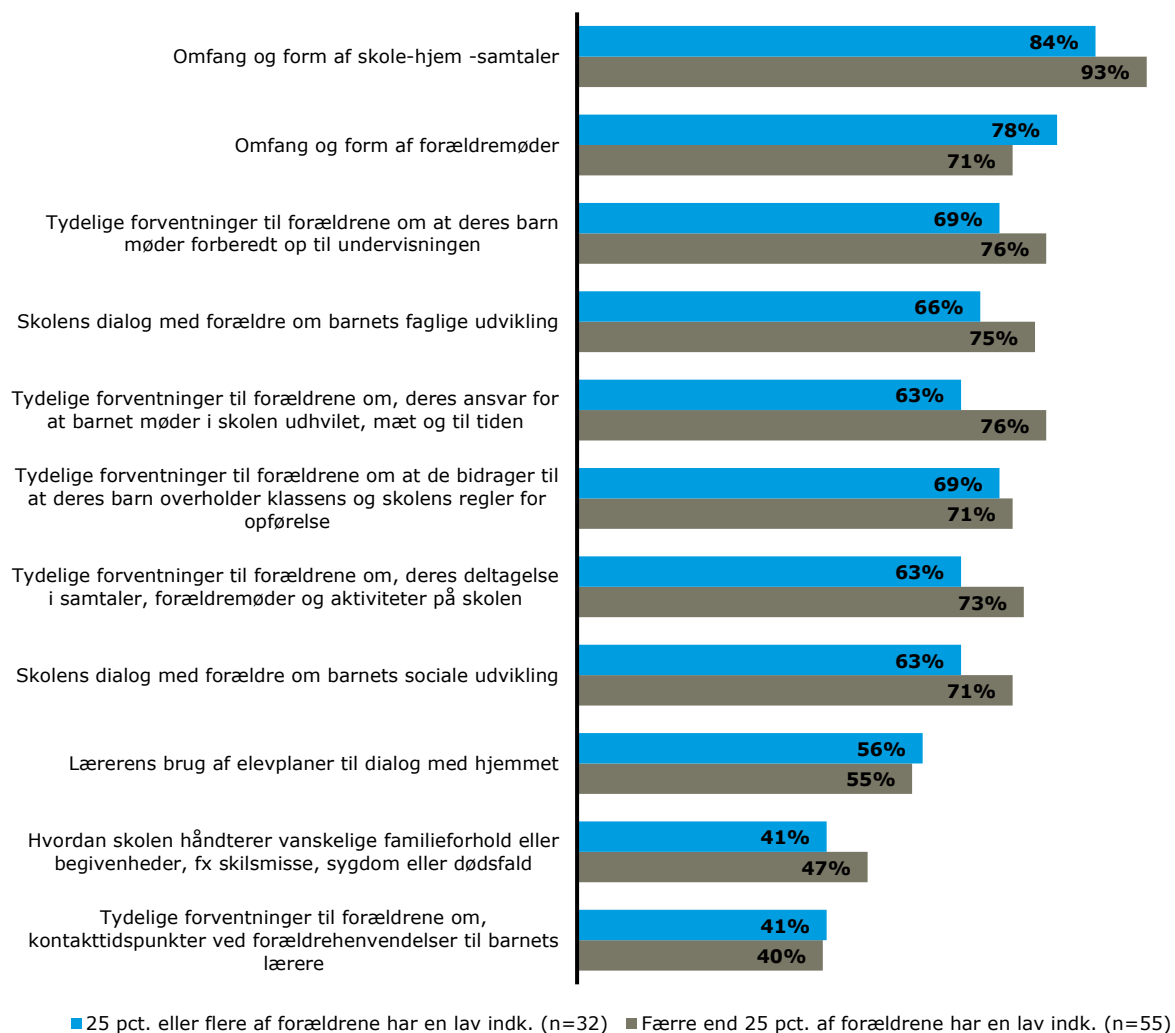
Opdeling på skoler med mere eller mindre end 4 pct. ikke-vestlige indvandrere på skolen

Note: Andelene viser, hvor mange der har svaret "ja" til spørgsmålet.

Figur 8-26. Skole-hjem-samarbejde: Hvad indeholder disse principper?

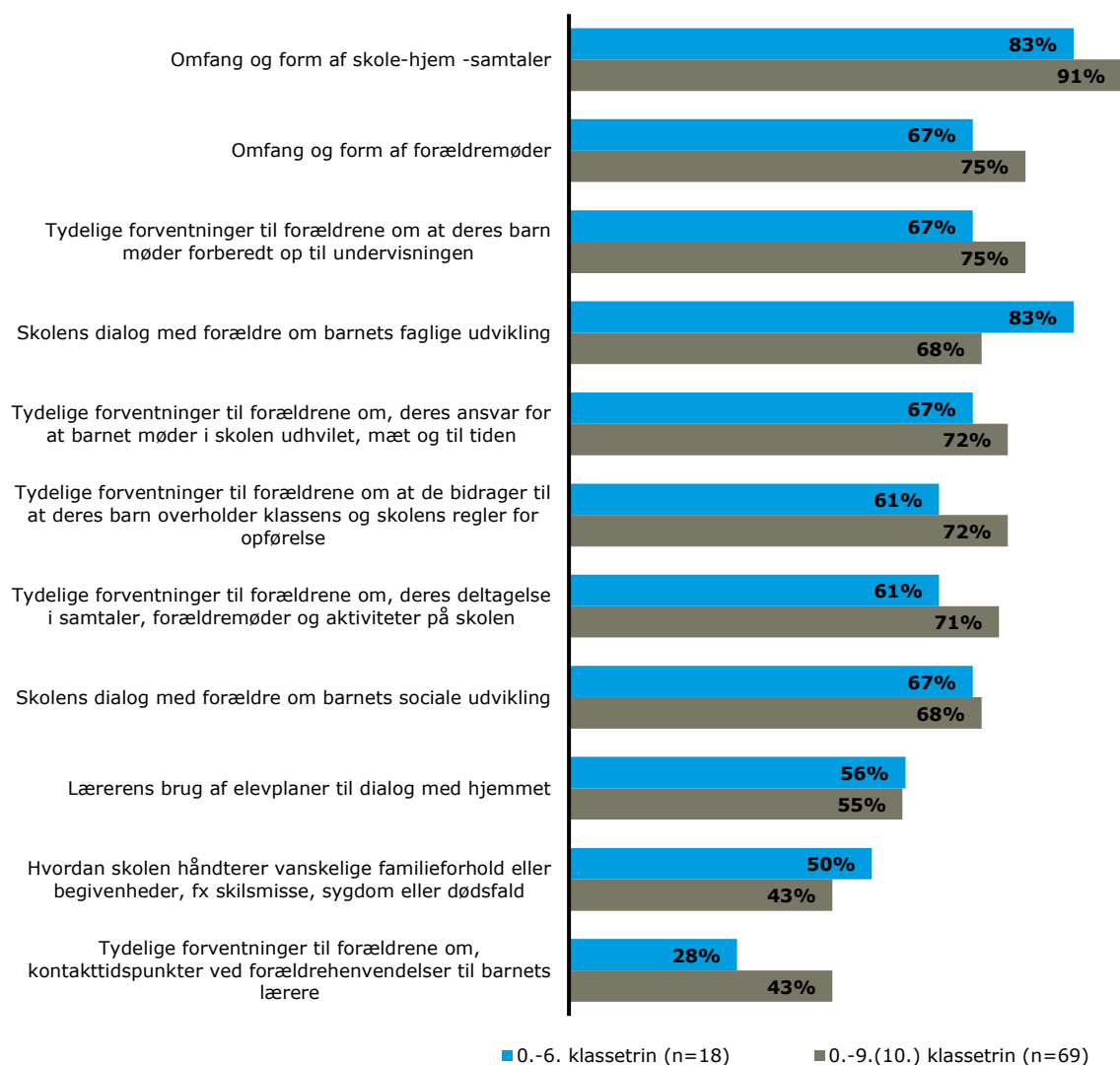
Opdeling på skoler med mere eller mindre end 25 pct. af deres forældre med lav indkomst.

Note: Andelene viser hvor mange, der har svaret "ja" til spørgsmålet.

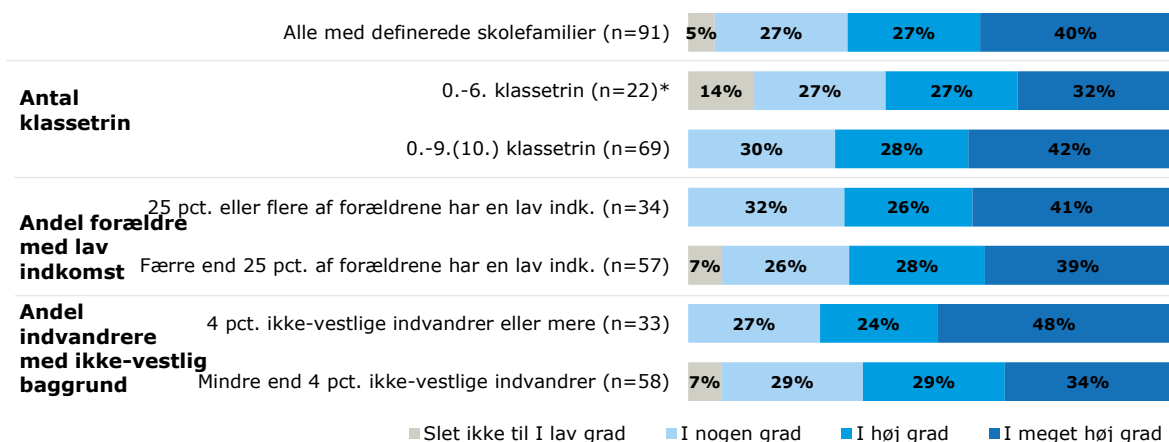
Figur 8-27. Skole-hjem-samarbejde: Hvad indeholder disse principper?

Opdeling på skoler med og uden udskoling

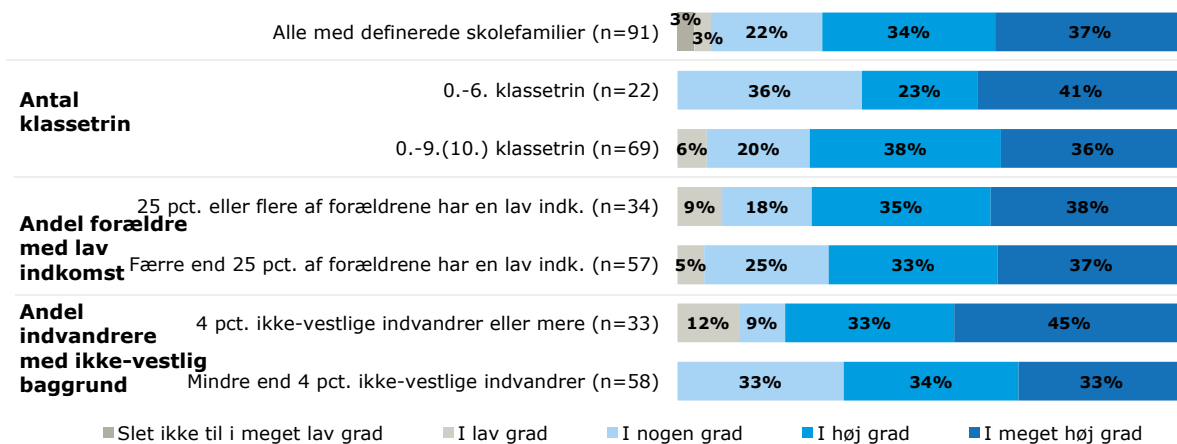
Note: Andelene viser, hvor mange der har svaret "ja" til spørgsmålet.

Figur 8-28. I hvilken grad har forældrerepræsentanterne i skolebestyrelsen haft følgende roller i fastsættelse af principper? - Taget initiativ til at formulere eller revidere principper.

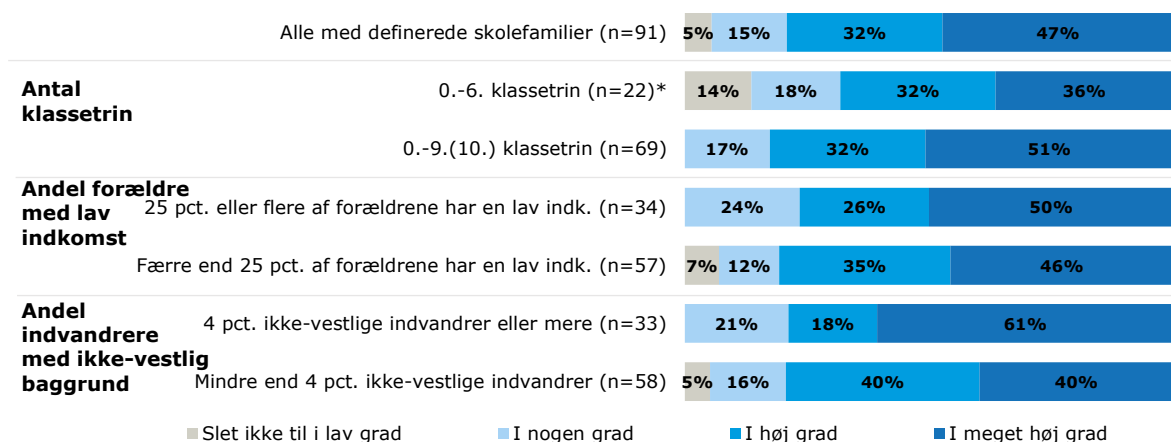
Note: For skolekarakteristika er kategorierne "slet ikke" og "i lav grad" slået sammen. Dertil er der lavet følgende sammenslåninger: For "0.-9.(10.) klassetrin" er "i lav grad" og "i nogen grad" slået sammen. For "25 pct. eller flere af forældrene har en lav indk." er "i lav grad" og "i nogen grad" slået sammen. For "4 pct. ikke-vestlige indvandrere eller mere" er "slet ikke", "i lav grad" og "i nogen grad" slået sammen.

Figur 8-29. I hvilken grad har forældrerepræsentanterne i skolebestyrelsen haft følgende roller i fastsættelse af principper? - Udarbejdet forslag til principper eller foretaget revision af principper.

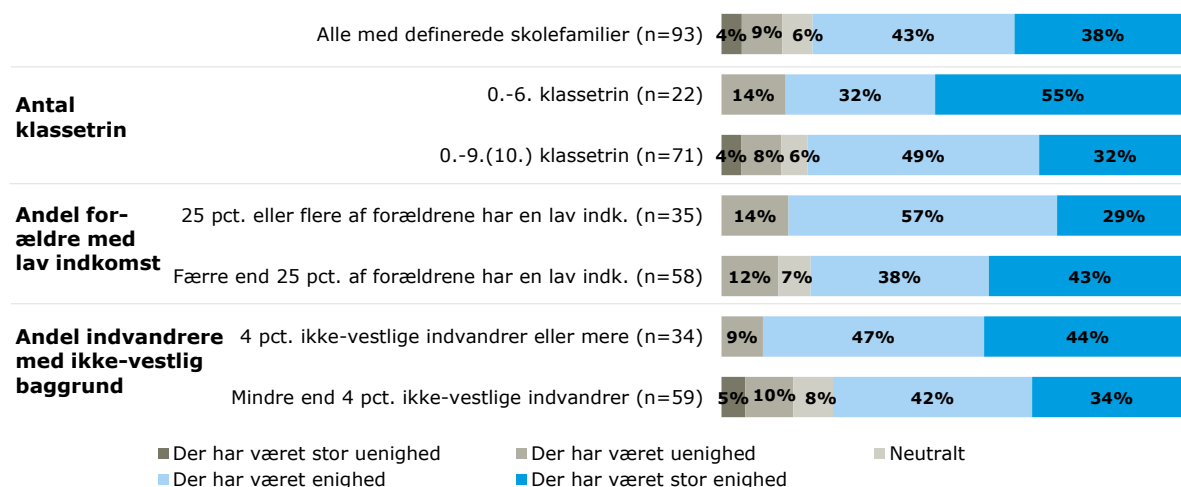
Note: For skolekarakteristika er kategorierne "slet ikke" og "i meget lav grad" slået sammen. Dertil er der følgende sammenslåninger: For "0.-6. klassetrin" er "slet ikke", "i lav grad" og "i nogen grad" slået sammen. For "0.-9.(10.) klassetrin" er "i meget lav grad" og "i lav grad" slået sammen. For "25 pct. eller flere af forældrene har en lav indk." er "i meget lav grad" og "i lav grad" slået sammen. For "4 pct. ikke-vestlige indvandrere eller mere" er "i meget lav grad" og "i lav grad" slået sammen. For "Mindre end 4 pct. ikke-vestlige indvandrere" er "slet ikke", "i lav grad" og "i nogen grad" slået sammen.

Figur 8-30. I hvilken grad har forældrerepræsentanterne i skolebestyrelsen haft følgende roller i fastsættelse af principper? - Fået godkendt forslag til principper eller revision af principper i skolebestyrelsen.

Note: For alle skolekarakteristika er kategorierne "slet ikke", "i meget lav grad" og "i lav grad" slået sammen. Dertil er der følgende sammenslåninger: For "0.-9.(10.) klassetrin" er "i lav grad" og "i nogen grad" slået sammen. For "25 pct. eller flere af forældrene har en lav indk." er "i lav grad" og "i nogen grad" slået sammen. For "4 pct. ikke-vestlige indvandrere eller mere" er "i lav grad" og "i nogen grad" slået sammen.

Figur 8-31. Har der været enighed eller uenighed mellem skoleledelsen og skolebestyrelsens forældrerepræsentanter i fastsættelsen af principper?

Note: For "0.-6. klassetrin" er kategorierne "der har været stor uenighed" og "der har været uenighed" og "neutralt" og "der har været enighed" slået sammen. For "25 pct. eller flere af forældrene har en lav indk." er "der har været stor uenighed" og "der har været uenighed" og "neutralt" og "der har været enighed" slået sammen. For "Færre end 25 pct. af forældrene har en lav indk." er "der har været stor uenighed" og "der har været uenighed" slået sammen. For "4 pct. ikke-vestlige indvandrere eller mere" er "der har været stor uenighed" og "der har været uenighed" og "neutralt" og "der har været enighed" slået sammen.